

TALOUSARVIO
2021
TALOUSSUUNNITELMA
2021-2023

KUNNANHALLITUKSEN ESITYS

Kunnanhallitus 8.12. 2020 § 269

Kunnanvaltuusto 17.12.2020 § 78

SISÄLLYSLUETTELO

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2021	4
2 VAALAN KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ	7
2.1. Perustietoa Vaalan kunnasta	7
2.2 Kunnan hallinto ja henkilöstö	10
2.3 Vaalan kunnan kehittäminen	12
2.4. Talousarvion ja -suunnitelman perusteet	14
3 TULOSLASKELMA- JA RAHOITUSOSA	16
3.1. Tuloslaskelma Vaalan kunta	16
3.2. Rahoituslaskelma Vaalan kunta.....	21
3.3. Taloussuunnitelma.....	22
4 KÄYTTÖTALOUSOSA	25
HALLINTO-OSASTO.....	28
Vaalit	33
Tarkastustoimi.....	34
Hallinto- ja talouspalvelut	35
Elinkeinotoimi	37
Maaseututoimi.....	40
Työllistäminen.....	41
Oulunkaaren kuntayhtymä	43
Ostopalvelut muilta	47
Rahoitustoimi.....	48
HYVINVOINTIOSASTO.....	49
Hallinto/hyvinvointipalvelut	55
Liikuntapalvelut ja -tilat.....	56
Nuorisotyö ja nuorten tapahtumat.....	57
Etsivä nuorisotyö.....	58
Nuorten työpajatoiminta.....	59
Nuorten kesätyöllistäminen	60
Kirjasto.....	61
Lamminahon museotoiminta	62
Kulttuuri ja tapahtumat	63

Neuvostot.....	64
Nuorisotyön kehittäminen yht.koulu/lukio	65
SIVISTYSOSASTO.....	66
Sivistystoimen hallinto	71
Perusopetus.....	72
Lukio	74
Kansalaisopisto.....	74
Varhaiskasvatus	75
TEKNINEN OSASTO	77
Tekninen toimisto	81
Viranomaispalvelut	82
Kaavoitus ja suunnittelu	83
Rakennusvalvonta.....	84
Pelastustoimi.....	86
Rakentaminen ja kunnossapito	87
Talonrakennus.....	88
Maanrakennus.....	89
Ravitsemis- ja siivouspalvelut.....	91
Ravitsemispalvelut.....	92
Siivouspalvelut.....	93
Asuntopalvelut.....	95
8 HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2021	96
5. INVESTOINTIOSA	122
5.1 INVESTOINNIT 2021 JA RAKENTAMISSUUNNITELMA 2022-2023.....	122
5.2. INVESTOINTIOSAN PERUSTELUT	125
6 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA.....	129
7 LIITTEET	133
7.1. Talousarviotavoitteet.....	133

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2021

Tulevaisuutta ei pystytä koskaan täysin ennustamaan, mutta nyt elämässämme on meneillään ajanjakso, jossa epävarmuus tulevan suhteen on täysin uudenlaista. Koronaviruksen mukanaan tuoma kriisitilanne on laittanut uusiksi käytännössä koko normaalin arkipäivän, ja elämän ja hyvinvoinnin ylläpitoon liittyvät perusarvot ovat kaikessa tekemisessä täysin poikkeuksellisella tavalla korostuneet. Hyvä julkishallinto ja taloudenpito perustuvat yleensä tietoon, punnittuihin vaikutusarvioihin ja ennakkointiin – tässä ajassa tämän perustavaa laatua olevan tavoitteen toteutuminen on erittäin haastavaa. Vuosi sitten talousarviota ja toimintasuunnitelmaa vuodelle 2020 valmistellessamme emme voineet kuvitella, mitä vuosi tuo tullessaan. Sikäli olemme nyt viisaampia, että sentään tiedostamme paremmin epävarmuutemme merkityksen.

Vuosi 2021 tulee olemaan kuluvan vuoden tavoin erikoinen ja poikkeuksellinen paitsi kunnalliselämässä, myös aivan koko ihmiskunnassa. Emme vain vielä tiedä millä tavoin ja kuinka laajasti. Rokoteutiset antavat toivoa, että akuutti koronatilanne siihen liittyvine poikkeusjärjestelyineen ja rajoituksineen alkaisi mahdollisesti kesän korvalla helpottaa, mutta viruksen vaikutukset tuntuvat yhteiskunnassamme vielä pitkään. Yritykset ovat kärsineet tilanteesta paikoin jopa peruuttamattomasti, työllisyysaste on vuosien hyvän kehityksen jälkeen heikentynyt merkittävästi, sosiaali- ja terveydenhuollon hoitovelkaa on kertynyt ja esimerkiksi mielenterveyteen liittyvät koronan tuomat ongelmat ovat osin vielä tunnistamatta.

Varautumisen ja siihen liittyvien suunnitelmien jatkuva päivittäminen korostuu. Tulevaisuuteen tulisi silti kaikesta huolimatta suhtautua luottavaisesti ja pragmaattisesti: kyllä tästä selvitään, asia kerrallaan. Kunnan toimintavuotta 2021 on suunniteltu parhaan mahdollisen tiedon mukaisesti ja kehittämiseen panostaen. Kriisitilanteen ja epävarmuuden parasta hoitoa on pyrkiä toteuttamaan palvelut mahdollisimman normaalisti.

Taloussuunnitelman mukaisesti vuosi 2021 tulee olemaan taloudellisesti tiukka, ja talousarvio on suunniteltu 360 000 euroa alijäämäiseksi. Erityisesti erikoissairaanhoidon kulujen osalta talousarvioon sisältyy kuitenkin koronan kerryttämään hoitovelkaan liittyvä riski, vaikka perusterveydenhuoltoon ja ennaltaehkäisevään hyvinvointiin panostamalla onkin saatu erikoissairaanhoidon kustannuskehitystä taitettua. Kunnan taseeseen kertynyt kumulatiivinen ylijäämä kuitenkin arvioidemme mukaan kestää tämän muutaman alijäämäisen vuoden jakson, ja tilinpäätökset kääntyvät ylijäämäiseksi jälleen vuonna 2023.

Vaalan alueella rakentaminen on vilkastunut: rakennuslupahakemusten määrä on hyvässä kasvussa, ja sekä tekeillä että tiedossa on useita mittavia yksityisiä ja julkisia investointeja, jotka helpottavat kunnan taloutta tulevina vuosina erityisesti kiinteistöverokertymän kasvun muodossa. Myös välilliset vaikutukset esimerkiksi työllisyyteen ja palvelujen kysynnän kasvuun tulevat olemaan selviä. Moneen verrokkikuntaan nähden Vaalan tulevaisuus ja talous näyttääkin hyvältä, vaikka koronan ja kansallisten hallinnollisten uudistusten tuoma epävarmuus vaatiikin mukautumiskykyä ja sopeutumista.

Vuoden 2021 talousarviossa kunnan omat toimintatuotot kasvavat vuoden 2020 alkuperäiseen talousarvioon nähden noin 45 000 euroa, mikä selittyy pääasiassa kasvavilla ja osin kertaluontoisilla rakennuslupamaksuilla. Verotulojen ennakoidaan nousevan vastaavasti alkuperäiseen vuoden 2020 nähden 329 000 eurolla ja valtionosuuksien 194 000 eurolla. Summissa ei ole mukana koronaviruksen johdosta vuodelle 2020 tulleita ylimääräisiä valtionosuuskompensatioita. Toimintakulut nousevat edelleen vuoden 2020 alkuperäiseen verrattuna noin 593 000 euroa. Oulunkaaren kuntayhtymän kulut kasvavat Vaalassa noin 652 000 euroa.

Kaikkia hankintoja ja kuluja on talousarviossa 2021 tarkasteltu kriittisesti, ja siirrettävissä olevat menot on siirretty tuleville talousarviovuosille. Kulujen nousu perustuu talousarvion laadintaohjeiden mukaisesti joko hyvinvoinnin tai elinvoiman mitattavissa olevaan parantumiseen ja sitä kautta tulevien vuosien budjettipaineen helpotukseen. Lisäksi panostuksia on tehty erityisesti työhyvinvoinnin parantamiseen, mihin liittyen olemme käynnistäneet kolmevuotisen kehittämishankkeen, jossa pilotoidaan Vaalan kunnan omaa työhyvinvoinnin verkkokauppaa.

Kunnan työllisyyspalveluihin panostaan vakinaistamalla työllistämispalveluiden työvalmentaja. Lisäksi pitkäaikaistyöttömien hyvinvoinnin edistämiseksi käynnissä on VERTY-hanke, joka pyrkii löytämään työttömät ja työttömyysuhan alaiset henkilöt, saamaan heidät erilaisten palveluiden piiriin sekä kokoamaan heille tarkoitettut palvelut yhteen paikkaan ja helposti löydettäväksi. Elinkeinopalveluiden rakennemuutosta jatketaan, ja Oulujokilaakson kuntien yhteisen kehittämissyhtiön Humanpolis Oy:n uuden strategian mukaisesti yhteistyötä elinkeinopalveluiden kehittämisessä tehdään jatkossa enemmän kuntien yhteistyöllä. Matkailun kehittämissuunnitelman toimeenpanoa jatketaan, ja tarkempia suunnitelmia tehdään kaavoituksenkin tasolla.

Ennaltaehkäisevään hyvinvointityöhön panostetaan hyvinvointisuunnittelijan tehtävällä, jonka myötä saadaan lisäpalveluita ehkäisevään päihdetyöhön, ikäihmisten kotona pärjäämiseen, löytävään seniorityöhön ja yksinäisyyden lievittämiseen. Hyvinvointipalveluissa tehdään tiivistä yhteistyötä maakuntamme sote-uudistukseen liittyvän POPsote-hankkeen kanssa.

Sivistysosastolla varaudutaan varhaiskasvatuksen lapsimäärän kasvuun. Vuoden 2020 alusta lähtien Vaalassa ollut kokonaan maksuton varhaiskasvatus ja kesästä lähtien sen keskittäminen päiväkotikiinteistöön on otettu hyvin vastaan, ja muuttoliikkeessä näkyy myös Vaalaan tulleita uusia lapsiperheitä. Lukiopalveluiden budjettia vahvistetaan kurssien lisäämisen ja erityisopetuksen vahvistamisen muodossa. Opiskelijamäärä lukiolla on jatkanut muutama vuosi sitten alkanutta hyvää kasvuun.

Teknisellä osastolla saatetaan kunnan osoite- ja kiinteistöjärjestelmiä ajan tasalle, mitä varten on palkattu määräaikainen projektityöntekijä. Kunnan kiinteistöverokertymään ennakoidaan saatavan merkittävää kasvua järjestelmien päivittämisellä myöhempinä vuosina. Paitsi rakentamisen, myös kaavoituksen osalta vuosi 2021 tulee olemaan edelleen vilkas: rantaosayleiskaavojen päivitykset, tuulivoimakaavat, asemakaavojen päivitykset ja asumiseen sekä yrittämiseen sopiva uusi kaavoittaminen ovat satsauksia tulevaisuuden elinvoimaan.

Vuoden alussa alkaa ruokapalveluiden uusi yhteistyömalli Utajärven ja Muhoksen kuntien kanssa. Myös maankäytön suunnittelussa vuoden 2020 aikana alkanut yhteistyö jatkuu, ja vastaavaa sopimusmallia valmistellaan myös rakennustarkastuksen osalta. Viherpalveluissa otetaan käyttöön ostopalveluita tavoitteena lisätä ulkoalueiden viihtyisyyttä.

Investointitaso nousee hieman yli miljoonaan euroon useiden euromäärältään pienempien investointivuosien jälkeen. Kaavateiden kunnostukseen ja erityisesti Vaalan uuden vankilan infraan liittyvät investoinnit, kuten kevyenliikenteen väylä ovat suurimpia yksittäisiä investointikohteita – muutoin kiinteistöihin tehtäviä investointeja toteutetaan kiinteistöstrategian mukaisesti. Uuden hyvinvointikeskuksen rakentamistyöt alkavat keväällä 2021, mutta kustannukset tulevat näkyviin vasta rakennuksen käyttöönoton jälkeen vuonna 2022 leasing-vuokran kautta. Vuoden aikana jatketaan kunnan asuntopoliittisen strategian valmistelua, jonka myötä Vaalan asunto- ja tonttitarjonta tullaan saattamaan paremmin kysyntää vastaavaksi.

Huhtikuussa 2021 käydään kuntavaalit, ja talousarviossa varaudutaan uusien valtuutettujen kouluttautumiseen. Toivon vaalalaisilta aktiivisuutta niin äänestämisen kuin ehdolle asettumisenkin suhteen! Demokratian arvo on mittaamaton, ja sen toimivuus on kiinni kansalaisten osallistumisesta. Nykyisen kaltaisessa epävarmuuden ja muutoksen tilassa päätöksenteon sujuvuus korostuu. Muutoksiin pitäisi reagoida ennakoivasti ja ratkaisuja tehdä rohkeasti. Vaalassa luottamushenkilöiden, viranhaltijoiden ja työntekijöiden muodostama porukka on toimiva, ja se on myös hyvässä maineessa. Huomioimme päätöksenteossamme erilaisia näkökulmia ja suhtaudumme kunnan kehittämiseen positiivisella asenteella toisiamme arvostaen. Toivon ja luotan, että tämä vahvuutemme säilyy näköpiirissä olevien muutosten jälkeenkin – se on voimavara, jonka arvoa tuskin riittävästi edes ymmärrämme.

Miira Raiskila
kunnanjohtaja

2 VAALAN KUNNAN TOIMINTAYMPÄRISTÖ

2.1. Perustietoa Vaalan kunnasta

Vaalan kunta sijaitsee Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan rajalla. Naapurikuntia ovat Siikalatva, Muhos, Utajärvi, Liminka, Paltamo, Puolanka ja Kajaani.

Kunnan kokonaispinta-ala on 1 772,65 km², josta maapinta-ala on 1 318,15 km² ja vesipinta-ala 454,50 km². Vesistöjen rantaviivan pituus on yhteensä 550,6 km. Väestötiheys on noin 2,1 henkeä neliökilometrillä. Mikäli vesipinta-ala luetaan mukaan kunnan kokonaispinta-alaan, on asukkaita neliökilometrillä 1,6 henkeä. Kiinteistörekisterin mukaan kunta muodostuu seuraavista kylistä: Jaalanka, Kukkola, Niska, Manamansalo, Oterma, Pelso, Säräisniemi ja Veneheitto.

Hallinnollinen, maakunnallinen ja seudullinen asema

Vaalan kunta on siirtynyt 1.1.2016 Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan. Maakunnan vaihdoksen seurauksena Vaala on siirtynyt Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston alueisiin. Hallinnollisesti Vaalan kunta kuuluu edelleen Oulun aluehallintoviraston, Oulun käräjäoikeuspiiriin, Rovaniemen hovioikeuspiiriin, Pohjois-Pohjanmaan verotoimiston ja Kainuun-Koillismaan maanmittauslaitoksen alueisiin. Lisäksi Vaala kuuluu Oulunkaaren seutukuntaan.

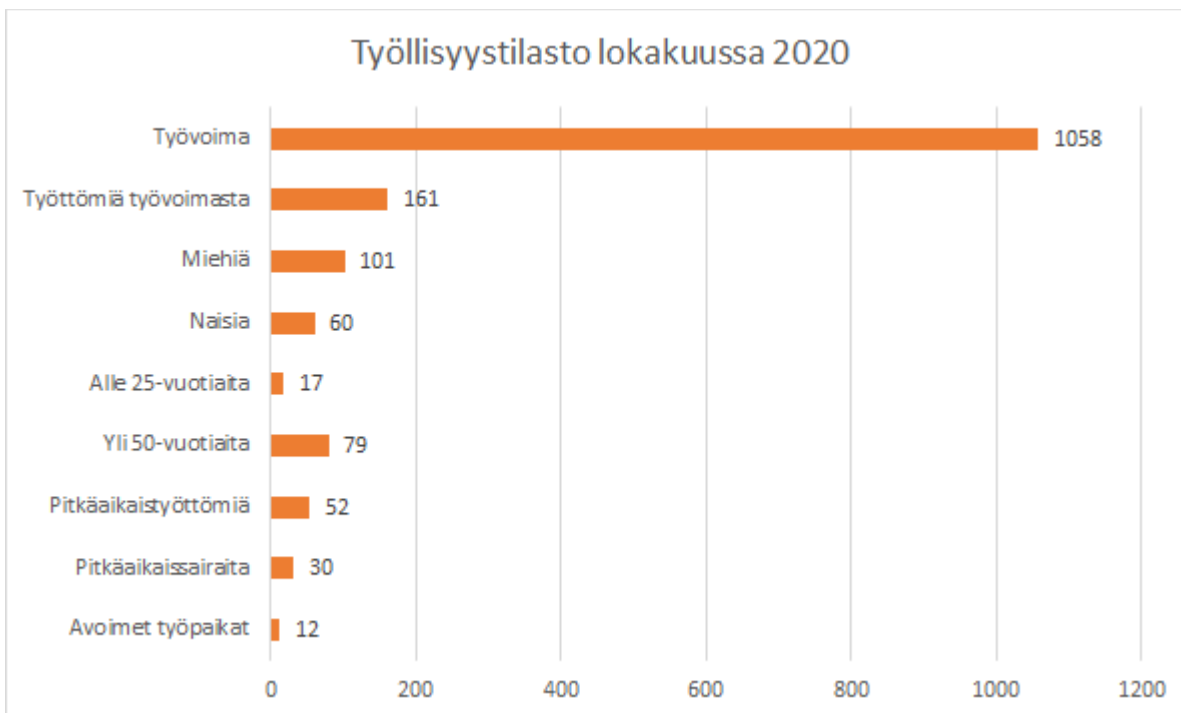
Vaalan kunnan alue on jaettu kuntasuunnittelussa 11 suunnittelukylään, jotka alun perin ovat vastanneet pääsääntöisesti silloista koulupiirijakoa. Suunnittelukylät on lisäksi jaettu pienalueisiin, joilla on tilastollista merkitystä. Kyläjako on seuraava: Vaala, Taajaman ympäristö (Jylhämaa, Järvikylä, Nimisjärvi), Neittävä, Nuojuu, Oterma, Kankari, Jaalanka, Manamansalo, Säräisniemi, Veneheitto ja Pelso.

Väestö, työvoima ja työpaikat

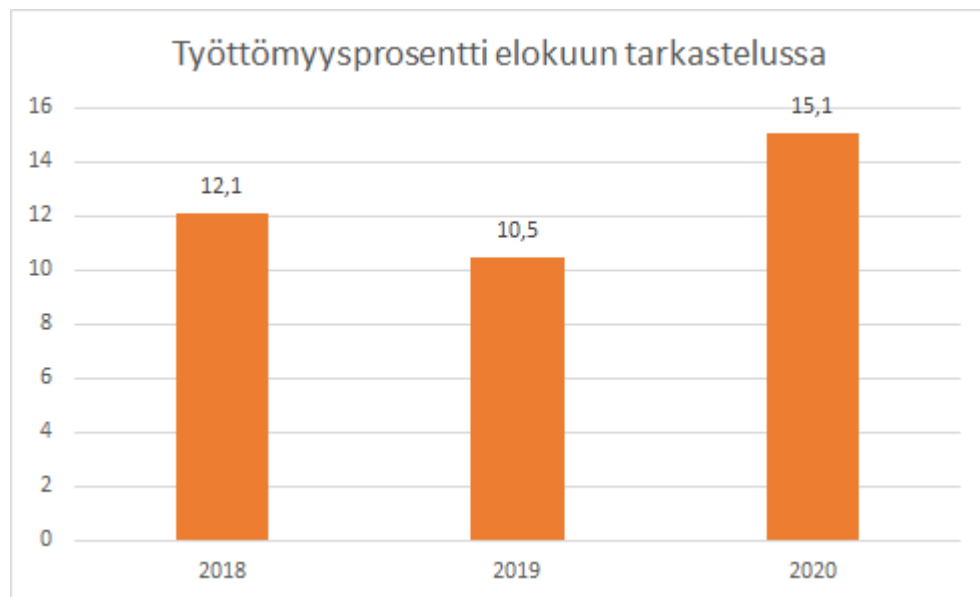
Väestörekisterin mukaan Vaalan väkiluku on ollut lokakuun 2020 alussa 2 761. Kuntaan on muuttanut 85 henkilöä ja kunnasta on muuttanut pois 102, eli muuttotase on ollut -17 henkilöä. Syntyneitä on tammi-lokakuussa 8 ja kuolleita 35 henkilöä.

Vaalan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta on vuoden 2020 lokakuussa on ollut 15,2 prosenttia. Työttömiä oli lokakuussa 161, kun vuotta aikaisemmin lokakuussa 2019 työttömiä oli 126. Naapurikunnassa Utajärvellä työttömiä oli vastaavina ajankohtina vuonna 2020 112 (10,8 %) ja 2019 87 (7,9 %). Työttömyysaste on noussut vuoden takaisesta. Lokakuussa Vaalassa on ollut koko Pohjois-Pohjanmaan korkein työttömyysprosentti.

Vaalan asukasluvusta noin 38 prosenttia on työvoimaan katsottavia, muu väestönosa on eläkeläisiä tai lapsia. Työttömistä työnhakijoista miehiä on 101 ja naisia 60. Alle 20-vuotiaita työttömiä oli kuusi ja alle 25-vuotiaita yhteensä 17. Yli 50-vuotiaita työttömiä oli 79 ja pitkäaikaistyöttömiä 52. Avoimia työpaikkoja oli lokakuussa 12.

Työllisyys on kehittynyt Vaalassa yleisen työllisyyskehityksen mukaisesti. Erityisesti korona on tuonut lisähaasteensa ihmisten työllistymiseen. Elokuun mittauspisteitä vertailtaessa vuoden 2020 työttömyysprosentti on 4,6 prosenttiyksikköä edellisvuotta korkeampi ja 3,0 prosenttiyksikköä kahden vuoden takaista tilannetta korkeampi.

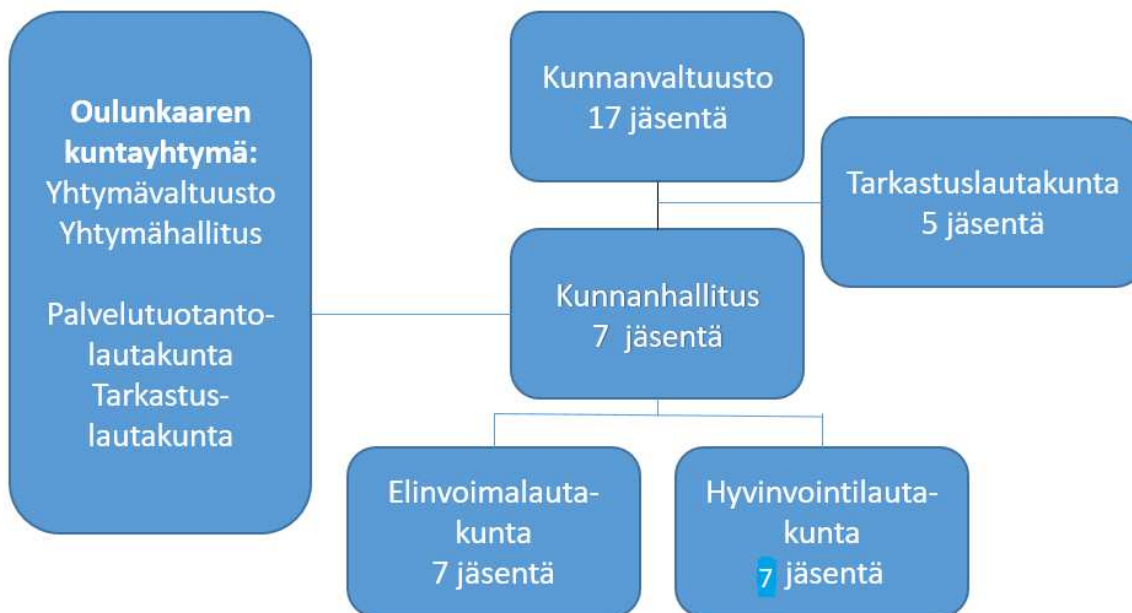
Vaalan suurimmat työllistäjät

Vaalan on selkeästi oma työssäkäyntialue. Työpaikkaomavaraisuus on pitkään ollut yli 90 prosenttia. Vaalan alueen suurimmat työnantajat ovat julkisen sektorin työpaikkoja: Vaalan kunta, Oulunkaaren kuntayhtymä sekä Pelson vankila ovat kolme suurinta yksittäistä työnantajaa.

Yksityisistä ja kolmannen sektorin työnantajista suurimpia ovat VB- Betoni Oy, Vaalan Juustola Oy, Manamansalon leririntäalue, ABC Vaalanportti (Osk Arina), S- Market Vaala (Osk Arina), K-Market Vaala, Rautia Vaala Mikko Kilpeläinen Oy, Hoivakoti Suvanto Oy, Maansiirto Mannermaa, Vaalan Fysioterapia Oy, Eltel Networks Pohjoinen Oy, Hitsacon Oy, Vaalan Apteekki, Vaalan Torimarket, Lapsi- ja nuorisokoti Nokkala Oy, Rokua Health & Spa (Utajärvi) sekä Vaalan evankelis-luterilainen seurakunta.

2.2 Kunnan hallinto ja henkilöstö

Luottamushenkilöorganisaatio

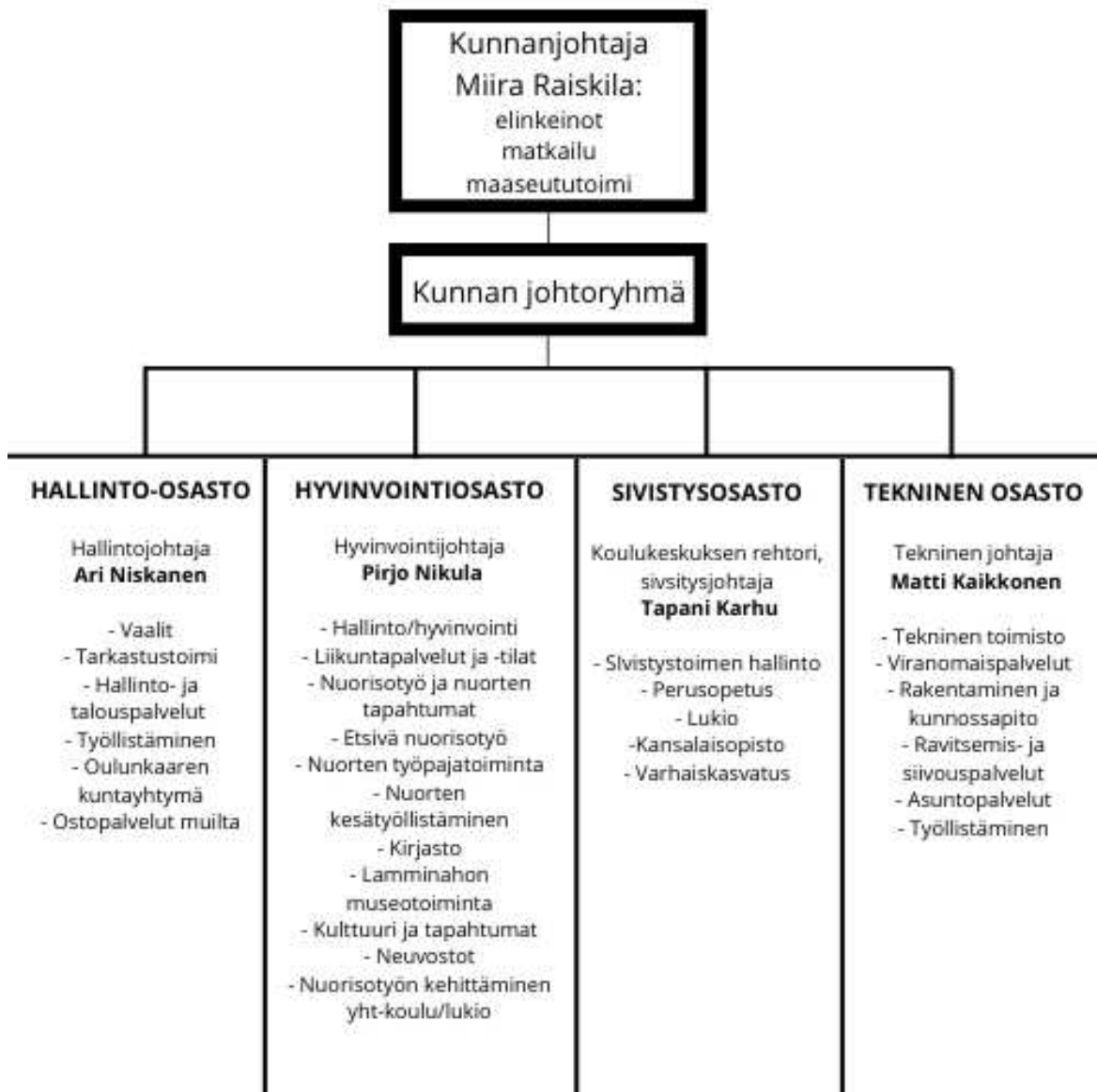
Vaalan kunnan luottamushenkilöorganisaatio koostuu kunnanvaltuustosta, kunnanhallituksesta, elinvoima- ja hyvinvointilautakunnista sekä tarkastuslautakunnasta.

Vaalan kunnalla on Oulunkaaren yhtymävaltuustossa 5 jäsentä, yhtymähallituksessa 2 jäsentä ja palvelutuotantolautakunnassa 2 jäsentä.

Kunnanhallituksen nimeäminä toimikuntina on vanhus- ja vammaisneuvosto, nuorisoneuvosto, Vaalan vapaa-ajan asukasneuvosto, hyvinvointi- ja turvallisuustyön valmisteleva työryhmä ja sen johtoryhmä.

Pohjois-Pohjanmaan liiton maakuntavaltuustossa Vaalalla on yksi edustaja. Lisäksi Vaalan kunnalla on edustus Kainuun pelastuslaitoksessa ja Kainuun jätehuollon kuntayhtymässä. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin valtuustossa Vaalalla on kaksi edustajaa.

Virasto-organisaatio, päävastualueet ja tulosalueet

Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne muodostuu ja jakautuu kunnan palvelurakenteeseen kunnanvaltuuston päättämien määrärahojen sekä sopeuttamis- ja kehittämistoimien mukaisesti. Kunnanhallituksen hyväksymässä henkilöstöstrategiassa on linjattu muun muassa palkkausta, henkilöstön työhyvinvointia sekä henkilöstön pysyvyyttä ja rekrytointiasioita. Lisäksi on mietitty tulevien vanhuuseläkkeelle siirtymisen kohdalla, voidaanko virkaa/tehtävää jättää täyttämättä tai täyttää kyseinen tehtävä sisäisesti.

Työkykyä edistetään tyky-suunnitelman mukaisesti ja osaamista kehitetään koulutukseen panostamalla. Elokuussa 2020 on alkanut työhyvinvointihanke nimeltään Vetoa ja pitoa kuntatyöhön. Hankkeessa osallistetaan koko henkilöstö kehittämään palveluja, jotka tukevat työntekijän työhyvinvointia. Työntekijöille luodaan kanavia vaikuttaa kunnan toimintaan ja tulevaisuuden suunnitteluun ja lisäksi panostetaan sisäiseen viestintään. Kuukausittaisia henkilöstöpalavereita jatketaan ja julkaistaan henkilöstötiedote n. 10 kertaa vuodessa. Lähiesimiehet kokoontuvat neljä kertaa vuodessa ja toimistotiimi kerran noin kuukaudessa.

Kuntakonserni

Kuntakonserniin kuuluu Vaalan Vesi ja Lämpö Oy sekä Kiinteistö Oy Vaalan Niska. Lisäksi Vaalan kunnalla on Utajärven ja Muhoksen kuntien kanssa yhteinen elinkeinojen kehittämissyhtiö Humanpolis Oy, josta Vaala omistaa kolmanneksen.

Vaalan Vesi ja Lämpö Oy perustettiin v. 2017 alusta yhtiöittämällä kaukolämpö- ja vesihuoltoliiketoiminnot. Yhtiöön siirtyi liikelaitosten johtaja ja työntekijät ns. vanhoina työntekijöinä. Liikelaitokset on ollut järkevää laittaa samaan yhtiöön toiminnallisista lähtökohdista johtuen ja yhdistämällä molemmat liiketoiminnot samaan yhtiöön on tavoiteltu taloudellisesti vakavaraisempaa yhtiötä.

Kunnan taloyhtiöt sulautuivat Kiinteistö Oy Vaalan Niskaan v. 2017 alussa. Yhtiö vastaa vuokra-asuntojen hallinnoinnista, ylläpidosta ja uustuotannosta. Tällä tavoitellaan yhtiön parempaa seurattavuutta ja toisaalta taloudellisesti vahvempaa yhtiötä.

Molempien kuntakonsernin yhtiöiden Koy Vaalan Niskan ja Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:n osalta tavoitteena on, että kuntakonserniin kuuluvat yhtiöt pystyvät tulorahoituksellaan hoitamaan vastuunsa ja velvoitteensa. Kunnanvaltuusto on hyväksynyt päivitetyn ja uuden kuntalain mukaisen konserniohjeen 25.1.2017

2.3 Vaalan kunnan kehittäminen

Uuden kuntalain mukaan kunnassa tulee olla kuntastrategia, jonka osana tulee käsitellä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittämistä. Elinvoima nähdään perinteistä elinkeinopolitiikkaa laajempänä asiakokonaisuutena, joka ottaa huomioon alueen yritysten tukemisen ja niiden

paikkakunnalle houkuttelun lisäksi myös ihmisen. Siellä missä ihmiset viihtyvät, viihtyvät myös yritykset ja elinvoimaa synnyttävä spiraali vahvistuu. Vaalan kuntastrategia on elinvoimapolitiikan keskeinen asiakirja. Kuntastrategian keskiössä on kuntalaisten hyvinvoinnin lisääminen, myönteisen kuntakuvan rakentaminen ja kuntatalouden tasapaino. Vaalan kuntastrategiaa täydentäviä asiakirjoja ovat elinkeino-ohjelma sekä hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma. Molempien asiakirjojen teemoja toteutetaan tällä talous- ja toimintasuunnitelmalla.

Vaalan kunnan kuntastrategia 2030 oli valtuuston käsittelyssä ja hyväksyttävänä 19.12.2017. Työ on aloitettu edellisen valtuustokauden aikana ja sen hyväksyi kesäkuussa 2017 aloittanut valtuusto. Vuonna 2020 arvioidaan kuntastrategian päivittämisen tarvetta.

Visio kuvaa sitä tulevaisuuden kuvaa, johon Vaalan kunta pyrkii toiminnallaan.

Vuonna 2030:

Vaalan kunta on vetovoimainen sekä luontoarvoistaan ja hyvinvoivasta yhteisöistään tunnettu toimija. Olemme yritysmuonteinen, taloudellisesti vakaa toimija ja fiksu omistaja. Meillä on hyöä tehdä töitä.

Tavoitteemme tarkentavat tulevaisuuden kuvaamme. Ne ovat yhteisesti valittuja ja niiden toteuttamiseen on sitouduttu. Tavoitteisiin pyritään vuosittain budjetin yhteydessä tarkistettavilla vuositavoitteilla ja toimenpiteillä. Strategian toteutumista seurataan sekä budjetin että tilinpäätöksen yhteydessä. Lisäksi vuositason tarkastelu tehdään kesäkuun valtuuston kokouksessa.

Vaalan kunnan yhteistyö

Vaalan kunta tekee yhteistyötä Utajärven, Muhoksen, Siikalatvan, Paltamon ja Kajaanin kuntien sekä Oulunkaaren kuntayhtymän kuntien kanssa. Erityisesti Utajärven ja Muhoksen kuntien kanssa yhteistyötä vahvistetaan entisestään vuoden 2021 aikana esimerkiksi elinkeinojen ja teknisten palveluiden, kuten ruokahuollon osalta, kaavoituksen ja viranomaispalveluiden osalta.

Oulunkaaren kuntayhtymä järjestää ja pääosin tuottaa sosiaali- ja terveyspalvelut Vaalalle, ja kunta on ollut Oulunkaaren kuntayhtymän jäsen vuoden 2010 alusta. Jo ennen tätä, vuoden 2005 alusta lähtien, Vaalalla ja Utajärvellä on ollut yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Vaalan kunnan työntekijät siirtyivät Oulunkaaren kuntayhtymän työntekijöiksi 1.1.2010. Vuoden 2009 alusta kunta on myös osallistunut Oulunkaaren seutukunnan perustamaan kuntapalvelutoimistoon, johon on keskitetty talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon toiminnot siten, että ao. palvelupisteet kuitenkin säilyvät kunnassa.

Vaalan, Utajärven ja Muhoksen kunnat perustivat yhteisen elinkeinoyhtiön Humanpolis Oy:n vuoden

2015 alusta. Humanpolis Oy vastaa Rokua Geoparkin toiminnasta ja kehittämisestä sekä toimii kehitysyhtiönä.

Hyvien käytänteiden hakeminen muista kunnista ja omien hyvien käytänteiden levittäminen kuuluu Vaalan kunnan arkipäiväiseen toimintaan. Yhteistyöverkoston luomista jatketaan ja tehdään aktiivista edunvalvontaa kunnan eri tasoilla. Johtavat viranhaltijat kuuluvat suurempiin verkostoryhmiin, josta voimme kuntana saada hyötyä toisten kuntien käytänteistä.

Vaalan kunta on eronnut Kainuun hankintarenkaasta vuoden 2020 alkupuoliskolla. Vaala on ostanut yhden Monetra Oy:n osakkeen, jonka ansiosta kunta voi hyödyntää Monetran yhteishankintoja. Muuta tarpeellista yhteistyötä jatketaan Kainuun kuntien kanssa.

Yhteinen maataloushallinto Siikalatvan, Vaalan, Pyhännän, Vihannin ja Haapaveden kanssa on alkanut vuoden 2012 alusta. Vihannin kunta on kuitenkin eronnut yhteistoiminta-alueesta Raahen kaupunkiin liittymisen vuoksi. Tätä yhteistyötä jatketaan vuonna 2021.

2.4. Talousarvion ja -suunnitelman perusteet

Kuntalain säädökset

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvion sitovuus

Valtuusto päättää käyttötalousosan nettomenot osastoittain sitovina erinä. Kuitenkin Oulunkaaren kuntayhtymän nettomenoja ja rahoitustoimea tarkastellaan erillisenä eränä. Investointiosassa kunnanvaltuusto päättää määrärahat hankkeittain. Siirrot ja mahdolliset käyttötarkoituksen muutokset 50.000 euroon asti päättää kunnanhallitus, muilta osin kunnanvaltuusto.

Lautakunnille ja johtokunnille, kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle on raportoitava talousarvion ja tavoitteiden toteutumisesta kunnanhallituksen antamien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti.

Taloussuunnitelman rakenne ja sisältö

Kunnan talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Tässä taloussuunnitelmassa käsitellään ensin tuloslaskelma- ja rahoitusosa, mikä antaa kokonaiskuvan kunnan taloudesta. Käyttötalousosassa käsitellään hallintokuntien strategiset tavoitteet ja vuoden 2021 toimenpiteet sekä niistä aiheutuvat kustannukset. Investointiosassa ovat rakennusohjelma sekä irtaimiston hankintasuunnitelma perusteluineen. Lisäksi talousarviossa on henkilöstösuunnitelma.

3 TULOSLASKELMA- JA RAHOITUSOSA

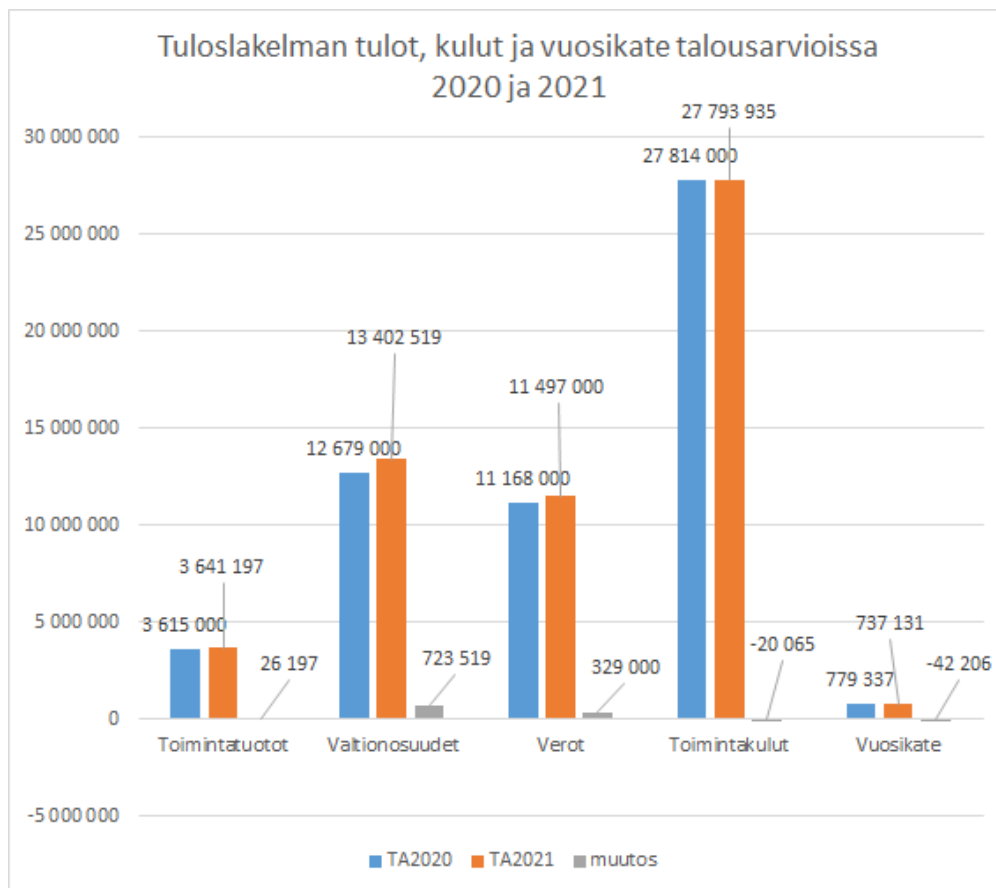
Sisäiset ja ulkoiset

3.1. Tuloslaskelma Vaalan kunta

Talousarvion mukaan toimintatuotot nousevat n. 57 000 eurolla verrattuna alkuperäiseen talousarvioon 2020. Toimintatuottojen määrä on noin 3,641 miljoonaa euroa. Verrattuna tilinpäätökseen 2019 toimintatuotot vähenevät n. 237 000 euroa.

Toimintakulut kasvavat vuoden 2020 talousarviosta n. 601 000 eurolla noin 27 794 000 euroon. Henkilöstökulujen nousu on noin 108 000 euroa. Henkilöstökulujen budjetoinnissa on otettu huomioon keväällä 2021 voimaan tulevat palkankorotukset (1,6%).

Toimintakate on talousarvion mukaan n. 24,143 miljoonaa euroa. Toimintakate on n. 544 000 euroa heikempi kuin vuoden 2020 talousarviossa. Verrattuna tilinpäätökseen 2019 toimintakate heikkenee noin 1 066 000 euroa.

VEROTULOT

Suunnitelmakauden tavoitteena on, että kunnan tuloveroprosentti poikkeaa enintään 1,5 prosenttiyksikköä valtakunnan keskiarvosta ja 1 prosenttiyksikköä alueen keskiarvosta. Vaalan tuloveroprosentti vuonna 2021 säilyy 21,50 prosentissa. Keskimääräinen tuloveroprosentti on Suomessa 20,02.

39 kuntaa nostaa kunnallisveroprosenttiansa vuonna 2021. Korotukset koskevat kaikkiaan 0,7 miljoonaa kuntalaista. 28 kuntaa korottaa veroprosenttia 0,5 prosenttiyksikköä. Veroprosentti laskee noin 20 000 kuntalaisella. Neljä kuntaa laskee kunnallisveroprosenttia vuodelle 2021. Vuonna 2021 kaikkien kuntien keskimääräinen kunnallisveroprosentti on 20,02. 29 kuntaa nostaa kiinteistöveroprosenttiansa vuodelle 2020.

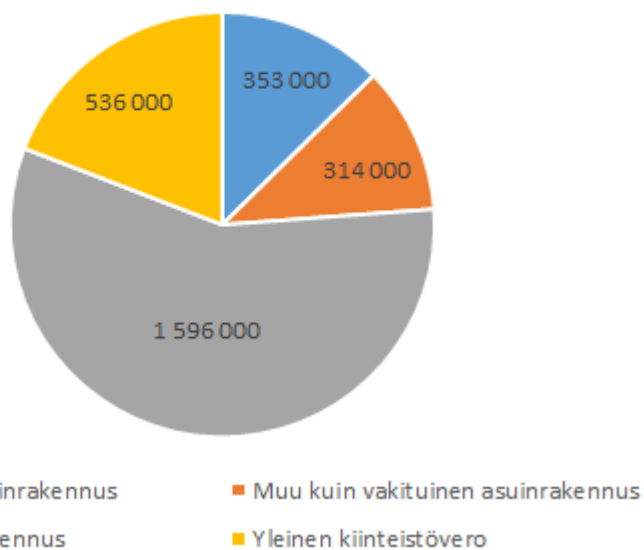
Vaalan kunnan efektiivinen veroaste on Kuntaliiton laskemien mukaan vuonna 2020 13,56 %. Tuloveron ja efektiivisen veroasteen erotus on 7,94 prosenttiyksikköä.

Vaalan kiinteistöverotuksen verotusarvot ja kiinteistöveroprosentit vuonna 2021 ovat edellisen vuoden tasolla ollen seuraavat:

Kiinteistöverot 2020	Mahdollinen vaihteluväli	Veroprosentti (%)	Verokertymä (€)
Vakituinen asuinrakennus	(0,41-0,90 / 0,41-1,00)	0,59	353 000
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	(0,93-1,80)	1,15	314 000
Voimalaitosrakennus	(maks. 3,10)	3,1	1 596 000
Yleinen kiinteistövero (rakennukset ja maa-alueet)	(0,93-2,00)	1,1	536 000

Kiinteistöverot ovat yhteensä 2 798 000 euroa, josta tilitetään 2 753 000 euroa. 45 000 euroa jää tilittämättä.

Kiinteistöverokertymä 2020

Verotulojen arvioidaan lisääntyvän vuodesta 2019 yhteensä n. 465 000 euroa. Vuoden 2020 arvioidusta verotuloennusteesta (10 967 000) verotulojen arvioidaan kasvavan vuonna 2021 n. 530 000 euroa. Viimeisimmän veroennusteen mukaan Vaalan verotulot vuonna 2021 ovat 11 497 000 €.

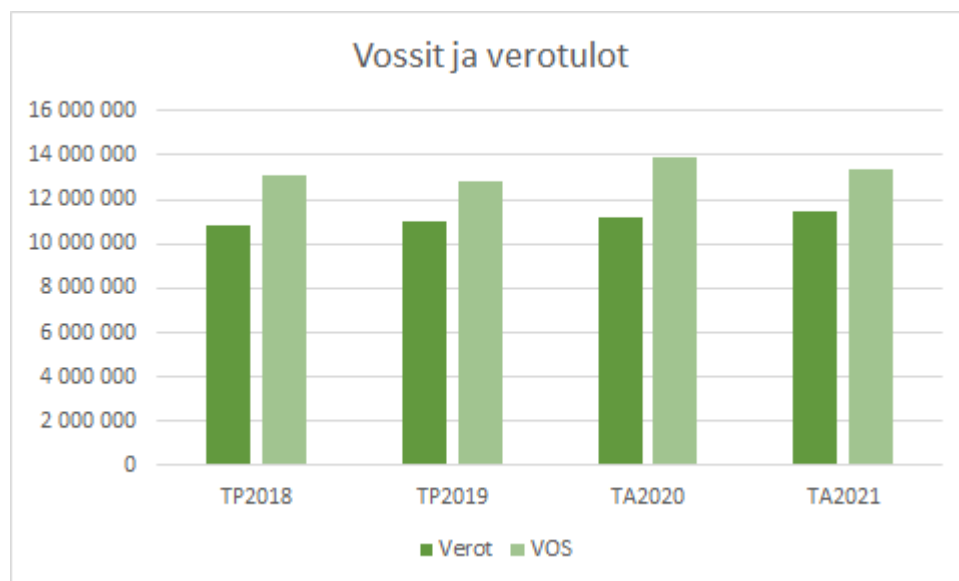
VEROPROSENTTI

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Veroprosentti	21,50 %	21,50 %	21,50 %	21,50 %	21,50 %

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos-% TP2019- TA2020	Muutos-%TA2020- TA2021
Verotulot	11 031 793 €	11 168 000 €	11 497 000 €	1,22 %	2,86 %
Kunnan tulovero	7 628 265 €	7 776 000 €	7 894 000 €	1,90 %	1,49 %
Kiinteistövero	2 778 615 €	2 755 000 €	2 753 000 €	-0,86 %	-0,07 %
Osuus yhteisövero n tuotosta	624 912 €	637 000 €	850 000 €	1,90 %	25,06 %

VALTIONOSUUDET

Valtionosuudet ovat ennusteen mukaan vuonna 2021 noin 13 402 519 €. Valtionosuuksien arvioidaan nousevan n. 591 000 euroa verrattuna vuoteen 2019. Vuoden 2021 valtionosuudet kasvavat arviolta 194 000 eurolla verrattuna vuoden 2020 talousarvioon. Viimeisen ennusteen mukaan vuoden 2020 valtionosuudet ovat 13 948 000 euroa, jolloin ensi vuoden valtionosuudet laskevat tämän vuoden ennusteesta 545 000 eurolla.

	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos-% TA2019- TA2020	Muutos-%TA2020- TA2021
Valtionosuudet	12 811 811 €	13 208 768 €	13 402 519 €	3,01 %	1,45 %

KOROT JA RAHOITUSTUOTOT

Talousarviolainojen ja kassalainojen korkoihin on varattu vuodelle 2021 yhteensä 10 000 €, mikä on 10 000 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vaalan Vesi ja Lämpö Oy sekä Koy Vaalan niska maksavat kunnalle lainoista korkoa n. 35 000 euroa.

POISTOT

Poistoja on talousarviossa n. 1 153 000 euroa, joka sisältää terveyskeskuksen ylimääräistä poistoa 308 000 euroa. Terveyskeskuksen tasearvo poistetaan vuoteen 2022 mennessä. Terveyskeskuksen tasearvo tullaan poistamaan, koska kiinteistö on käyttöiän loppupäässä ja uutta korvaavaa hyvinvointikeskusta on aloitettu suunnittelemaan. Poistot ovat laskeneet tilinpäätöksestä 2019 yhteensä noin 96 000 euroa.

VUOSIKATE JA TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ

Talousarvion mukainen vuosikate on n. 737 000 euroa. Vuosikate on noussut tilinpäätökseen 2019 verrattuna n. 31 000 euroa.

Arvioitu alijäämä vuodelle 2021 on n. 360 000 euroa. Alijäämässä on huomioitu terveyskeskuksen ylimääräisiä poistoja 308 000 euron edestä.

TULOSLASKELMA

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	3 878 582 €	3 584 457 €	3 641 197 €
Myyntituotot	2 204 275 €	2 078 010 €	1 853 640 €
Maksutuotot	286 329 €	149 855 €	463 500 €
Tuet ja avustukset	445 213 €	578 635 €	541 038 €
Muut toimintatuotot	942 764 €	777 957 €	783 019 €
Valmistus omaan käyttöön	6 318 €	10 000 €	10 000 €
Valmistus omaan käyttöön	6 318 €	10 000 €	10 000 €
TOIMINTAKULUT	-26 961 998 €	-27 193 235 €	-27 793 933 €
Henkilöstökulut	-6 668 201 €	-6 862 709 €	-6 971 400 €
Palvelujen ostot	-18 341 179 €	-18 324 534 €	-19 037 613 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 348 042 €	-1 446 165 €	-1 233 320 €
Avustukset	-398 191 €	-351 709 €	-405 700 €
Muut toimintakulut	-206 385 €	-208 117 €	-145 900 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-23 077 098 €	-23 598 779 €	-24 142 736 €
Verotulot	11 031 793 €	11 168 000 €	11 497 000 €
Valtionosuudet	12 811 811 €	13 208 768 €	13 402 519 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-60 324 €	-29 192 €	-19 650 €
Korkotuotot	26 929 €	35 000 €	35 000 €
Muut rahoitustuotot	4 880 €	6 440 €	5 350 €
Korkokulut	-91 103 €	-70 000 €	-60 000 €
Muut rahoituskulut	-1 031 €	-631 €	0 €
VUOSIKATE	706 181 €	748 798 €	737 133 €
Poistot ja arvonalentumiset	-1 249 398 €	-1 263 325 €	-1 152 585 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 249 398 €	-1 263 325 €	-1 152 585 €
TILIKAUDEN TULOS	-543 217 €	-514 527 €	-415 452 €
Varausten ja rahastojen muutokse	55 143 €	55 000 €	55 000 €
Poistoeron muutos	55 143 €	55 000 €	55 000 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-488 074 €	-459 527 €	-360 452 €
INVESTOINNIT NETTO	-437 881 €	-486 823 €	0 €

3.2. Rahoituslaskelma Vaalan kunta

RAHOITUSLASKELMA PERUSKUNTA	TP2019	TA2020	TA2021	MUUTOS %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
VUOSIKATE	706 181	779 336	737 133	-5,5
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT				
PAKOLLISET VARAUKSET				
MUUT OIKAISUT				
<i>TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT</i>	-88 497	-46 400	-139 000	199,6
TOIMINNAN RAHAVIRTA	617 684	732 936	598 133	-26,3
INVESTOINTIMENOT	-504 527	-900 500	-1 370 900	121,6
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	11 501	46 400	44 600	-3,9
INVESTOINTIEN VARS.MYYNTITULOT				
INVESTOINTIEN MYYNTIVOITOT/ TAPPIOT				
<i>PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULO</i>	158 012			
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-335 015	-854 100	-1 326 300	55,2
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	282 670	-121 164	-728 169	-600,89
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET				
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	84	48 500	5 000	-89,7
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-84	48 500	5 000	-89,7
LAINAKANNAN MUUTOKSET				
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS		2 000 000	2 000 000	0,00
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	- 1 434 735	-1 340 000	-1 013 175	-24,4
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	1 850 000			
LAINAKANNAN MUUTOKSET	415 265	660 000	986 825	49,5

MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM. MUUTOS	-2 483			
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	9 106			
SAAMISTEN MUUTOS	111 821			
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	-1 099 082			
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-980 637			
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-565 289	708 500	991 825	
RAHAVAROJEN MUUTOS	-282 619	587 336	263 656	
Rahavarat 31.12.	1 205 120			
Rahavarat1.1.	1 487 739			
Rahavarojen muutos	-282 619	185 531	630 137	

3.3. Taloussuunnitelma

Vaalan kunnan vuoden 2013-2017 tilinpäätöksiä tulokset ovat olleet erinomaisia, minkä seurauksena kertynyttä alijäämää ei ole enää ollut tilinpäätöksessä 2014. Vuoden 2020 tilinpäätös tulee arvion mukaan painumaan hieman alijäämäiseksi. Vuoden 2020 lokakuun tulos on noin 743 000 euroa ylijäämäinen. Kunta on myynyt marraskuussa Vaalan juustolan kiinteistön, jonka tasearvo on ollut reilut 700 000 euroa. Lisäksi vuoden 2020 tuloksesta tehdään 100 000 euron purkuvaraus. Kunta jatkaa vuonna 2021 talouden tervehdyttämistä. Tähän kannustavat alenevat omat tuotot, korkea lainamäärä asukasta kohden ja vanhojen kiinteistöjen riskit.

Talousarviovuoden 2021 suurimpana haasteena on pysyä tiukassa talousarviossa sekä huolehtia kunnan tulojen positiivisesta kehityksestä kuntatalouden vaikeina aikoina. Koronatilanteen vuoksi verotulojen ennustettavuus on vaikeaa ja verotulot voivat laskea vuoden aikana voimakkaasti. Erikoissairaanhoidon kustannusten kehityksellä on suuri merkitys talousarviossa pysymisessä. Vuoden 2021 talousarvio painuu alijäämäiseksi noin 360 000 euroa. Tämä johtuu suurelta osin Oulunkaaren ostopalvelujen kasvusta.

Taloussuunnitelma vuosille 2021-2023

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan

toiminnan ja talouden tavoitteet.

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS2022	TS2023	Muutos-% TA2020- TA2021
TOIMINTATUOTOT	3 878 582 €	3 584 457 €	3 641 197 €	3 468 397 €	3 468 397 €	0 €
Myyntituotot	2 204 275 €	2 078 010 €	1 853 640 €	0 €	0 €	0 €
Maksutuotot	286 329 €	149 855 €	463 500 €	0 €	0 €	2 €
Tuet ja avustukset	445 213 €	578 635 €	541 038 €	0 €	0 €	0 €
Muut toimintatuotot	942 764 €	777 957 €	783 019 €	0 €	0 €	0 €
Valmistus omaan käyttöön	6 318 €	10 000 €	10 000 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT	- 26 961 99 8 €	- 27 193 23 5 €	- 27 793 93 3 €	- 27 636 43 3 €	- 27 636 43 3 €	0 €
Henkilöstökulut	-6 668 201 €	-6 862 709 €	-6 971 400 €	0 €	0 €	0 €
Palvelujen ostot	- 18 341 17 9 €	- 18 324 53 4 €	- 19 037 61 3 €	0 €	0 €	0 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 348 042 €	-1 446 165 €	-1 233 320 €	0 €	0 €	0 €
Avustukset	-398 191 €	-351 709 €	-405 700 €	0 €	0 €	0 €
Muut toimintakulut	-206 385 €	-208 117 €	-145 900 €	0 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄ ÄMÄ	- 23 077 09 8 €	- 23 598 77 9 €	- 24 142 73 6 €	- 24 158 03 6 €	- 24 158 03 6 €	0 €
Verotulot	11 031 79 3 €	11 168 00 0 €	11 497 00 0 €	11 963 00 0 €	12 350 00 0 €	0 €
Valtionosuudet	12 811 81 1 €	13 208 76 8 €	13 402 51 9 €	13 164 00 0 €	13 319 00 0 €	0 €
Korkotuotot	26 929 €	35 000 €	35 000 €	35 000 €	35 000 €	0 €
Muut rahoitustuotot	4 880 €	6 440 €	5 350 €	6 440 €	6 440 €	0 €
Korkokulut	-91 103 €	-70 000 €	-60 000 €	-60 000 €	-80 000 €	0 €
Muut rahoituskulut	-1 031 €	-631 €	0 €	0 €	0 €	-1 €
VUOSIKATE	706 181 €	748 798 €	737 133 €	950 404 €	1 472 404 €	0 €
Poistot ja arvonalentumiset	-1 249 398 €	-1 263 325 €	-1 152 585 €	-1 150 000 €	-950 000 €	0 €
Poistoeron muutos	55 143 €	55 000 €	55 000 €	55 000 €	55 000 €	0 €

TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-488 074 €	-459 527 €	-360 452 €	-144 596 €	577 404 €	0 €
INVESTOINNIT NETTO	-437 881 €	-486 823 €	0 €	0 €	0 €	-1 €

YLEISESTI

Tulot:

- Verojen nostopainetta on arvioitu vuoden 2020 toteuman, 2021 talousarvion ja taloussuunnitelman perusteella.
- Reagoidaan nopeasti yritysten tarpeisiin ja tarjotaan apua rahoituksen ja kehittämispalveluiden hakemiseen. Päivitetään elinvoimaohjelma ja kehitetään alueellista yhteistyötä elinkeinoissa.
- Taloussuunnitelmassa on huomioitu näköpiirissä olevien kunnan alueelle mahdollisesti tulossa olevien rakennusinvestointien rakennuslupamaksuja. Esimerkiksi Metsälamminkankaan tuulivoimapuiston kiinteistöverot on huomioitu vuodelle 2022. Turkkiselän tuulivoimapuiston rakennuslupamaksuista puolet on huomioitu vuoden 2021 talousarviossa. Vaalan vankilasta tulee osittain kiinteistöveroja vuodelle 2023. Uuden vankilan rakennuslupaa ei ole taloussuunnitelmassa huomioitu.
- Oman toiminnan tulojen arvioidaan nousevan verrattuna vuoden 2020 talousarvioon. Suurin selittäjä tekijä on Turkkiselän tuulivoimapuiston rakennuslupamaksut (noin 330 000 euroa).

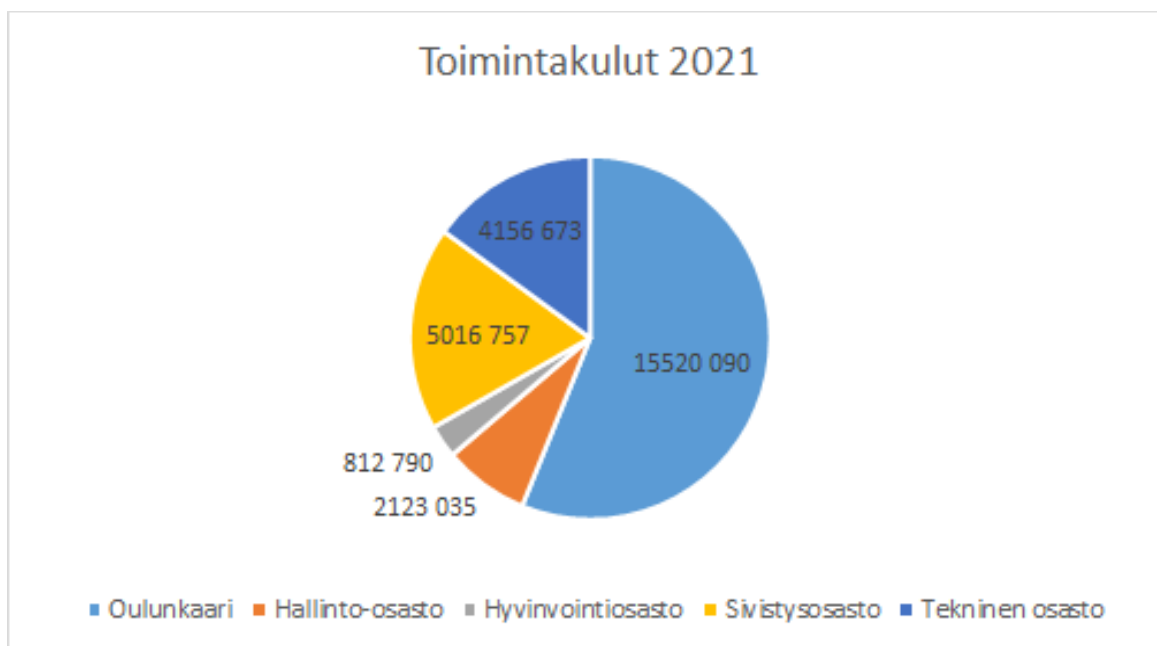
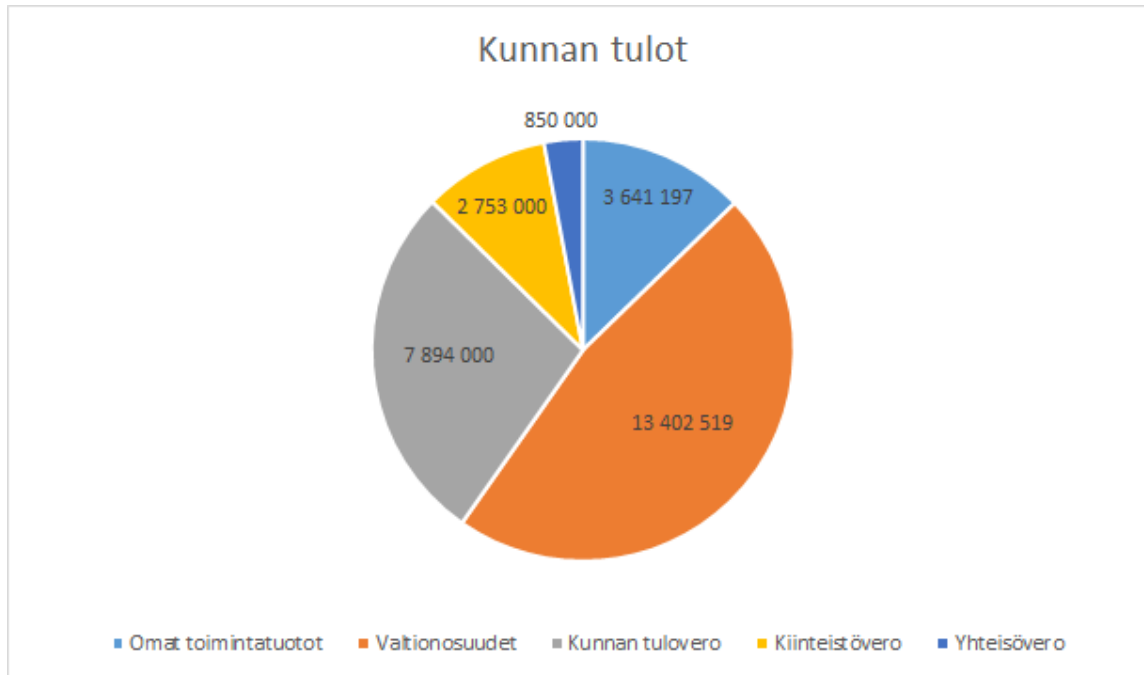
Menot:

- Investoinnit ovat vuonna 2021 yhteensä 1 415 500 € (netto investoinnit 1 370 900 €)
- Palvelurakenteen ja kattavuuden tarkastelu: huolehditaan lakisääteisistä ja muista strategisesti tärkeiksi katsotuista tehtävistä. Sopeudutaan väestönmuutokseen palvelurakennetta uudistamalla.
- Henkilöstömenoja hillitään. Tavoitteena palvelurakenteen sopeutuksen mukana sopeutuva henkilöstörakenne.
- Henkilöstön jaksamiseen, alaistaitoihin ja esimiestyöhön sekä muutosjohtamiseen panostetaan mm. työhyvinvointihankkeella, työnohjauksella ja tiedottamisella sekä yhteistyöllä työterveyshuollon kanssa. Henkilöstön osaaminen pidetään hyvällä tasolla koulutuksen avulla. Panostetaan sisäiseen viestintään.
- Pyritään eroon vajakäyttöisistä kiinteistöistä kuitenkin minimoimalla myyntitappiot ja ylimääräiset poistot. Toteutetaan kunnan kiinteistöstrategiaa.
- Toimintakuluissa on kasvua noin 601 000 euroa. Henkilöstökuluissa on nostopaineita johtuen palkankorotuksista ja välttämättömistä rekrytoinneista.
- Lainojen osalta varaudutaan markkinakorkojen vaihteluun, vaikkakin korkokulut ovat talousarviossa laskeneet. Varaudutaan korkojen osalta mahdolliseen korkosuojaukseen.

4 KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalouteen vaikuttavat toiminnalliset ja taloudelliset muutokset

Kunnan tulojen muodostuminen sekä toimintakulujen jakauma osastoittain (pl. Oulunkaari omaan) talousarviossa 2021 on esitetty alla olevissa graafeissa.

Käyttötalouteen vaikuttaa heikentävästi toimintakulujen merkittävä kasvu. Osastoilla on toimintakulujen nostopaineita liittyen elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittämiseen. Verotulot ja valtionosuudet muodostavat lähes 90 %:a kunnan tuloista. Näiden tulojen arvioidaan kasvavan vuoden 2019 tilinpäätöksestä n. 1 056 000 euroa mutta arvioiduista vuoden 2020 verotuloista ja valtionosuuksista vähennystä tulee n. 15 000 euroa.

Henkilöstömenot ovat kunnan suurin yksittäinen kuluerä sosiaali- ja terveysten jälkeen. Kunnan toiminnassa henkilöstömenoja on pyritty hillitsemään henkilöstön vähennyksillä palvelutarpeen vähentyessä. Jatkossa henkilöstön määrä on edelleen sopeutettava tarvetta vastaavasti. Vuoden 2021 talousarviosuunnittelussa on annettu jokaiselle osastolle ns. nollaraami.

Kulujen nousu tulee selittää elinvoiman ja hyvinvoinnin kasvulla. Vuoden 2021 talousarviossa on kasvua henkilöstökuluissa noin 109 000 euroa. Henkilöstökuluja nostaa palkankorotukset (arvion 1,6%) ja yksittäiset uudet rekrytoinnit.

Käyttötalous osastoittain	TP2019	TA2020	TA2021	Muutos % 2019-2020	Muutos % 2020-2021
HYVINVOINTIPALVELUT (00001900)					
TOIMINTATUOTOT	84 905	90 652	131 850	1	0
TOIMINTAKULUT	-522 223	-471 035	-805 735	0	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-437 318	-380 383	-673 885	0	0
SIVISTYSPALVELUT (00003000)					
TOIMINTATUOTOT	308 204	489 680	290 700	0	0
TOIMINTAKULUT	-5 250 255	-4 127 837	-4 989 038	0	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 942 051	-3 638 157	-4 698 338	0	0
TEKNISET PALVELUT (00004000)					
TOIMINTATUOTOT	3 229 601	1 947 763	2 916 209	0	0
TOIMINTAKULUT	-4 615 625	-3 266 821	-3 912 211	0	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 379 707	-1 319 058	-986 002	0	0
HALLINTOPALVELUT (00001000)					
TOIMINTATUOTOT	255 872	189 721	302 438	1	0
TOIMINTAKULUT	-	-	-	0	0
	16 573 894	14 112 060	17 635 640		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-	-	-	0	0
	16 318 022	13 922 339	17 333 202		
VAALAN KUNTA (00000001)					

TOIMINTATUOTOT	3 878 582	2 717 816	3 641 197	0	0
TOIMINTAKULUT	- 26 961 998	- 21 977 753	- 27 342 623	0	0
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 23 077 098	- 19 251 136	- 23 691 426	0	0

HALLINTO-OSASTO

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Hallinto-osastolle kuuluvat seuraavat vastuualueet vaalit, tarkastustoimi, hallinto- ja talouspalvelut, elinkeinotoimi, maaseututoimi, yleishallinnon työllistäminen, Oulunkaaren kuntayhtymä, rahoitusroimi ja ostopalvelut muilta. Hallinto-osasto vastaa hallinnon tukipalvelujen tuottamisesta. Hallinto-osaston budjetti sisältää kunnan suurimmat menot (sosiaali- ja terveyspalvelut) sekä tulot (verotulot ja valtionosuudet). Näiden lisäksi budjetti koostuu erilaisista jäsenmaksuista kuten Kuntaliiton ja Pohjois-Pohjanmaan liiton jäsenmaksuista sekä osallistumismaksuista erilaisiin yhteistoiminta-alueisiin. Elinkeinopalvelut, matkailu ja maaseutupalvelut sijoittuvat kuntaorganisaatiossa suoraan kunnanjohtajan alaisuuteen ja näiden yhteistyönä toteutetaan muun muassa kunnan markkinointia.

Hallinto-osasto on haki vuonna 2019 kolmea hanketta, joista kaikista tuli myönteinen päätös vuoden 2020 alkupuoliskolla. VERTY-hankeella pyritään parantamaan pitkäaikaistyöttömien hyvinvointia ja luodaan heille paremmat edellytykset työllistyä. Vetoa ja pitoa kuntatyöhön -hankeella pyritään parantamaan kunnan työntekijöiden työhyvinvointia. Hankkeessa ovat mukana Oulunkaaren kuntayhtymä, Vaalan kunta, Utajärven kunta, Iin kunta ja Pudasjärven kaupunki. Työtä hyvässä seurassa – seurat ja järjestöt työllistäjinä -hanketta koordinoi Pohjois-Pohjanmaan liikunta Ry. Vaalan kunta on mukana hankkeessa osatoteuttajana. Tämän tavoitteena on saada seurat ja järjestöt työllistämään pitkäaikaistyöttömiä.

Vuoden 2020 talousarviossa kunta panostaa hankkeen kautta voimakkaasti työntekijöiden työhyvinvointiin. Vuoden 2021 aikana työntekijöillä lanseerataan työhyvinvointiin liittyvä verkkokauppa, josta he voivat tilata erilaisia palveluja tukemaan työhyvinvointiansa. Kaikilla työntekijöillä on mahdollisuus vaikuttaa verkkokaupan sisältöön.

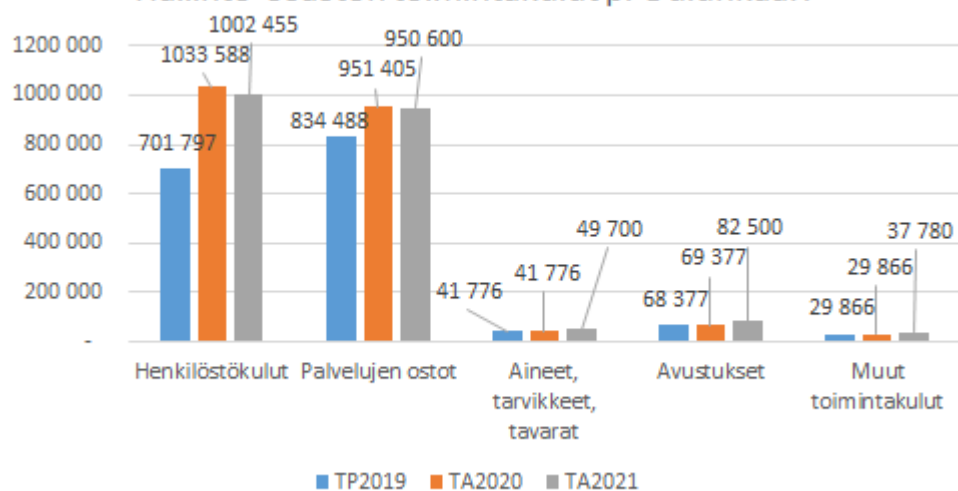
Työllistämispalveluissa hallinto-osastolla on yhteinen työntekijä (työvalmentaja) hyvinvointiosaston kanssa. Tämä tehtävä on ollut määräaikainen vuoden 2020 loppuun saakka. Tehtävä tullaan vakinaistamaan vuonna 2021, koska lakisäätöisen tehtävän tarve on jatkuva.

Vuonna 2021 järjestetään kuntavaalit. On oletettavaa, että vaalien jälkeen kunnassa on uusia valtuutettuja ja tämän vuoksi talousarviossa on varattu rahaa heidän koulutukseen.

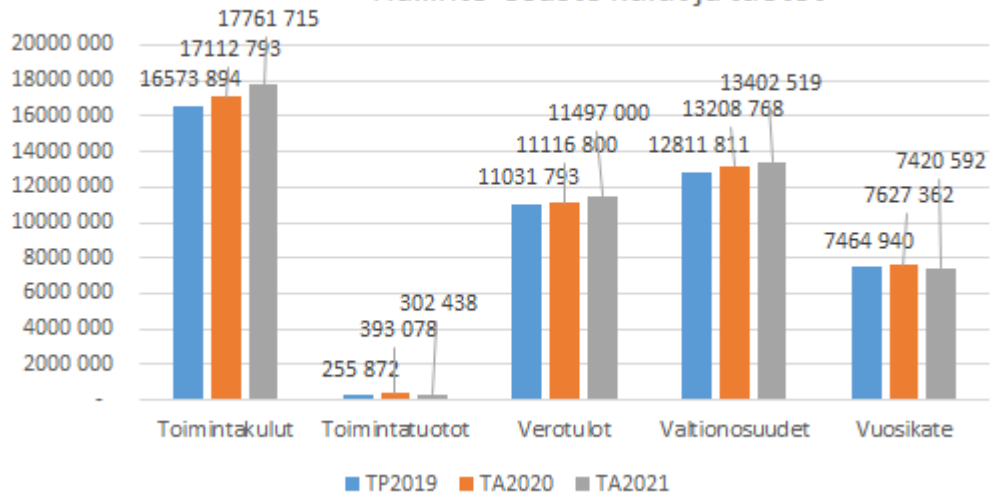
Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanki	Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Myönteisesti tunnettu				
Vaala- ja aluebrändien vahvistaminen (Geopark, Oulujärven matkailualue, Rokuan kansallispuisto, Oulujokivarsi)	Viestintä monipuolistuu	Kunnan viestintä on vuorovaikutteista, aktiivista, johdonmukaista ja innovatiivista	Kunnan medianäkyvyyteen panostetaan monipuolisella viestinnällä ja markkinoinnilla. Näkyvyyden kasvattamiseksi tehdään markkinointiyhteistyötä yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa Vaalan alueen tapahtumien ja muiden luonnollisten yhteistyömahdollisuuksien osalta.	Medianäkyvyyden kasvu
Kunnanjohtaja, Humanpolis Oy				
Vaala- ja aluebrändien vahvistaminen (Geopark, Oulujärven matkailualue, Rokuan kansallispuisto, Oulujokivarsi)	Kehittämissyhtiön rooli on selkeä suhteessa yrityksiin ja omistajaan	Rokua Geopark -teeman alle syntyy uutta yritystoimintaa ja työpaikkoja, ja myös nykyiset yritykset kykenevät hyödyntämään teemaa omassa liiketoiminnassaan.	Rokua Geoparkin ja Humanpoliksen rahoituksen varmistaminen ulkopuolisen rahan osalta hankkeissa ja sen kehittäminen edunvalvonnallisesti Geoparkin osalta. Alueellisen yhteistyömallin muodostaminen yleisen elinkeinojen kehittämisen osalta. Vaalan ja Rokua Geoparkin brändien jalkauttaminen.	Ulkopuolisen rahan osuus vastaa valittua strategiaa Yhteistyösopimus tehty
Kunnanhallitus, Elinvoimalautakunta, Kunnanjohtaja, Humanpolis Oy				
Vetovoimainen työpaikka				
Avoin keskustelukulttuuri ja mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön kun-nassa	Kehityskeskustelujen uudistaminen	Työhyvinvoinnin verkkokauppa pilotoidaan	Työtyytyväisyys ja –hyvinvointikyselyt, esimieskysely Pilotoidaan yhdessä hankkeen kuntien ja Oulunkaaren sekä Vaalan henkilöstön kanssa verkkokauppa. Työntekijät kehittävät palveluita.	Annettu palaute Pilotoitu Testattu käytännössä
Hallintojohtaja , Työhyvinvointikoordinaattori				
Viihtyisä				
Monipaikka-asumisen edellytykset paranevat	Työelämän murros hyödynnetään Vaalan hyväksi. Vaala on vetovoimainen etätöön ympäristö.	Etä- ja monimuototyötä tekevien määrä Vaalassa lisääntyy	Yhteisöllisen etätötilan ylläpito ja markkinointi yhdessä yrittäjäyhdistyksen kanssa.	Etätötilan käyttöasteen kasvu Vaalassa etätöitä tekevien määrän kasvu

			Etätömahdollisuuksien ja yleisesti etä-työn markkinointi.	
Kunnanjohtaja, Vaalan Yrittäjät ry				
Yhteisöllinen ja hyvinvoiva: Meidän Vaala				
Vaala-hengen kasvattaminen	Oulujärven retkeilyalueen merkityksen tiedostaminen ja muiden retkeilykohteiden kehittäminen	Vaalan alueen lähimatkailukohteiden kehittäminen	Vaalan alueen lähimatkailukohteet kartoitetaan ja niiden kunnostamisesta ja ylläpidosta laaditaan suunnitelma. Reitistöjen ja käyntikohteiden merkitsemiseen, viitoitukseen ja saavutettavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Humanpoliksen reitistöhankkeen kautta kunnostetaan Rokuan ja Kutujoen retkeilyinfraa.	Tehdyt kartoitus- ja merkitsemistöimenpiteet
Kunnanjohtaja, Tekninen johtaja, Humanpolis Oy, Elinvoimalautakunta, Kunnanhallitus				
Yritysmönteinen				
Paikallisen yrittäjyyden edellytykset ovat kunnossa	Paikallisen yritysneuvonnan tarjoaminen	Yrittäjäksi aikova saa yrityksen perustamiseksi tarvitsemansa palvelut elinkeinopalveluiden avulla. Kunnassa on asiantuntemusta uusien ja olemassa olevien yritysten kehittämiseksi.	Elinkeinopalveluiden palvelurakennemuutoksen loppuunsaattaminen ja sen näkyväksi tekeminen. Vaalan alueen yrittäjien kattava tavoittaminen ja palvelutarpeiden kartoittaminen.	Valmis elinkeinopalveluiden rakenne Yrityskontaktit ja niistä saatu palaute
Elinvoimalautakunta, Kunnanjohtaja, Humanpolis Oy				

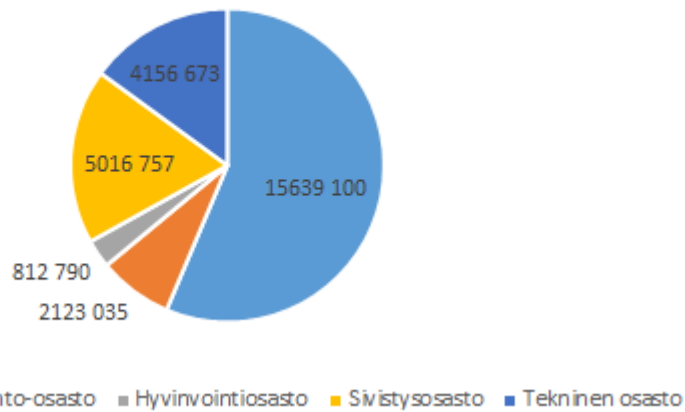
Hallinto-osaston toimintakulut pl Oulunkaari

Hallinto-osasto kulut ja tuotot

Toimintakulut 2021

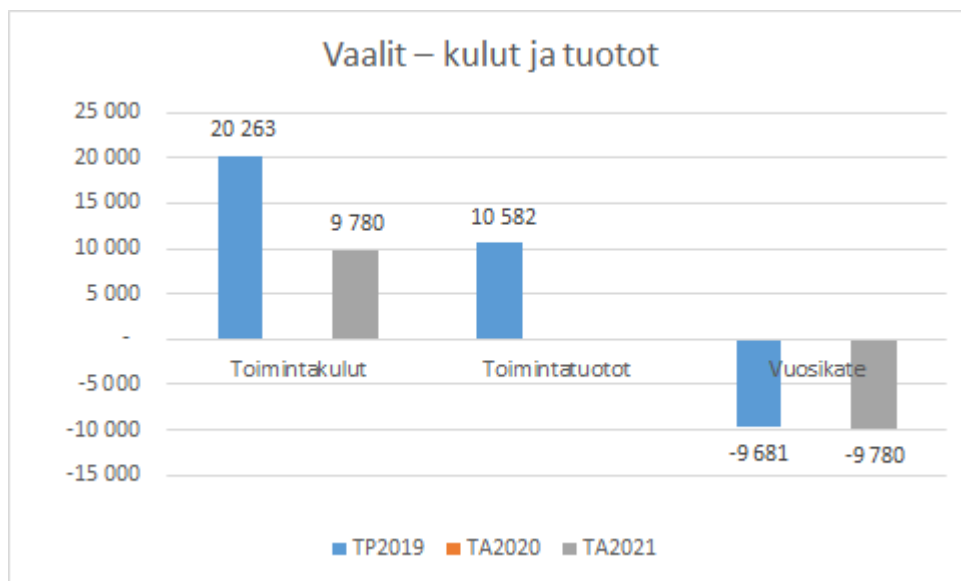
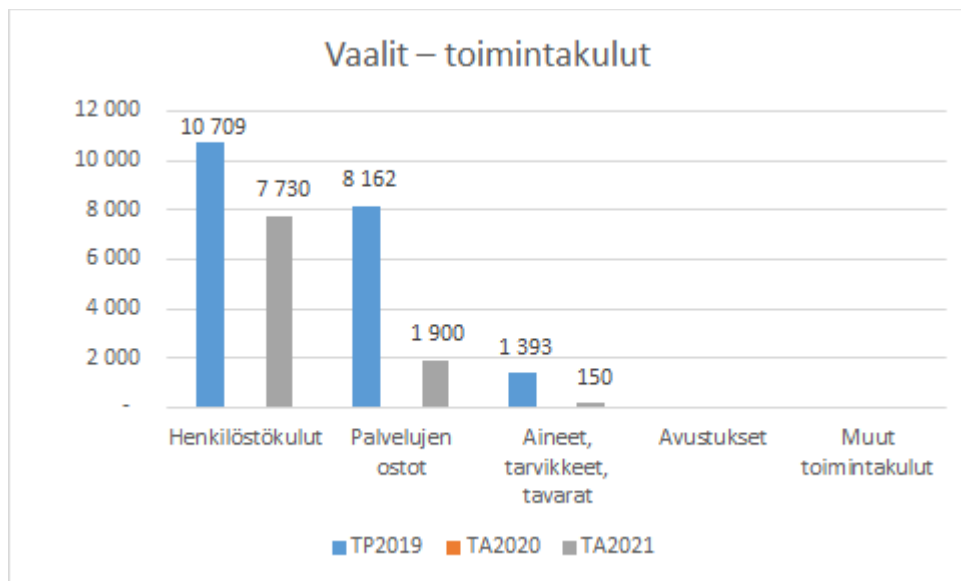

	TO2019	TA2020	TA2021	Muutos-% TA2019/TA2020	Muutos-% TA2020-TA2021
TOIMINTATUOTOT	255 872 €	393 078 €	302 438 €	1 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-16 573 894 €	-17 112 789 €	-17 761 711 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-16 318 022 €	-16 719 710 €	-17 459 273 €	0 €	0 €
Verotulot	11 031 793 €	11 168 000 €	11 497 000 €	0 €	0 €
Valtionosuudet	12 811 811 €	13 208 768 €	13 402 519 €	0 €	0 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-60 641 €	-29 692 €	-19 650 €	-1 €	0 €
VUOSIKATE	7 464 940 €	7 627 366 €	7 420 596 €	0 €	0 €
Poistot ja arvonalentumiset	-20 529 €	-20 358 €	-13 418 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN TULOS	7 444 411 €	7 607 008 €	7 407 178 €	0 €	0 €
Varausten ja rahastojen muutokse	55 143 €	55 000 €	55 000 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	7 499 554 €	7 662 008 €	7 462 178 €	0 €	0 €

Vaalit

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Vuonna 2021 järjestetään kuntavaalit, johon on varauduttu talousarviossa. Kunta ei saa vaaleihin rahallista tukea niin kuin valtiollisiin vaaleihin. Vuonna 2019 järjestettiin eduskuntavaalit, johon kunta sai tukea. Näin ollen vuosikate ei ole vertailukelpoinen näiden vaalien osalta.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	10 582 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-20 263 €	0 €	-9 780 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-9 681 €	0 €	-9 780 €

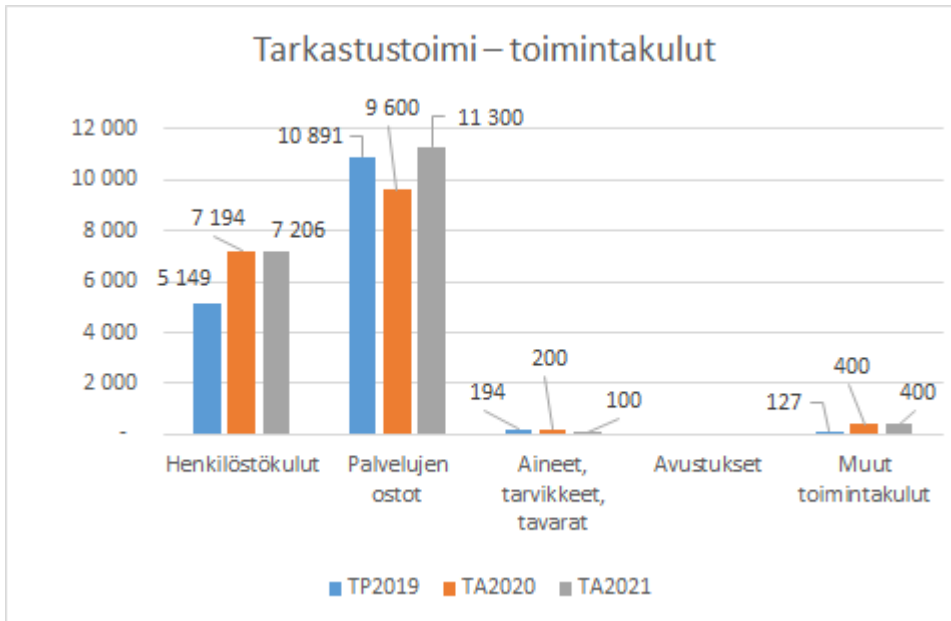
Tarkastustoimi

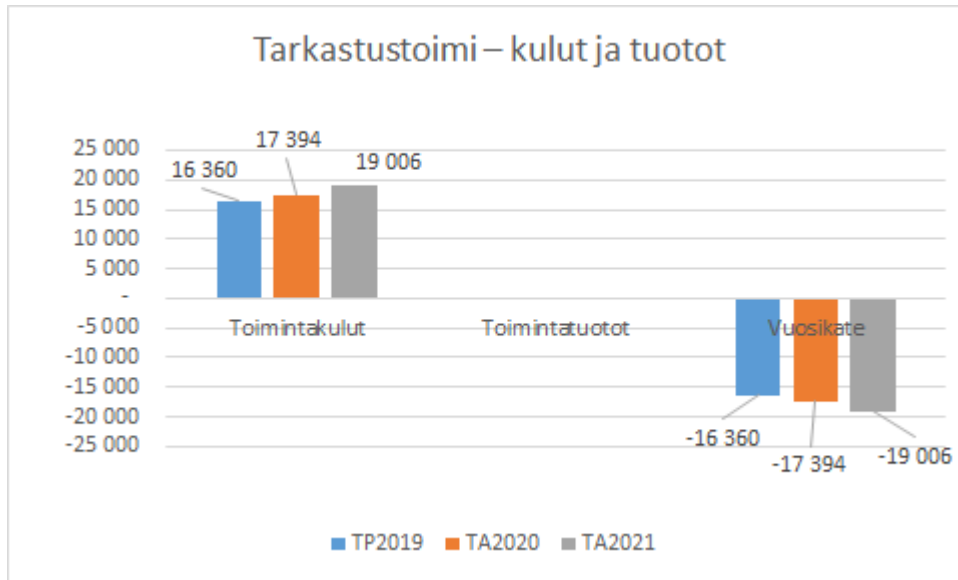
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat valtuuston päätettävät asiat valmistelea kunnanhallituksen sijasta tarkastuslautakunta (KuntaL93 § ja 121 §). Tämä on poikkeus kunnanhallituksen valmisteluvelvollisuudesta. Tarkastuslautakunnan edellä mainittuihin valmistelutehtäviin kuuluu mm.:

- Hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen
- Tavoitteiden toteutumisen arviointi ja raportointi
- Muut tehtävät mm. sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonta ja ilmoittaminen valtuustolle

Tarkastuslautakunnan talousarvioon on huomioitu myös kuntavaalien myötä mahdollisten uusien lautakunnan jäsenten koulutus.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTAKULUT	-16 360 €	-17 394 €	-19 006 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-16 360 €	-17 394 €	-19 006 €

Hallinto- ja talouspalvelut

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Tehtäväalue sisältää kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, keskustoimiston, talous- ja hallinnon, henkilöstöhallinnon, atk-palvelujen tulot ja menot. Ulkopuolisilta hyödynnettäviä palveluja ovat Oulunkaaren kuntapalvelutoimiston talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelut.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä kunnanvaltuuston asioiden valmistelusta ja päätösten täytäntöönpanosta. Kunnanhallitus johtaa myös kunnan strategiassa yhteisesti valittujen tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävää työskentelyä ja päätöksentekoa. Kunnanjohtaja toimii kunnanhallituksen esittelijänä ja kuntaorganisaation johtajana. Kunnanhallituksen suorassa alaisuudessa toimivat hallinto- ja talouspalvelut.

Vuonna 2021 toimistotiimissä tapahtuu henkilöstövaihdoksia irtisanoutumisen vuoksi. Pää tavoitteena toimistotiimillä on kehittää Vaalan kunnan asianhallintajärjestelmää. Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto vaatii uusien asianhallintaprosessien valmistelua ja käyttöönottoa.

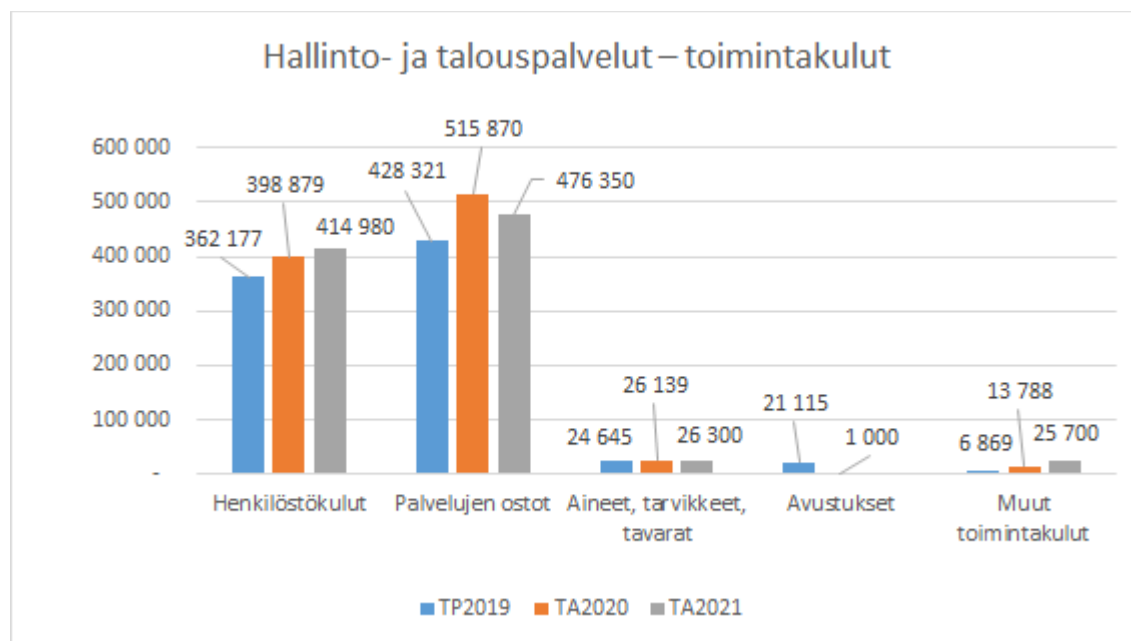
Kuntien ja kuntayhtymien taloustietojen raportointi uudistuu ensi vuoden alusta. Toimistotiimi ottaa tiliöinneissä käyttöön uudenlaiset sektori- ja palveluluokituksen.

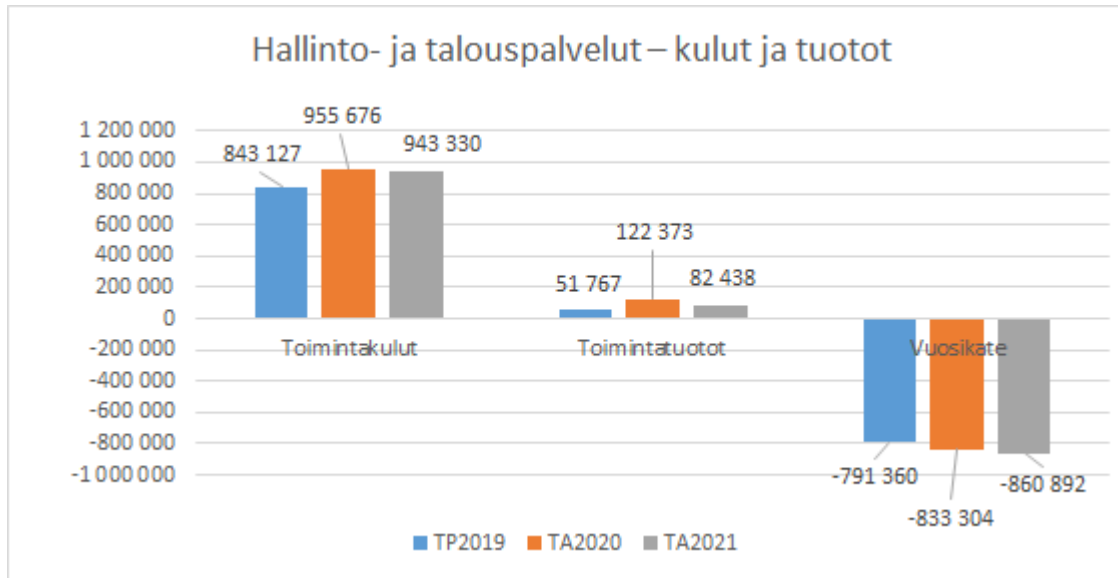
Talousarvion valmisteluprosessi on uudistettu ja vuoden 2020 kokoemuksia hyödenetään vuonna 2021.

Vaalan kunta jäi vuonna 2020 pois Kainuun hankintarenkaasta. Tämä liittyi siihen, että kunta osti

kuluvana vuonna yhden Monetra Oy:n osakkeen, joka oikeuttaa kunnan osallimista Monetran yhteishankintoihin. Cloudia hankinta- ja kilpailutusjärjestelmän käyttöä jatketaan ja sen käyttö pyritään vakiinnuttamaan kaikkiin yksiköihin. Näin pyritään edistämään tasapuolisia ja läpinäkyviä hankintakäytäntöjä. Hankintaohjelmiston käyttö mahdollistaa hankintojen seuraamisen. Vaalan kunnan hankintaohje tullaan uudistamaan vuonna 2021.

Kunnan henkilöstössä on tapahtunut viime vuosien aikana paljon muutoksia ja muutoksia tulee tapahtumaan myös seuraavien vuosien aikana mm. eläköitymisten vuoksi. Henkilöstön sopeutumista muutoksiin pyritään tukemaan mm. koulutuksilla, esimies- ja johtamistyön kautta, järjestämällä mm. työhyvinvointiin liittyviä tilaisuuksia ja koulutuksia sekä tarvittaessa työnohjauksella. Työhyvinvoinhankkeella pyritään vastaamaan osittain edellä mainittuihin haasteisiin. Hankkeen tavoitteena on mm. pidentää työuraa, parantaa työhyvinvointia, järjestää esimiesvalmennuksia ja parantaa työnantajan mielikuvaa.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	51 767 €	122 373 €	82 438 €
TOIMINTAKULUT	-843 127 €	-955 676 €	-943 330 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-791 360 €	-833 303 €	-860 892 €

Elinkeinotoimi

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Elinkeinopalveluiden tehtävänä on perusedellytysten luominen eri elinkeinoille, yritysneuvonta, aktiivinen elinkeinojen kehittämistyö sekä vuorovaikutteinen ja raikas kunnan markkinointiviestintä. Tavoitteena on nykyisten yritysten ja työpaikkojen säilyminen, yritysten omistajavaihdosten tukeminen, laajentumishaluisten yritysten auttaminen sekä uusien yritysten saaminen kuntaan. Toimintaan liittyvät oleellisesti myös kunnan markkinointi uusille asukkaille ja yrittäjille sekä erilaisten tapahtumien järjestämisen mahdollistaminen ja tukeminen.

Elinkeinojen kehittämistä tehdään Vaalan kunnassa erityisesti hallinto-osastolla elinkeinojen vastuualueella, mutta myös teknisissä palveluissa erityisesti maankäytön suunnittelun ja kiinteistöjen osalta. Elinvoima-asiat on koottu yhteisen elinvoimalautakunnan alle. Elinkeinojen kehittämisen kokonaisuuden johtamisesta vastaa kunnanjohtaja. Osassa asioissa päätöksenteko-oikeus on viranhaltijoilla, osassa taas aina valtuustolla saakka.

Visio 2021

Vaalassa on hyvät perusedellytykset yritystoiminnalle, riittävästi tonttimaata ja hyvät kunnallistekniset valmiudet. Yrittäjäksi aikova saa yrityksen perustamiseksi tarvitsemansa palvelut elinkeinopalveluiden avulla. Kunnassa on asiantuntemusta uusien ja olemassa olevien yritysten kehittämiseksi. Omistajavaihdosta suunnittelevat on tavoitettu ja vaihdoksia on toteutettu

onnistuneesti. Rokua Geopark teeman alle on syntynyt uutta yritystoimintaa ja työpaikkoja, ja myös nykyiset yritykset ovat kyenneet hyödyntämään teemaa omassa liiketoiminnassaan. Kunnan viestintä on vuorovaikutteista, aktiivista, johdonmukaista ja innovatiivista. Viestintä on etenkin matkailumarkkinoinnin osalta yhdenmukaista myös koko Oulujokivarressa. Vaalan tunnettuus on kasvamassa luovien alojen toimijoiden keskuudessa ja etä- ja monimuototyötä tekevien määrä Vaalassa lisääntyy.

Viestintä ja markkinointi

Viestinnän ja markkinoinnin rooli kunnallisalalla on viime vuosina voimakkaasi korostunut. Elinkeinojen vastuualueella työskentelee kunnan viestinnän asiantuntija, joka vetää poikkihallinnollista viestintätiimiä. Kunnan viestinnässä noudatetaan Humanpolis Oy:n ja Vaalan, Utajärven ja Muhoksen kuntien yhteistä viestintäsuunnitelmaa. Vaalaan rakennetaan tietoisesti positiivista ja viihtyisää imagoa. Kunnan uutta visuaalista ilmettä ja brändiä jalkautetaan tehokkaasti ja monikanavaisesti. Tavoitteena on, että kaikki kunnan toimijat: henkilökunta, päättäjät, yrittäjät, yhdistykset, asukkaat ja vapaa-ajan asukkaat viestisivät kunnasta brändin mukaisesti positiivisessa hengessä.

Yrityspalvelut ja elinkeinojen kehittäminen

Yrittäjällä tai yrittäjäksi aikovalla on Vaalassa käytössä yhteistyötahojen neuvontapalvelut ja rahoitusmahdollisuudet. Autamme yrityksiä yhteistyökumppaneidemme kanssa tarvittaessa mm. markkinoiden kartoituksessa, liikeidean kehittämisessä, kannattavuuden laskennassa, yrityksen perustamisessa, rahoituksen hakemisessa ja sopivien toimitilojen löytämisessä. Uusien yritysten perustamisen järjestäminen hoidetaan Oulun seudun uusyrityskeskuksen ja Pohjois-Pohjanmaan yrittäjien omistajanvaihdospalveluiden kautta.

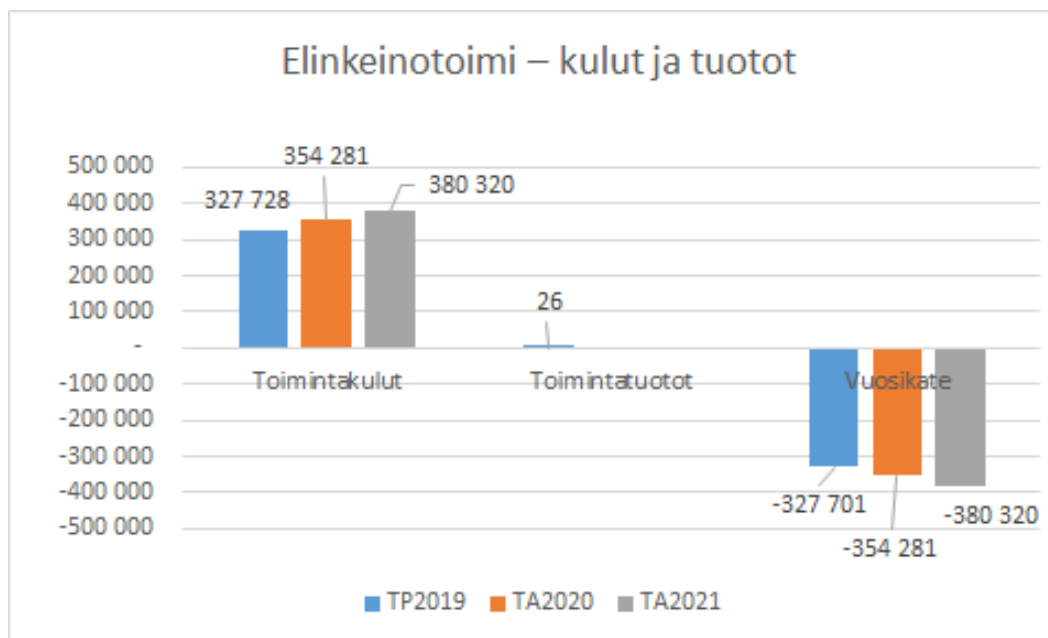
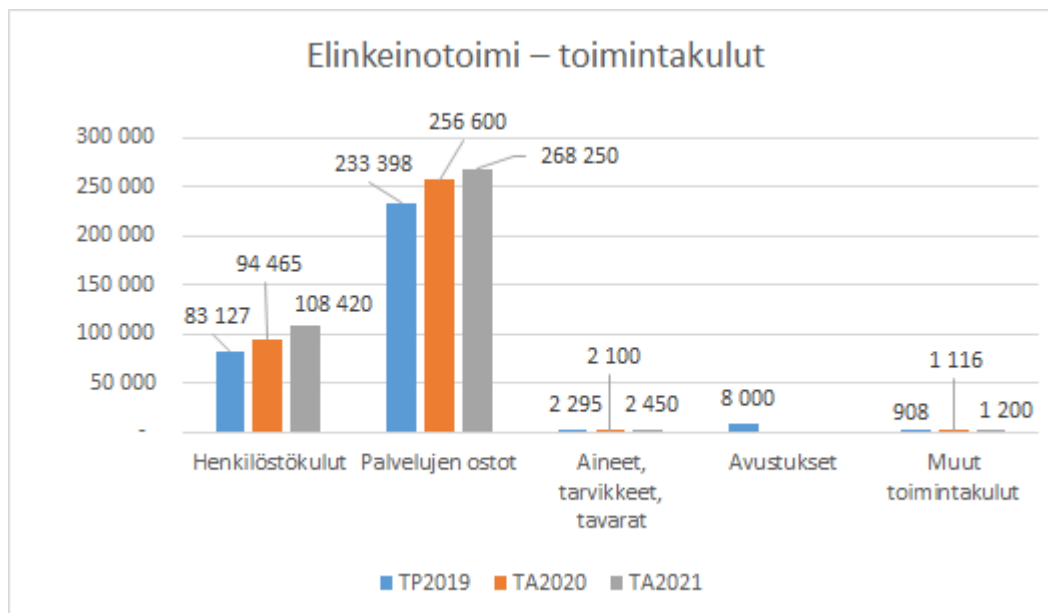
Kainuun Edun ja Oulunkaaren elinkeinopalveluiden päätyttyä tekeillä on ollut Vaalan, Utajärven ja Muhoksen yhteisen kehittämissyhtiö Humanpoliksen strategiatyö, jonka puitteissa yhtiön toimintaa on suunniteltu laajennettavan yleiseksi elinkeinojen kehittämissyhtiöksi. Korona-aikana haetussa Humanpoliksen Koronakriisiin vastaaminen Oulujokilaaksossa –hankkeessa työskentelee Vaalan ja Muhoksen kuntien yhteinen elinvoimakoordinaattori vuoden 2021 kesään saakka. Talousarviossa 2021 varaudutaan yhteistyön jatkumiseen myös hankkeen jälkeen.

Elinkeinopalveluiden talousarvioon varataan toimisto- ja asiantuntijapalveluihin sekä muihin yhteistoimintaosuuksiin lisäksi rahaa kunnan uuden brändin jalkauttamiseen, mainos- ja markkinointimateriaalien uusimiseen sekä matkailun kehittämissuunnitelman toimeenpanoon. Muista yhteistoimintaosuuksista katetaan kunnan sponsorointi- ja markkinointiosuusrahoja kolmannen ja yksityisen sektorin järjestämiin kunnan alueella oleviin tapahtumiin ja muihin kunnan markkinointitarkoituksiin.

Koronan tuoman kotimaanmatkailubuumi pyritään hyödyntämään mahdollisimman hyvin. UNESCO:n Rokua Global Geoparkin alueen matkailu on muutoinkin pidemmällä aikavälillä

lisääntynyt, ja tätä kehitystä on tarpeen tukea ja myös ohjata resursseja matkailun, matkailuyrittäjien ja investoreiden houkuttelemisen lisäämiseen kunnan alueelle. Humanpolis Oy koordinoi, kehittää, hallinnoi ja toteuttaa Rokua Geopark- aluetta koskevia matkailu-, ympäristö-, kulttuuri- ja hyvinvointihankkeita sekä on alueen ja alueen kuntien aktiivinen edustaja kansallisessa ja kansainvälisessä matkailun ja ympäristön kehittämistyössä.

Yritystilojen ja -tonttien rakennuttamisesta, vuokrauksesta ja myymisestä kunnan kiinteistöstrategian mukaisesti vastaa tekninen johtaja yhdessä kunnanjohtajan kanssa. Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus on teknisen johtajan vastuulla. Näköpiirissä olevien investointien positiivisten ulkoisvaikutusten optimoimiseksi aloitetaan yritystonteiksi sopivien tonttien kaavoittaminen

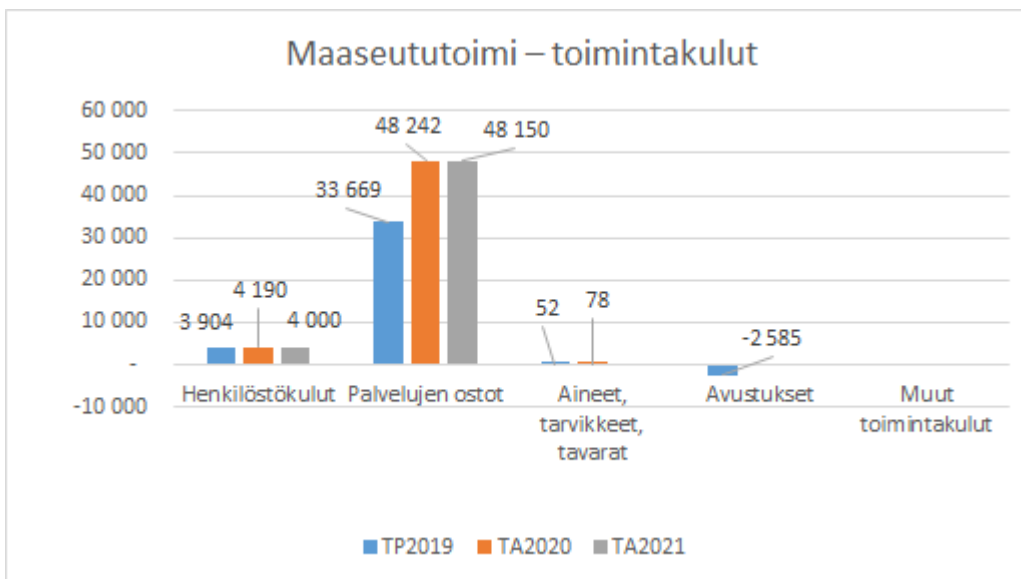
	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	26 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-327 728 €	-354 281 €	-380 320 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-327 701 €	-354 281 €	-380 320 €

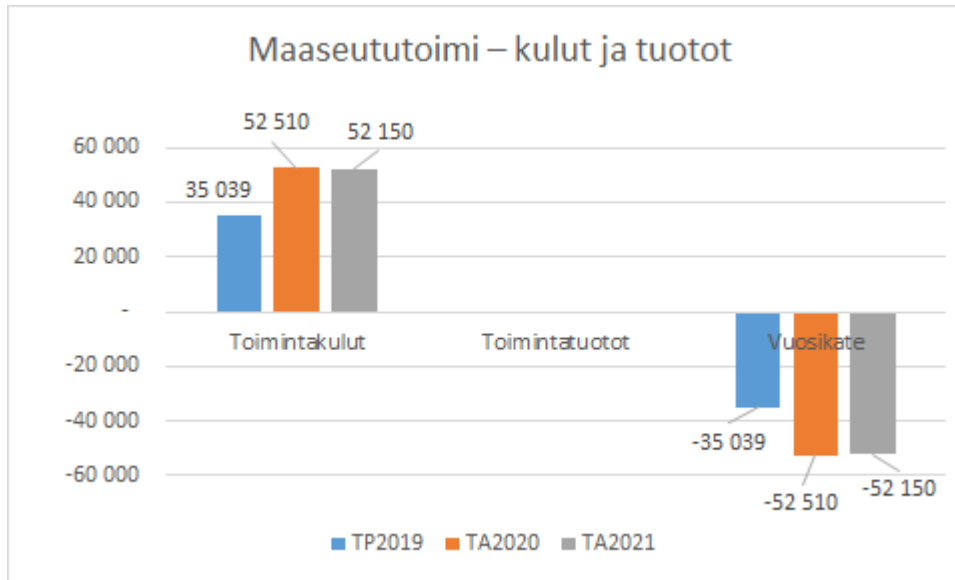
Maaseututoimi

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Maataloudella on erittäin merkittävä rooli Vaalan kunnan elinkeinorakenteessa. Siikalatvan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueessa mukana ovat Haapavesi, Pyhäntä, Siikalatva ja Vaala. Vastuukuntana toimii Siikalatvan kunta. Vaalan kunta pyrkii neuvottelemaan yhteistyöstä niin, että tulevana vuosina maaseutuhallinnon kustannukset eivät merkittävästi kasva. Maaseutuhallinnon palvelut järjestetään sopimuskuntien alueella lähipalveluina, ja maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut on saatavissa arkipäivisin virka-aikana vähintään puhelimitse. Palvelun tarjonta sovitetaan kysynnän sekä henkilöresurssien mukaiseksi.

Vaalan kunta hankkii myös lomituspalvelut Siikalatvan kunnalta. Siikalatvan kunta on tehnyt Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa toimeksiantosopimuksen lomituspalvelujen järjestämisestä Siikalatvan, Pyhännän ja Vaalan kuntien sekä Kajaanin kaupunkiin liittyneen entisen Vuolijoen kunnan alueella toimiville maatalousyrittäjille. Lomitustoimen hallinnon tehtävät hoitaa ja lomituspalvelulain mukaisena vastuuhenkilönä toimii lomituspalvelujohtaja, käytännön lomitustoiminnan suunnittelun hoitavat lomituspalveluohjaajat. Lomituspalvelut pyrkivät turvaamaan maatalousyrittäjien lomituspalvelulain mukaisten lomituspalveluiden mahdollisimman hyvän ja joustavan toteutuksen.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTAKULUT	-35 039 €	-52 510 €	-52 150 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-35 039 €	-52 510 €	-52 150 €

Työllistäminen

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Vaalan kunnan työllisyyspalvelujen tehtävänä on toteuttaa työllisyyttä edistäviä toimintoja. Tavoitteena on parantaa työllisyydenhoidon palvelujen vaikuttavuutta, saada kustannussäästöjä kunnan taloudelle työttömyydestä aiheutuviin kustannuksiin sekä vaikuttaa positiivisesti työttömän inhimilliseen tilanteeseen. Työtä tehdään kuntalaislähtöisesti ja palveluja suunnitellaan yksilön toiveet, tavoitteet ja kokonaistilanne huomioiden.

Seinätön työpaja toimii työkokeilun ja kuntouttavatyötoiminnan tukikohtana. Pajalla voi ohjatusti kokeilla erilaisia työtehtäviä ja näin löytää omat vahvuutensa. Pajalta voi myös siirtyä yrityksiin tai kunnan eri toimipisteisiin jatkamaan TE-palvelujen kanssa sovittua toimenpidettä. Pajajakson aikana pyritään löytämään asiakkaalle sopiva väylä työelämään, koulutukseen, oman elämän hallintaan.

Työllistämismäärärahat on jaettu taloudellisen vastuun korostamiseksi. Hallinto-osaston työllistäminen koostuu yleishallinnon työllistamisestä ja valmennuspajan muusta toiminnasta.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta varten on budjetoitu 55.000 euroa. Jotta tähän tavoitteeseen päästään, edellyttää tämä tehokkaita työllistämisen toimenpiteitä. Kansainvälinen ja kansallinen koronatilanne vaikuttaa oleellisesti kunnan työllistämispalveluihin. Mikäli epidemia pahenee, voi työllistävien yritysten tilanne vaikeutua ja siitä voi seurata lomautuksia tai irtisanomisia. Yritysten uudet rekrytoinnit tulevat todennäköisesti vähenemään. Ilman aktiivisia kuntatyöllistämistoimia työmarkkinatuen kuntaosuus kasvaisi moninkertaiseksi.

Vuonna 2021 työllistämisen kulut laskevat, koska velvoitetyöllistettävien määrä on silloin arvioitu kuluvaan vuoteen vähäisemmäksi. Tämän vuoksi myös työllistämisen tuotot vähenevät. Käytännössä tuotot vähenevät tukityöllistettujen palkkatuen muodossa.

Työllistämishankkeet

VERTY – Vertaistukea, työllisyyden ja hyvinvoinnin edistämistä –yhdessä! –hanke on alkanut 1.5.2020 ja jatkuu 31.3.2023 saakka. Hanke on ESR-rahoitteinen hanke, joka on suunnattu työttömille ja työttömyysuhan alla oleville vaalalaisille. Hankkeen toimintalinja on 5: Sosiaalinen osallisuus ja köyhyyden torjunta sekä erityistavoite 10.1: Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen. Hankkeen tavoitteita ovat mm. löytävän työn ja kehittäjäasiakasmallien luominen sekä yhdistysyhteistyön vahvistaminen. Hankkeen aikana kootaan kohderyhmälle suunnatut palvelut helposti löydettäväksi kokonaisuudeksi. Edellisen hankkeen aikana hyväksi havaittuja käytäntöjä syvennetään, mm. keittiö- sekä luontotoimintaa. Budjetti koko hankkeen ajalle on 317 820 €. Vuoden 2021 budjetti on 101 885 €, josta kunnan omavastuuosuus on 17 385 €.

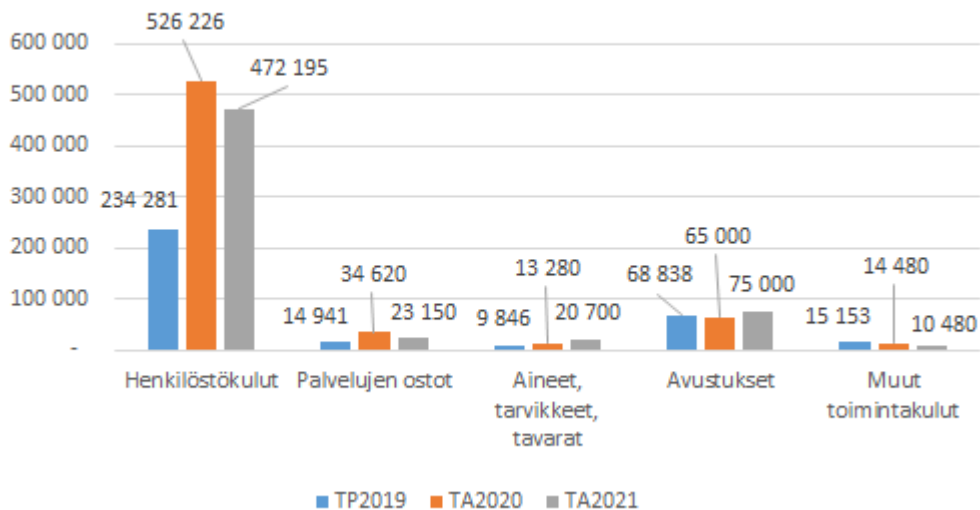
Työtä hyvässä seurassa -hankkeen tavoitteena on edistää erityisesti nuorten ja yli 54-vuotiaiden työttömien, pitkäaikaistyöttömien sekä osatyökykyisten työllistymismahdollisuuksia liikunta- ja urheiluseuroissa sekä muissa liikuntaa edistävissä yhdistyksissä Pohjois-Pohjanmaan viidessä kunnassa (Ii, Muhos, Pudasjärvi, Oulu ja Vaala) sekä parantaa heidän työhyvinvointiaan, työkykyä sekä jatkotyöllistymismahdollisuuksiaan. Hankkeen toteuttaja on Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry ja sen suunniteltu toteutusaika: 1.2.2020- 31.12.2023.

Rahoitus tulee pääosin Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskukselta. Kunnan omavastuuosuus on vuodessa 3350 euroa. Liikunta- ja urheiluseuroissa, järjestöissä ja yhdistyksissä työtehtävät ovat laajoja eikä toimijoilla välttämättä ole toiminnan laadun ja kehittämisen kannalta riittävää osaamista.

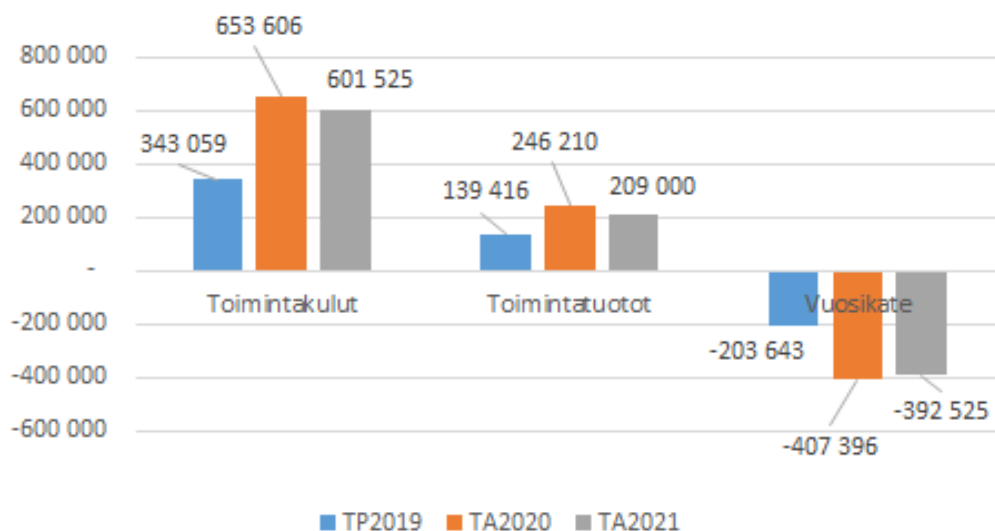
Liikunta- ja urheiluseuroissa, järjestöissä ja yhdistyksissä on monipuolisesti tarjolla eri alan osaamisen työtehtäviä, mikä on työllistämisen näkökulmasta käyttämätön mahdollisuus. Tavoitteena on työllistää hankkeeseen osallistuvat työttömät Pohjois-Pohjanmaan liikunta- ja urheiluseuroihin, järjestöihin ja yhdistyksiin. Hanke mahdollistaa hankkeeseen osallistuville työttömille oppimis- ja työkokemusta eri toimintaympäristöissä (seurat, yhdistykset, järjestöt) työtehtäviä, mikä on työllistämisen näkökulmasta käyttämätön mahdollisuus järjestöjen näkökulmasta tavoitteena madaltaa kynnystä palkata työntekijöitä liikunta- ja urheiluseuroihin, järjestöihin ja yhdistyksiin luomalla työllistämisen toimintamalli.

Hankkeen tavoitteena on myös parantaa ja tukea liikunta- ja urheiluseurojen, järjestöjen ja yhdistysten toimintaedellytyksiä ja kehittää toimintaa ammattimaiseksi koulutettujen työntekijöiden avulla. Järjestöjen kannalta hankkeen kautta työllistäminen on tehty helpoksi, koska palkanmaksuun liittyvän byrokratian voi hoitaa Pohjois-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu Ry.

Työllistäminen – toimintakulut

Työllistäminen – kulut ja tuotot

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	139 416 €	246 210 €	209 000 €
TOIMINTAKULUT	-343 059 €	-653 606 €	-601 525 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-203 643 €	-407 396 €	-392 525 €

Oulunkaaren kuntayhtymä

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Vuoden 2021 talousarviota on valmisteltu poikkeuksellisen epävarmassa toimintaympäristössä.

Covid-19 -pandemian etenemistä ja sen aiheuttamia vaikutuksia ei pystytä varmuudella ennustamaan. Vuonna 2020 koronaepidemian kustannusvaikutus on kuntayhtymässä arviolta 1.7 M€. Koronakustannuksia on korvattu kunnille, mutta julkisen talouden ja erityisesti kuntatalouden tilanne jatkuu haastavana. Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan bruttokansantuotteen arvioidaan supistuvan vuoden 2020 aikana 4,5 % ja talouden toipuminen on hidasta. Julkisen talouden alijäämä ennustetaan kasvavan rajusti ja julkisyhteisön velka nousee ennusteen mukaan n. 70 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Väestöennusteiden mukaan väestömäärän ennustetaan vähenevän kaikissa Oulunkaaren jäsenkunnissa. Myös ikärakenteen muutos vaikuttaa palvelutarpeisiin. Ikävakioitu sairastavuus ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeet ovat Oulunkaaren jäsenkunnissa korkealla tasolla maan keskitasoon verrattuna.

Sote-uudistuksen valmistelu jatkuu pääministeri Marinin hallituskaudella. Uudistuksen tavoitteena on turvata palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Sote-keskusohjelman ja rakennehankkeiden osiot ovat käynnistyneet alueellamme sekä Pohjois-Pohjanmaalla että Lapissa. Yhteistoiminta-alueiden tasolla kehitetään sisällöllisesti mm. lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja sekä valmistellaan Pohjois-Suomen osaamisen tukikeskustoimintamallia (OT-keskus). Tässä työssä jatketaan edellistä lapsiperheiden kehittämisohjelman (LAPE) kehittämistyötä erityisen vaativan tason yhteensovitetujen palvelujen osalta. POPsoten -rakennehankkeiden puolella Oulunkaari koordinoi Pohjois-Pohjanmaan sote-palvelustrategiatyön valmistelua sote-uudistuksen esivalmisteluvaiheessa. Osana tätä työtä valmistellaan mm. POPalueen tilannekuvaa Simo mukaan lukien alueelliset erityispiirteet huomioiden. Tulevat hyvinvointialueet järjestävät palvelut pääosin julkisina palveluina, joita yksityiset-, sekä kolmannen sektorin palvelut täydentävät. Monituottajuus on osa palvelujen tuottamista jatkossakin. Hyvinvointialueiden monialaisuus ja verotusoikeus selvitetään parlamentaarisesti erikseen. Hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle alkuvaiheessa siirtyisivät sote-palvelut ja pelastustoimi. Tulevien hyvinvointialueiden rahoitus pohjautuisi alkuvaiheessa pääsääntöisesti tarveperusteiselle valtion rahoitukselle. Tarveperusteinen rahoitusjärjestelmä suosii alueita, joissa on korkeat palvelutarpeet.

Osana peruspalvelujen vahvistamista kehitetään matalan kynnyksen palveluja sekä kiireettömän hoidon palveluja hoitotakuun kiristymisen myötä. Henkilöstömitoitukset tarkentuvat ikäihmisten palveluissa ja lastensuojelussa. LAPE-aikana kehitetyt perhekeskukset tulevat olemaan osa tulevaisuuden sote-keskuksia. Kuntien kanssa yhteistyössä kehitetään edelleen ihmislähtöisiä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen toimintoja. Mikäli sote-uudistuksen lait hyväksytään kesään 2021 mennessä, siirtyy soten järjestämisvastuu uusille perustettaville hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lähtien. Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen yhteistoimintavelvoitteita koskevaa Paras-lakia on jatkettu sote-uudistukseen valmistautuessa. Nykyisten yhteistoiminta-alueiden kehittämis työ jatkuu keskeytyksettä. Oulunkaaren osalta tulee valmistella myös kuntapalvelutoimiston jatkoa, mikäli soten järjestämisvastuu siirtyy uudelle hallinnolliselle rakenteelle. Tähän valmistaudutaan jo vuonna 2021.

Elinkeinojen kehittämisessä kuntayhtymän rooli elinkeinoneuvonnassa ja hankkeiden hallinnoinnissa on päätynyt ja Oulunkaaren työterveyshuollon palvelut ovat jatkuneet yhtiömuodossa. Kuntapalvelutoimiston osalta tiivis yhteistyö jäsenkuntien kanssa jatkuu. Yhteinen tietohallinto antaa

valmiuksia IT-toimintaympäristön aktiiviseen kehittämiseen palvelutuotannon tarpeet huomioiden. Digitaalisten palvelujen kehittämistyö on oleellinen osa tietohallinnon kehittämistoimintaa sosiaali- ja terveystaloudessa sekä muissa palveluissa.

Omistajaohjauksen neuvottelukunnan työ on käynnistynyt hyvin. Vuoden 2020 aikana uudistettiin kuntaneuvotteluprosessi ja vuodelle 2021 laaditaan koko kuntayhtymää koskeva yhteinen palvelujen järjestämissopimus, joka pohjautuu syksyllä 2020 päivitettyyn kuntayhtymän strategiaan. Strategiset tavoitteet määrittelevän järjestämissopimuksen lisäksi palvelutuotannon johto on laatinut palvelujen toimeenpanosuunnitelman, jossa määritellään konkreettiset tavoitteet ja keinot strategisten tavoitteiden toteutumiseksi. Toimeenpanosuunnitelmaan sisällytetään myös omistajaohjauksen neuvottelukunnan ja kuntien linjaamat talouden tasapainotustoimet. Sisällöllisiin kehittämiskohteisiin on sisällytetty sekä sote-uudistuksen valtionavustushankkeisiin sisältyvät toimenpiteet että Oulunkaaren omat kehittämishankkeet. Panostuksia saadaan mm. matalan kynnyksen palvelujen kehittämistyöhön ja digitaalisiin palveluihin. Mielentuki-toimintamalli laajenee nyt kaikkiin jäsenkuntiin ja ikääntymisteknologisten palvelujen mahdollisuuksia tutkitaan. Kuntayhteistyön tiivistäminen mahdollistaa palvelujen yhteensovittamista entistä vahvemmin osaamisen vahvistamiseksi ja peruspalvelujen turvaamiseksi alueella.

Kuntayhtymän vuoden 2021 talousarvion toimintakulujen loppusumma on 135 562 052 € (+4,13 % edellisen vuoden talousarvioon verrattuna). Sosiaali- ja terveystaloudetuotannon nettokustannukset kasvavat 3,7 % vuoden 2020 talousarvioon verrattuna ja 1% vuoden 2019 tilinpäätökseen verrattuna. Kunnittainen vaihteluväli sosiaali- ja terveystaloudetuotannon nettokustannusten (oma toiminta ja erikoissairaanhoidon) kasvun osalta on 2,7 - 4,3 % vuoden 2020 talousarvioon verrattuna. Talouden tasapainottamisen työ jatkuu yhtymähallituksen nimeämän talouden tasapainotustyöryhmän periaatteiden mukaisesti vuoden 2022 loppuun saakka. Oulunkaaren pitkän aikavälin sote-kustannukset peilaavat väestön palvelutarpeita.

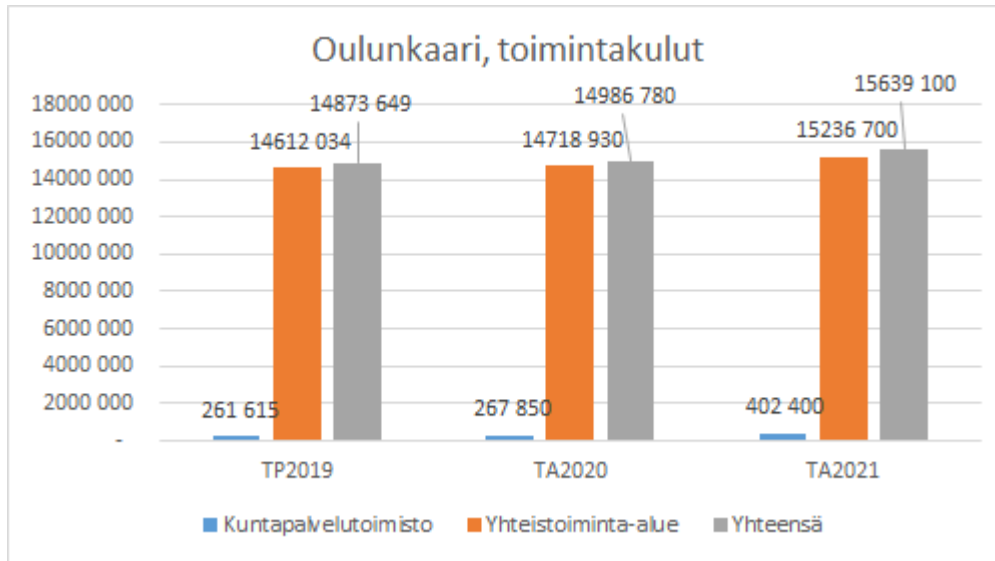
Leena Pimper-Koivisto
kuntayhtymän johtaja

Talousarvio

	TP	TA	TA	Muutos TA 2020-> TA 2021	
	2019	2020	2021	€	%
Vaalan perhepalvelut					
Tuotot	197 426	130 852	330 524	199 672	152,6
Kulut	-3 302 480	-3 720 412	-4 156 807	436 395	11,7
Kate	-3 105 054	-3 589 560	-3 826 283	236 723	6,6
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-941 571</i>	<i>-1 016 610</i>	<i>-1 008 961</i>	<i>-7 649</i>	<i>-0,8</i>
<i>Palvelut</i>	<i>-1 883 835</i>	<i>-2 207 154</i>	<i>-2 598 819</i>	<i>391 665</i>	<i>17,7</i>
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	<i>-153 840</i>	<i>-153 674</i>	<i>-189 579</i>	<i>35 905</i>	<i>23,4</i>
Vaalan terveyspalvelut					
Tuotot	955 523	676 713	667 213	-9 500	-1,4
Kulut	-4 008 758	-3 603 368	-3 795 944	192 576	5,3
Kate	-3 053 235	-2 926 655	-3 128 731	202 076	6,9
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-2 165 778</i>	<i>-2 026 987</i>	<i>-2 062 032</i>	<i>35 045</i>	<i>1,7</i>
<i>Palvelut</i>	<i>-1 317 334</i>	<i>-1 057 411</i>	<i>-1 158 021</i>	<i>100 610</i>	<i>9,5</i>
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	<i>-432 610</i>	<i>-417 847</i>	<i>-455 419</i>	<i>37 572</i>	<i>9,0</i>
Vaalan vanhuspalvelut					
Tuotot	1 202 923	1 543 083	1 440 854	-102 229	-6,6
Kulut	-4 205 152	-4 334 068	-4 310 181	-23 887	-0,6
Kate	-3 002 229	-2 790 985	-2 869 327	78 342	2,8
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-2 460 417</i>	<i>-2 226 263</i>	<i>-2 403 882</i>	<i>177 619</i>	<i>8,0</i>
<i>Palvelut</i>	<i>-1 242 457</i>	<i>-1 551 872</i>	<i>-1 246 063</i>	<i>-305 809</i>	<i>-19,7</i>
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	<i>-519 554</i>	<i>-597 248</i>	<i>-454 796</i>	<i>-142 452</i>	<i>-23,9</i>
Oma toiminta yhteensä					
Tuotot	2 355 872	2 350 648	2 438 591	87 943	3,7
Kulut	-11 516 390	-11 657 848	-12 262 932	605 084	5,2
Kate	-9 160 518	-9 307 200	-9 824 341	517 141	5,6
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-5 567 766</i>	<i>-5 269 860</i>	<i>-5 474 875</i>	<i>205 015</i>	<i>3,9</i>
<i>Palvelut</i>	<i>-4 443 626</i>	<i>-4 816 437</i>	<i>-5 002 903</i>	<i>186 466</i>	<i>3,9</i>
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	<i>-1 106 004</i>	<i>-1 168 769</i>	<i>-1 099 794</i>	<i>-68 975</i>	<i>-5,9</i>
Esh					
Tuotot	0	0		0	0,0
Kulut	-5 123 333	-5 082 500	-5 082 500	0	0,0
Kate	-5 123 333	-5 082 500	-5 082 500	0	0,0
Yhteensä					
Tuotot	2 355 872	2 350 648	2 438 591	87 943	3,7
Kulut	-16 639 723	-16 740 348	-17 345 432	605 084	3,6
Kate	-14 283 851	-14 389 700	-14 906 841	517 141	3,6
Soten hankkeet	-10 503	-15 300	-19 374	4 074	26,6
Yhteensä	-14 294 354	-14 405 000	-14 926 215	521 215	3,6

2021

Kuntien tukipalvelut sisältävät jäsenkunnan laskuttamat ateria- ja siivouspalvelut sekä toimitilavuokrat. Ateriat ja siivoukset sisältyvät myös palvelujen ostojen summiin.

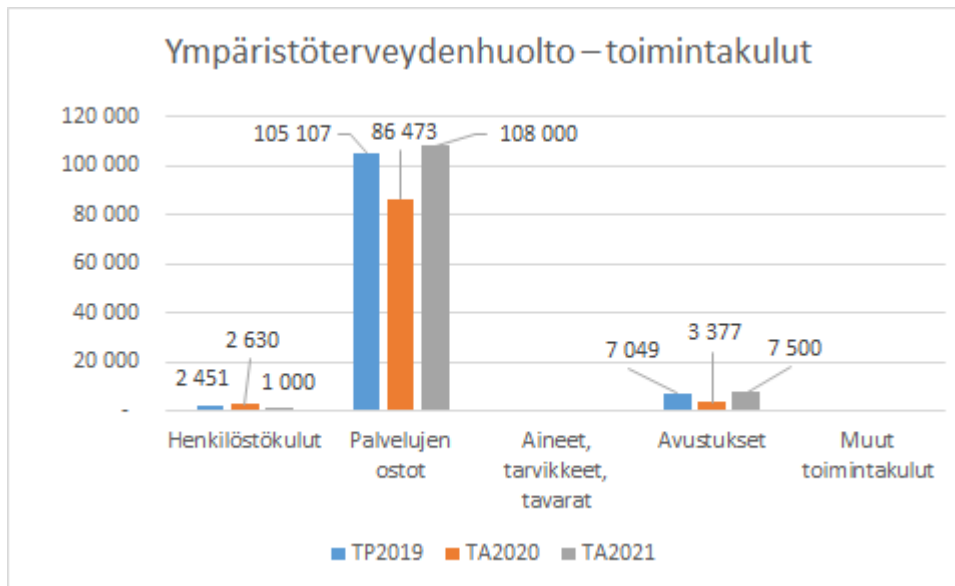

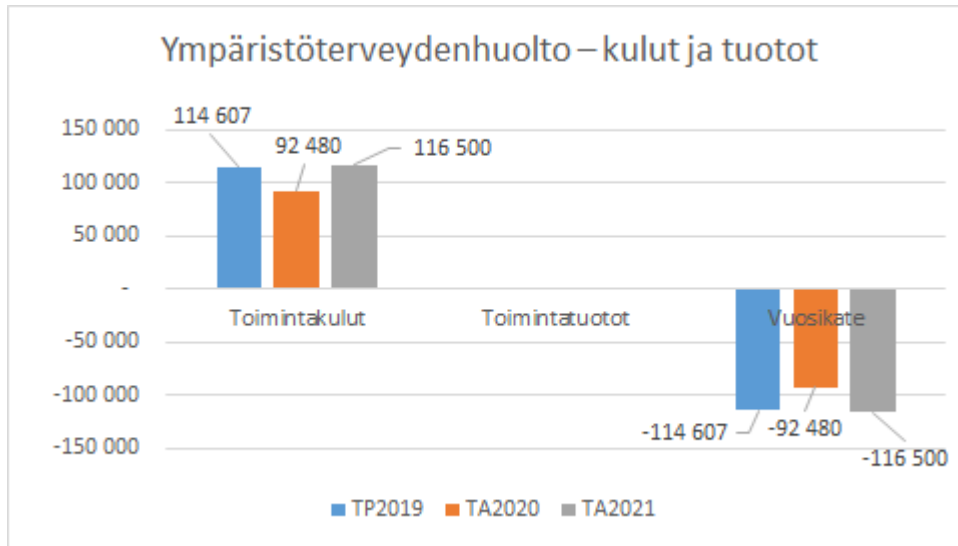
	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	13 773 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-14 873 649 €	-14 986 780 €	-15 639 100 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-14 859 876 €	-14 986 780 €	-15 639 100 €

Ostopalvelut muilta

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Hallinto-osaston ostopalvelut muilta -vastuualue sisältää ostopalveluja toisilta kunnilta. Kulut koostuvat täysin ympäristöterveydenhuollon palveluista. Kunnan kannalta on järkevämpi toteuttaa palvelut ostopalveluina kuin itse toteuttaen.

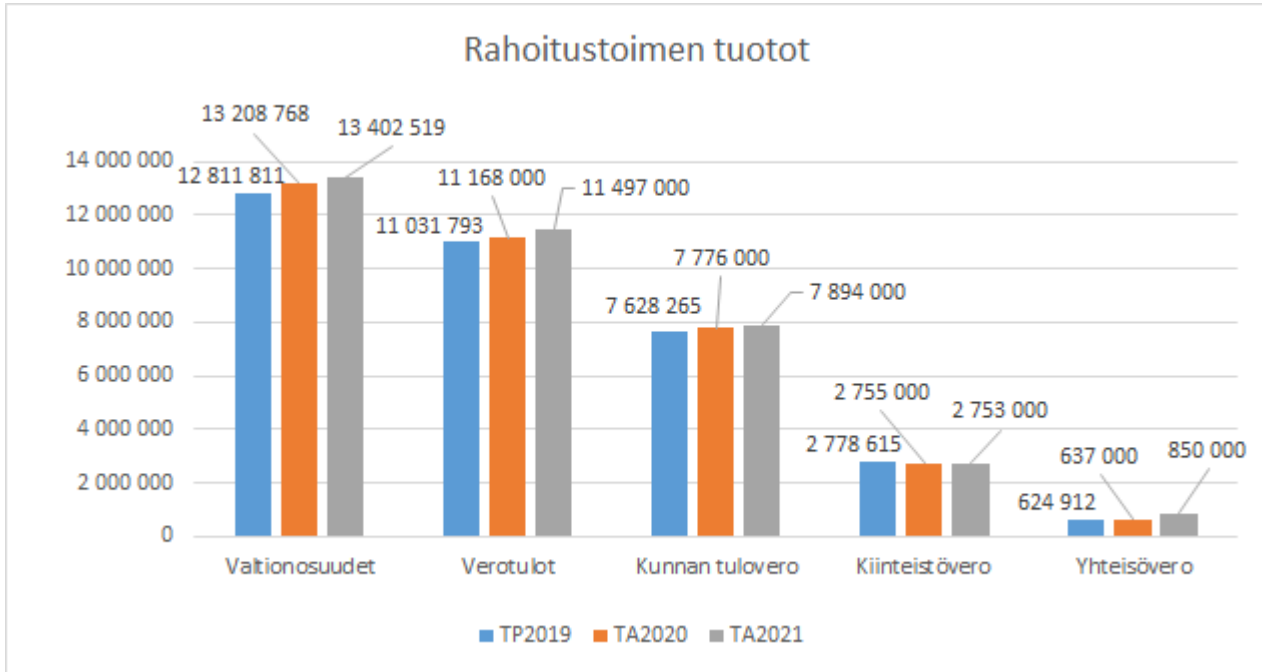

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTAKULUT	-114 607 €	-92 480 €	-116 500 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-114 607 €	-92 480 €	-116 500 €

Rahoitustoimi

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Rahoitustoimen tulot kattavat lähes 90 prosenttia kunnan tuloista. Valtionosuudet muodostavat suurimman tulolähteen ollen vuonna 2021 arviolta 13 402 519 euroa . Verotulot muodostuvat kunnallisverosta, kiinteistöverosta ja yhteistöverosta. Niiden yhteenlaskettu tulo on vuonna 2021 arviolta 11 497 000 euroa.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	26 813 €	11 000 €	11 000 €
TOIMINTAKULUT	-1 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	26 811 €	11 000 €	11 000 €

HYVINVOINTIOSASTO

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Hyvinvointiosaston perustehtävänä on vastata kunnan poikkihallinnollisesta hyvinvoinnin laaja-alaisesta edistämisestä. Hyvinvointiosaston toimintaa ohjaavat kuntastrategiaan ja kuntastrategian liitetaulukoon sekä laajaan hyvinvointikertomukseen kirjatut visiot, päämäärät, tavoitteet ja toimenpiteet. Hyvinvointiosaston tavoitteena on tukea kaikenikäisten vaalalaisten hyvinvointia yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Vaalan kunta sitoutui vuonna 2019 Pohjois-Pohjanmaan liiton hyvinvointisopimukseen, jonka tavoitteet noudattelevat kunnan oman elinvoimasopimuksen linjaa. Hyvinvointia käsitteenä määritellään Maaseudun arjen palveluverkosto -hankkeessa kehitetyn Marika Kunnarin luokittelun mukaan. Hyvinvointityön lähtökohtana on kuntalaisten koettu hyvinvointitieto sekä indikaattoritieto. Keskeisenä työtapana on ikäkausiverkostotyö. Hyvinvointiosaston työtä ja taloutta ohjaava hyvinvointisuunnitelma 2021 on laadittu sähköisellä FCG:n hyvinvointikertomus -ohjelmalla, ja se on talousarviokirjan liitteenä.

Hyvinvointiosaston vastuualueeseen kuuluvat hyvinvointipalvelut, nuorisopalvelut, kirjasto- ja kulttuuripalvelut (sis. Lamminahon museotoiminnan). Vastuualueen johtajana on hyvinvointijohtaja ja muuta henkilökuntaa ovat palvelusihteeri, hyvinvointikoordinaattori, hyvinvointisuunnittelija, etsivä nuorisotyöntekijä (projektirahoituksella) sekä nuorten työpajan yksilövalmentaja ja työvalmentaja 50 % (projektirahoituksella). Kirjastossa työskentelee kirjastonhoitaja ja kirjastovirkailija sekä oppisopimuksella kirjastoharjoittelija.

Hyvinvointiosastolla erityisesti kehittämisen keskiössä vuonna 2021 on tulevan valtuustokauden laajan hyvinvointikertomuksen valmistelu sekä kuntastrategian päivittäminen. Erityisenä kehittämisteemoina ensi vuonna ja tulevina vuosina on ikäihmisten kotona pärjäämisen tuen, yksinäisyyden lievittämisen, ehkäisevän päihdetyön sekä koulukiusaamiseen (sivistysosasto koordinoi) puuttumisen toimintamallien kehittäminen. Kehittämistä viedään eteenpäin yhdessä ikäkausiverkostoissa. Hyvinvointisuunnittelijan työpanos vuonna 2021 kohdentuu erityisesti ehkäisevän päihdetyön toimenpiteiden tehostamiseen sekä löytävän seniorityön toimintamallin kehittämiseen. Ehkäisevän päihdetyön toimintasuunnitelma laaditaan vuonna 2020. Hyvinvointiosasto toteuttaa hyvinvointisuunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä poikkihallinnollisesti yhteistyössä kunnan eri osastojen, Oulunkaaren, yhdistysten ja yritysten sekä aktiivisten kuntalaisten kanssa. Vuonna 2021 kehittämistyötä tehdään myös POPSote -hankkeen kanssa.

Hyvinvointiosasto toteuttaa hyvinvointisuunnitelmaan kirjattuja toimenpiteitä myös yhteistyössä alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa. Hyvinvointiosasto on mukana Mieli ry:n hankkeessa vaalaistamassa Hyvän mielen kunta ja Hyvän mielen koulu konseptteja. Hyvinvointiosasto sai AVI:lta erityisavustuksen Nuorisotyön kehittäminen Vaalan yhtenäiskoulussa ja lukiossa -hankkeeseen. Päättävänä hankkeessa on koko kouluyhteisön lasten ja nuorten tasavertainen ja oikeudenmukainen hyvinvoinnin kohentuminen, koronakriisin vaikutusten minimoiminen sekä ennaltaehkäisy koulunuorisotyön keinoin. Hankkeeseen palkataan vuodeksi yksi kokoaikainen työntekijä. Hyvinvointiosasto on lisäksi sitoutunut PPSHP:n Perusterveydenhuollon yksikön hakemaan NikotiiniPakka -hankkeeseen mikäli hankerahoitus varmistuu. Lisäksi olemme mukana Maaseudun Sivistysliiton Kunta olemme me -hankkeessa. Tässä hankkeessa luovien alojen avulla pyritään lisäämään heikommassa asemassa olevien osallisuutta ja vaikuttamista kunnan toimintaan. Hyvinvointiosasto tekee yhteistyötä myös Vertaistervarit hankkeessa eri yhdistysten kanssa elintapaohjauksen kehittämiseksi Vaalassa. Muistiliiton hakemaa hanketta tuemme rahoituksen varmistuttua tarjoamalla maksutta tiloja hankkeen toiminnan käyttöön, auttamalla markkinoinnissa ja viestinnässä. Muistiliiton hanke kehittää hyvää ja laadukasta ravitsemusta ikäihmisille ja muille työelämän ulkopuolella oleville.

Hyvinvointiosasto aloitti vuoden 2019 aikana yhteistyön Oulu 2026 – kulttuuripääkaupunkihankkeessa, johon kunta valtuuston päätöksellä sitoutui. Tähän liittyen päätettiin osallistua Oulujokivarren kuntien yhteiseen Löytöretki taiteeseen –hankkeeseen. Tätä kehittämistyötä jatketaan myös vuonna 2021. Hyvinvointiosasto on asiantuntijana mukana myös hallinto-osaston VERTY-hankkeessa ja Työtä hyvässä seurassa -hankkeessa. Hyvinvointijohtaja on aktiivisesti mukana myös maakunnallisessa hyvinvointityön kehittämisessä, jolloin kehittämistyötä pystyy heti huomioimaan kunnan hyvinvointityössä. Hyvinvointikoordinaattori on vastaavasti mukana elintapaohjauksen maakunnallisessa kehittämistyössä ja hyvinvointisuunnittelija mielenterveys- ja päihdetyötä edistävässä MiePäVäki-verkostossa.

Hyvinvointipalvelut

Hyvinvointipalveluita ovat kaikki sellaiset palvelut, joita kunta järjestää kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi (hyvinvointisuunnitelma 2021). Liikunnan edistämiseksi tuotetaan erilaisia liikunnallisia hyvinvointipalveluita kaiken ikäisille kuntalaisille sekä erityisryhmille. Vuonna 2019 Vaalan kunta käynnisti yhteistyön Ikäinstituutin ja 17 vaalalaisen yhdistyksen kanssa Voimaa

vanhuuteen mentorointiohjelmassa. Tätä yhteistyötä jatketaan vuonna 2021. Liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi järjestetään säännöllisesti uintiretkiä, allasjumppaa ja kuljetusta Rokualle sekä maksuton kuntosalivuoro ikäihmisille. Vuonna 2021 ikäihmisten toiveesta kuntosalivuoroihin hankitaan myös ohjausresurssia. Liikuntatapahtumia järjestetään yhteistyössä liikuntajärjestöjen kanssa. Hyvinvointipalveluiden ja koko hyvinvointiosaston toiminnassa huomioidaan mahdolliset koronarajoitukset vuonna 2021.

Hyvinvointiosasto organisoii myös kunnan vaikuttamistoimielinten toiminnan. Vaikuttamistoimielimiä ovat nuorisoneuvosto, vanhus- ja vammaisneuvosto sekä vapaa-ajan asukasneuvosto. Lapsiparlamenttitoiminta käynnistetään vuonna 2021.

Nuorisopalvelut

Nuorisopalvelut vastaavat nuorisolain mukaisista kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvista tehtävistä, joihin kuuluvat mm. nuorisotilojen hoito, kesäkerhotoiminta ja vapaa-ajan toiminnan organisointi yhteistyössä järjestöjen kanssa sekä sosiaalinen nuorisotyö, johon kuuluu myös etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta.

Nuorisolain 10 §:n mukaan **etsivän nuorisotyön** tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Kun kunta järjestää etsivää nuorisotyötä, sen tulee nimetä etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaava kunnan viranhaltija tai kuntaan työsopimussuhteessa oleva henkilö. Vaalan kunta on palkannut etsivän nuorisotyöntekijän vakituiseen työsuhteeseen sekä on hakenut valtionavustusta palkkauskustannuksiin 30 000 euroa.

Nuorten työpajatoiminta

Vaalan kunta vuonna 2019 arvioi työpajatoiminnan sekä laati nuorten työpajatoiminnan kehittämiseksi suunnitelman lisäresursoinnista. Tarve lisäresursseihin johtuu yhä moninaisimmista nuorten ongelmista sekä lisääntyneistä palvelutarpeista. Uusi nuorten työpajatoiminnan toimintamalli otettiin käyttöön vuoden 2020 alusta. Nuorten työpajalla työskentelee 100 %:n työajalla yksilövalmentaja ja 50%:n työajalla työvalmentaja. Nämä tehtävät on tarkoitettu vakinaistamaan vuoden 2021 alusta. Nuorten työpajatoimintaan haetaan valtionavustusta 32 000 euroa.

Yksilövalmentaja tukee nuorta oman polun löytämisessä mm opiskelu- ja työasioissa. Yksilövalmennus on valmentautujan elämänhallinnan, toimintakyvyn ja tulevaisuuden suunnittelun tukemista, kuuntelua, asioiden selvittelyä ja tarvittaessa tukipalveluiden piiriin ohjaamista. Yksilövalmentaja ohjaa, tukee, auttaa ja tapaa nuorta tarpeen mukaan hänen kotonaan, toimistolla, virastoissa, verkostotapaamisissa ja yksilö- ja ryhmätapaamisissa. Yksilövalmennus on verkostotyötä, jota tehdään tiiviissä yhteistyössä kunnan eri osastojen, työvalmentajan, työllistämiskoordinaattorin/ kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan sekä Oulunkaaren kuntayhtymän eri palvelualueiden asiantuntijoiden kanssa. Vaalassa toimii seinätön työpaja nuorille. Seinätön työpaja on

pajatoimintamuoto, jossa työvalmentaja käyttää valmennuksellista työtettä myös pajan seinien ulkopuolella. Pajan tarkoitus on parantaa nuoren valmiuksia päästä avoimille työmarkkinoille tai koulutukseen sekä lisätä alueen työmarkkinatietoutta. Seinättömän työpajan toiminta on jalkautuvaa käytännön työtä kunnan eri osastoille, lähialueen yrityksiin tai yhdistyksiin. Nuorten työpaja tekee tiivistä yhteistyötä vuonna 2021 myös Oulunkaaren Lähde-hankkeen kanssa.

Kirjastopalvelut

Vaalan kirjasto kuuluu OUTI-kirjastoverkkoon. Kirjaston palvelua kehitetään ja monipuolistetaan osana OUTI-kirjastokimppaa. Kirjaston palveluun kuuluu myös liikuntavälinelainausta. Kotiseutukokoelmaan kerätään muistiinmerkittyä tietoa kotikunnastamme. Vuonna 2021 valmistellaan kirjastossa yhteistyöhanketta kirjastotyön kehittämiseksi.

Kulttuuripalvelut

Vaalan kunnassa taiteen ja kulttuurin edistäminen on osa kunnan hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämistä. Lisäksi kulttuuritoimintaa edistämällä Vaalan kunta vahvistaa asukkaiden osallisuutta. Vuonna 2019 laadittiin kulttuuriohjelma 2019-2020 kulttuuripalveluiden monipuolistamiseen ja näkyväksi tekemiseen erilaisia sähköisissä viestintävälineissä. Tämä suunnitelma päivitetään vuonna 2021. Hyvinvointiosasto toimii kulttuuripalveluiden vastuullisena toimialaosastona Vaalan kunnassa. Sivistysosasto vastaa osaltaan kulttuuripalveluiden tuottamisesta sivistystyön ja vapaan sivistystyön opetuksessa. Vaalassa kulttuuripalveluja tuottavat kunnan lisäksi järjestöt ja yksityiset henkilöt. Vuonna 2021 kulttuuripalvelut on panostamassa merkittävästi Valentin Vaala tapahtumakonseptin toteuttamiseen yhteistyössä hankkeelle perustetun työryhmän kanssa. Talousarviossa on varattu 20 000 euroa mahdollisen omarahoitusosuuden kattamiseen, mikäli hankkeelle saadaan ulkopuolista ei 100 prosenttista rahoitusta.

Kunnan tuottamia kulttuuripalveluja ovat:

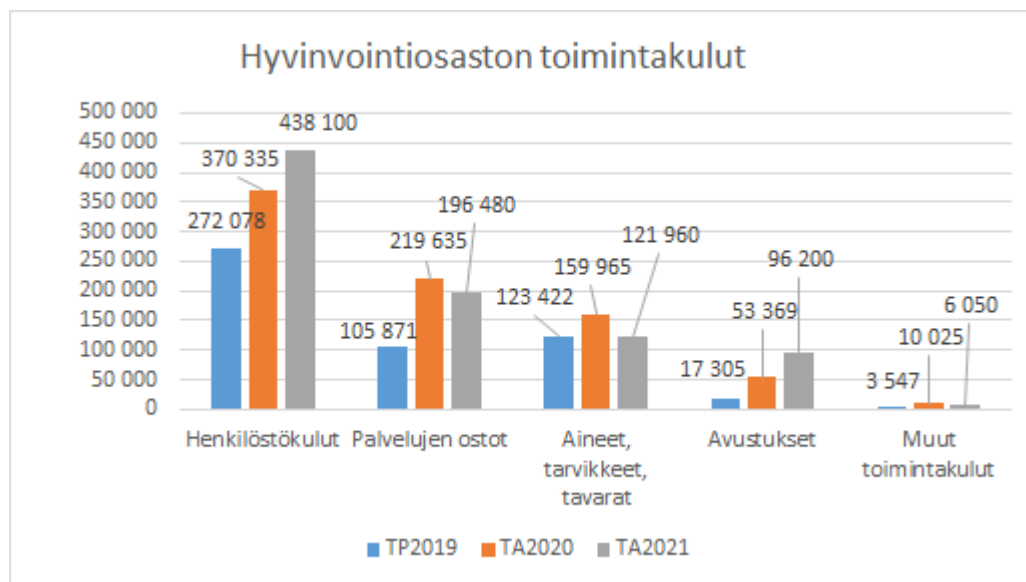
- Kirjasto
- Oulujärven kansalaisopisto ja taiteen perusopetus
- Kunnan järjestämät tai tilaamat kulttuuriesitykset ja tapahtumat
- Lamminahon perinnetalon toiminta

Lisäksi kunta avustaa kulttuuritapahtumia ja yhdistysten ja järjestöjen toimintaa kohde- ja toiminta-avustuksilla sekä kumppanuussopimuksin, sekä markkinoimalla tapahtumia sosiaalisessa mediassa. Tapahtumailmoitukset näkyvät myös kunnan nettisivulla tapahtumakalenterissa. Kulttuuripalveluja kehitetään myös hanketoiminnan avulla. Vaalan kunta vastaa myös Lamminahon talon kesäaikaisesta toiminnasta.

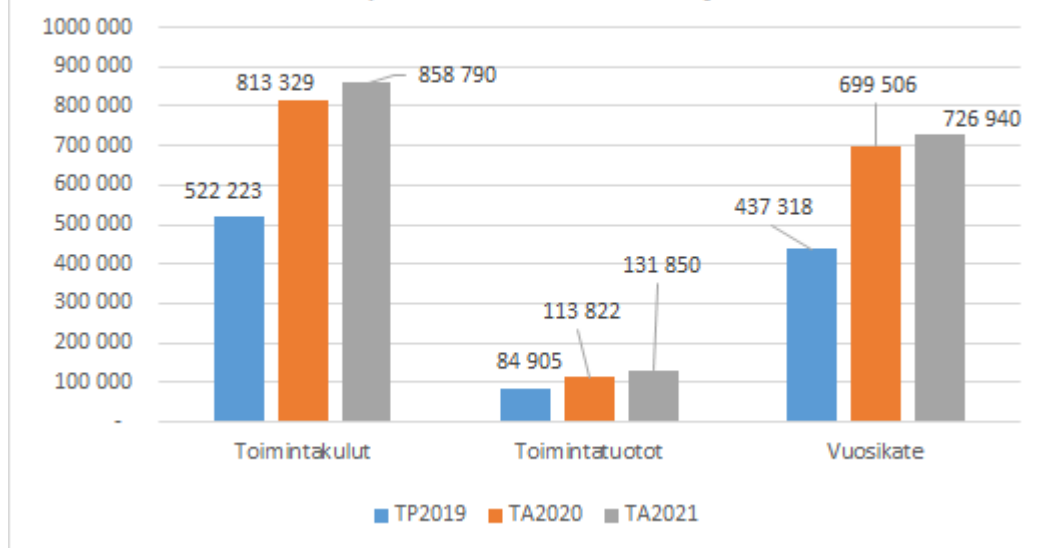
Hyvinvointiosaston talousarvion vuosikate 2021 on 726 940 euroa. Vuonna 2020 vuosikate 699 506 euroa. Vuosikatetta nostaa vuoteen 2020 verrattuna yhdistyksille ja järjestöille maksettavien avustusten määrärahan kasvulla sekä hyvinvointisuunnittelijan määrärahaan tehtävään varatulla määrärahalla. Vuonna 2021 aiempien kumppanuussopimusten lisäksi Säräisniemen museo- ja

kotiseutuyhdistyksen kanssa laaditaan kumppanuussopimus 1500 euron avustuksen käytöstä.

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanki	Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Kirjaston palveluroolin kehittäminen	Kuntastrategian, laajan hyvinvointikertomuksen ja erityisesti hyvinvointisuunnitelma 2021 mukainen toiminta.	toimenpiteet kirjataan vuosittaiseen hyvinvointisuunnitelmaan	vuosittainen seuranta- ja arviointiraportti sekä arviointi osavuositarkastuksissa	
hyvinvointijohtaja, henkilöstö, muut osastot				
Yhteisöllinen ja hyvinvoiva: Meidän Vaala				
Hyvinvointiosaston toiminta kehittyy edelleen: ikäkausi-verkostojen suunnitelmallista työtä	Kuntastrategian, laajan hyvinvointikertomuksen ja erityisesti hyvinvointisuunnitelma 2021 mukainen toiminta.	toimenpiteet kirjataan vuosittaiseen hyvinvointisuunnitelmaan	vuosittainen seuranta- ja arviointiraportti sekä arviointi osavuositarkastuksissa	
hyvinvointijohtaja, henkilöstö, muut osastot				

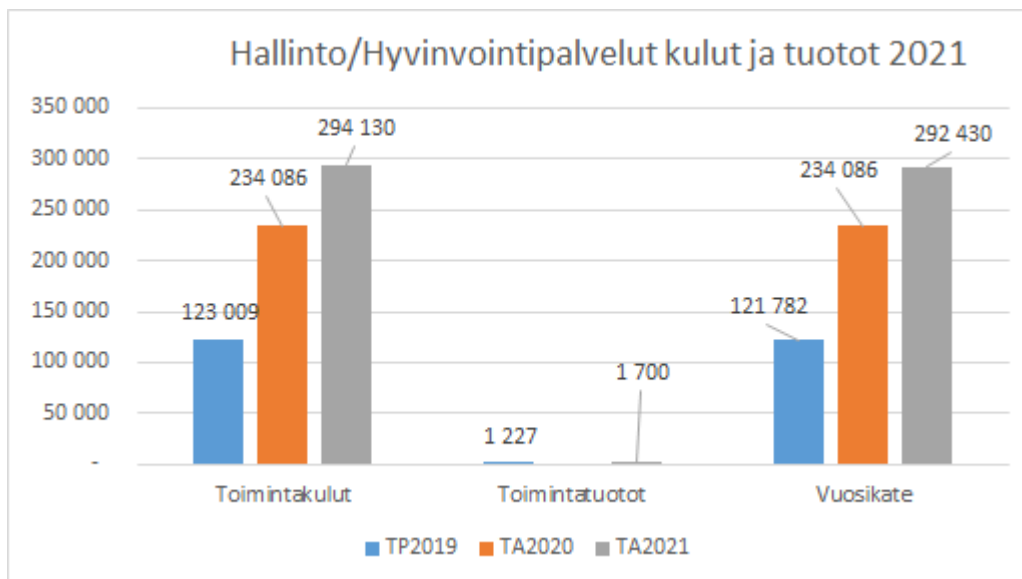
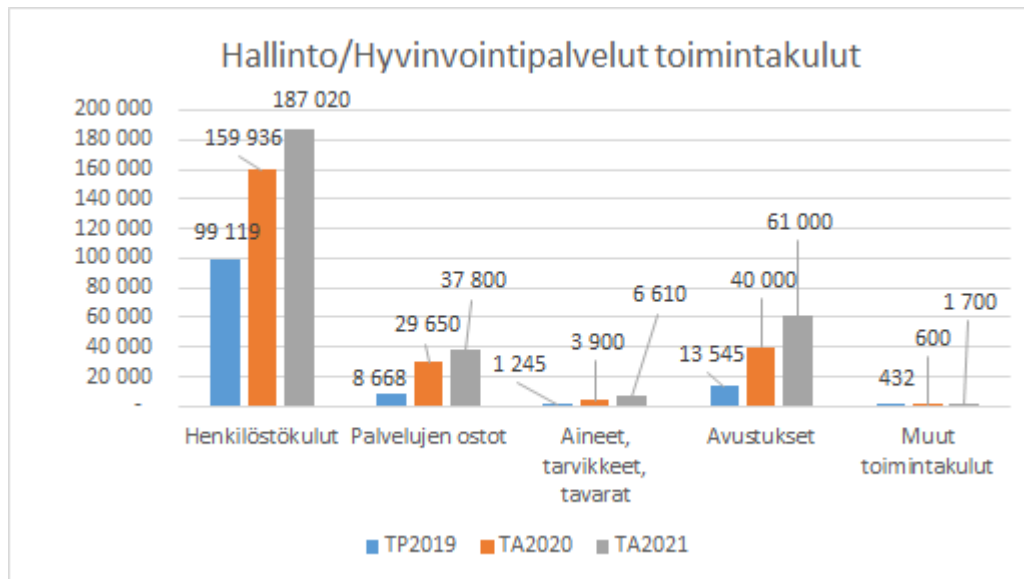
Hyvinvointiosasto kulut ja tuotot 2021

	TO2019	TA2020	TA2021	Muutos-% TA2019/TA2020	Muutos-% TA2020-TA2021
TOIMINTATUOTOT	84 905 €	113 822 €	131 850 €	1 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-522 223 €	-813 329 €	-858 790 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-437 318 €	-699 506 €	-726 940 €	0 €	0 €
VUOSIKATE	-437 318 €	-699 506 €	-726 940 €	0 €	0 €
Poistot ja arvonalentumiset	-17 730 €	-17 010 €	-10 907 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN TULOS	-455 048 €	-716 516 €	-737 847 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-455 048 €	-716 516 €	-737 847 €	0 €	0 €

Hallinto/hyvinvointipalvelut

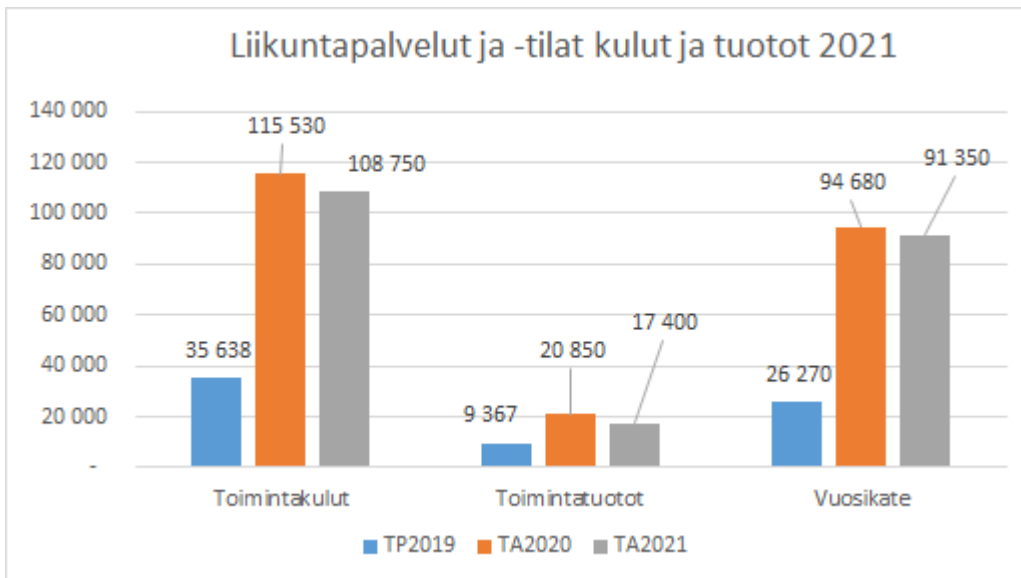
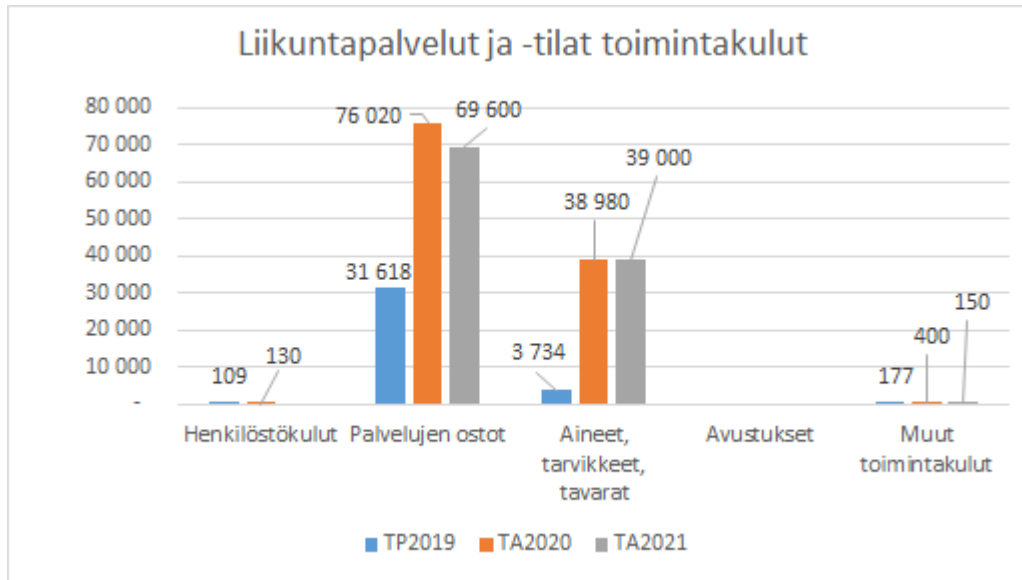
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	1 227 €	0 €	1 700 €
TOIMINTAKULUT	-123 009 €	-234 086 €	-294 130 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-121 782 €	-234 086 €	-292 430 €

Liikuntapalvelut ja -tilat

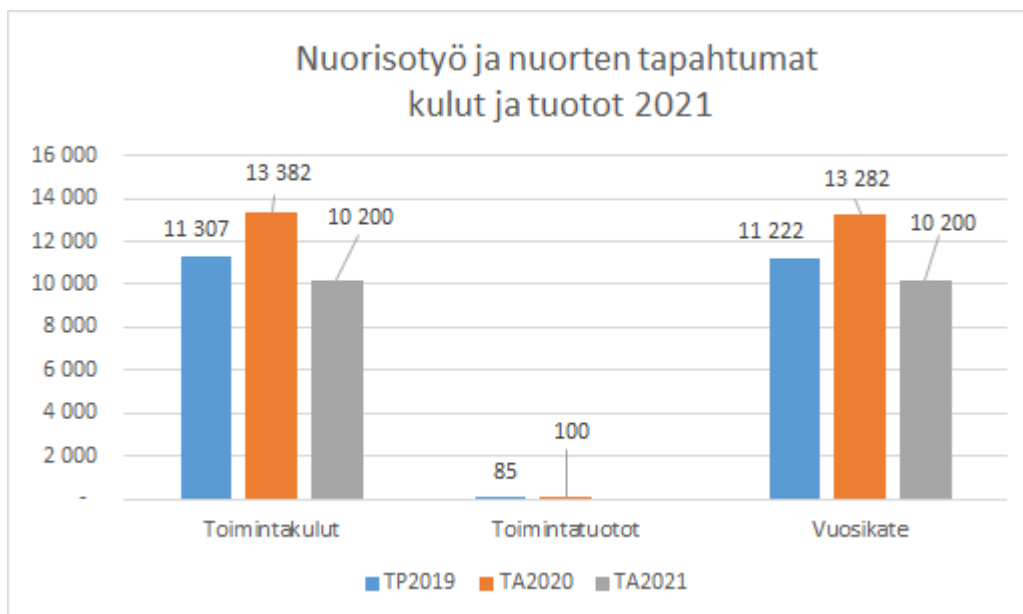
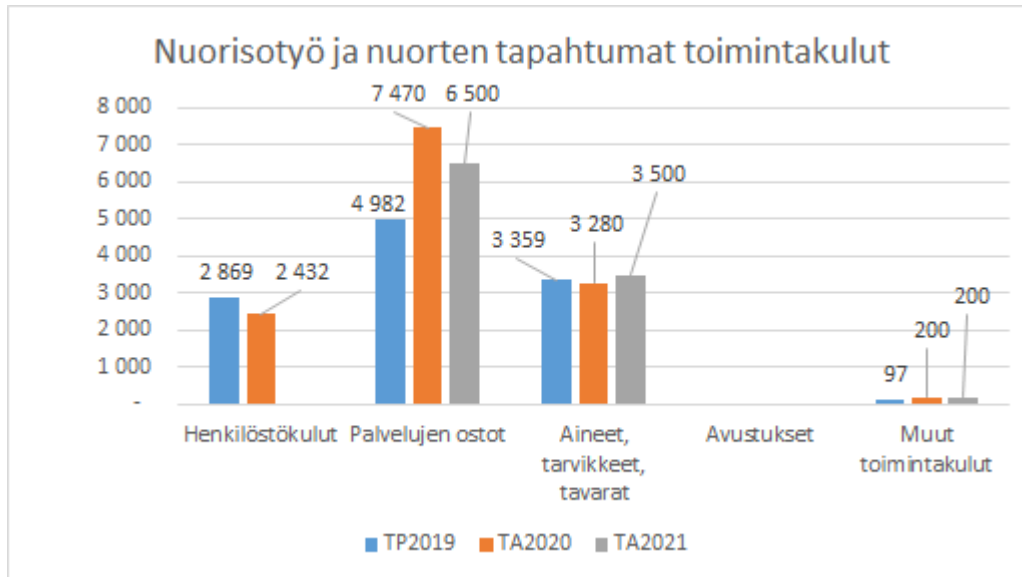
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	9 367 €	20 850 €	17 400 €
TOIMINTAKULUT	-35 638 €	-115 530 €	-108 750 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-26 270 €	-94 680 €	-91 350 €

Nuorisotyö ja nuorten tapahtumat

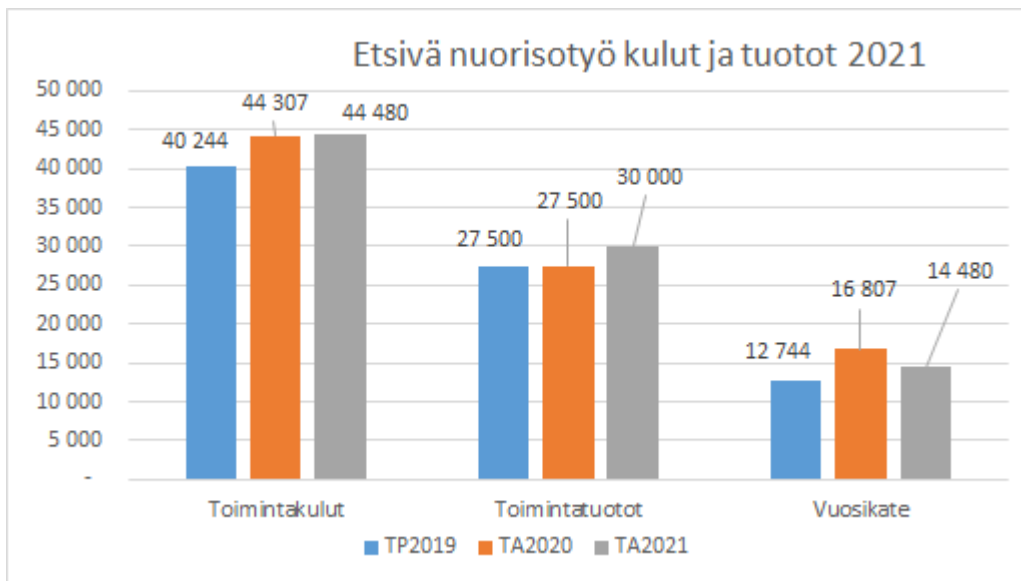
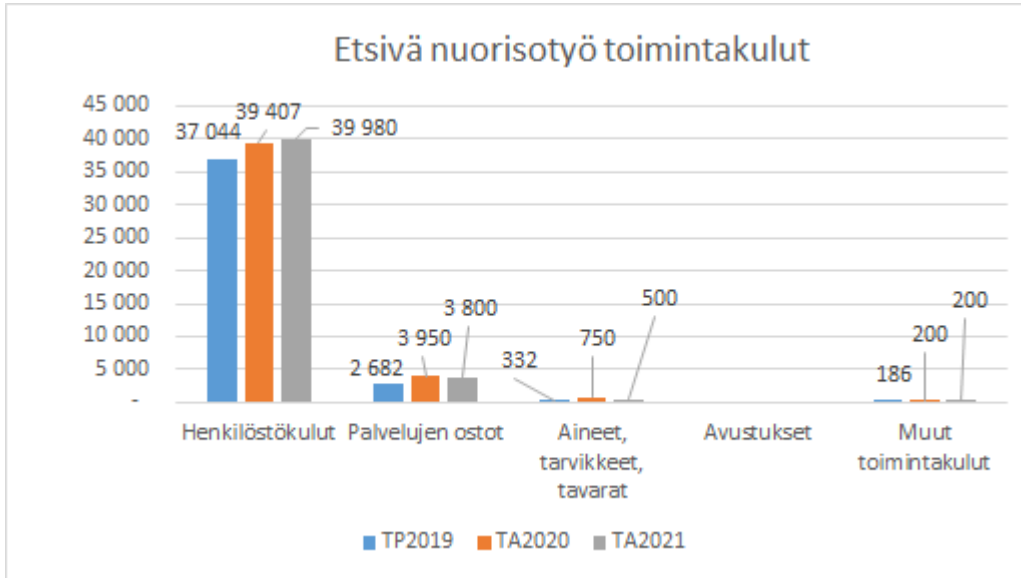
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	85 €	100 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-11 307 €	-13 382 €	-10 200 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 222 €	-13 282 €	-10 200 €

Etsivä nuorisotyö

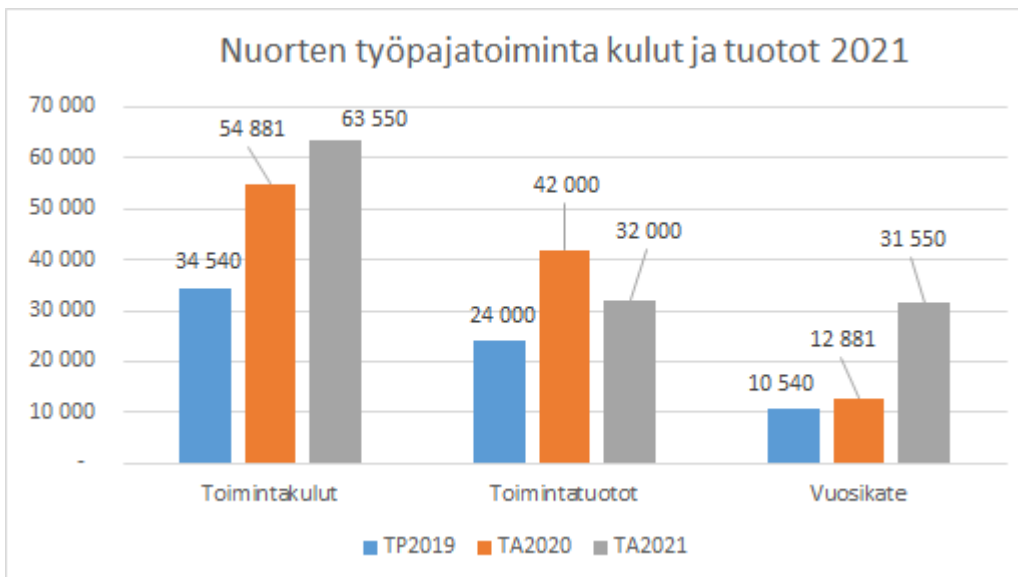
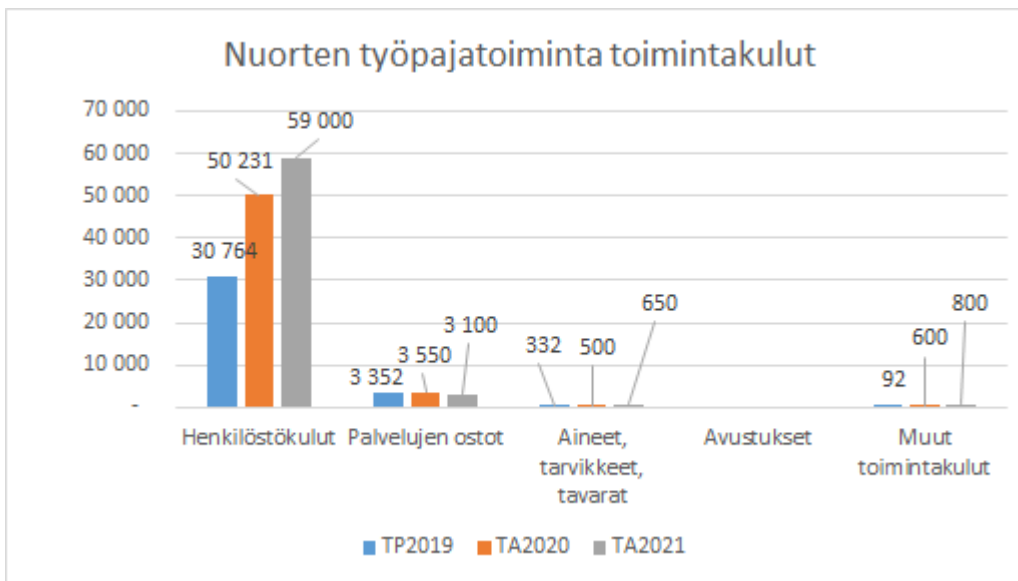
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	27 500 €	27 500 €	30 000 €
TOIMINTAKULUT	-40 244 €	-44 307 €	-44 480 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12 744 €	-16 807 €	-14 480 €

Nuorten työpajatoiminta

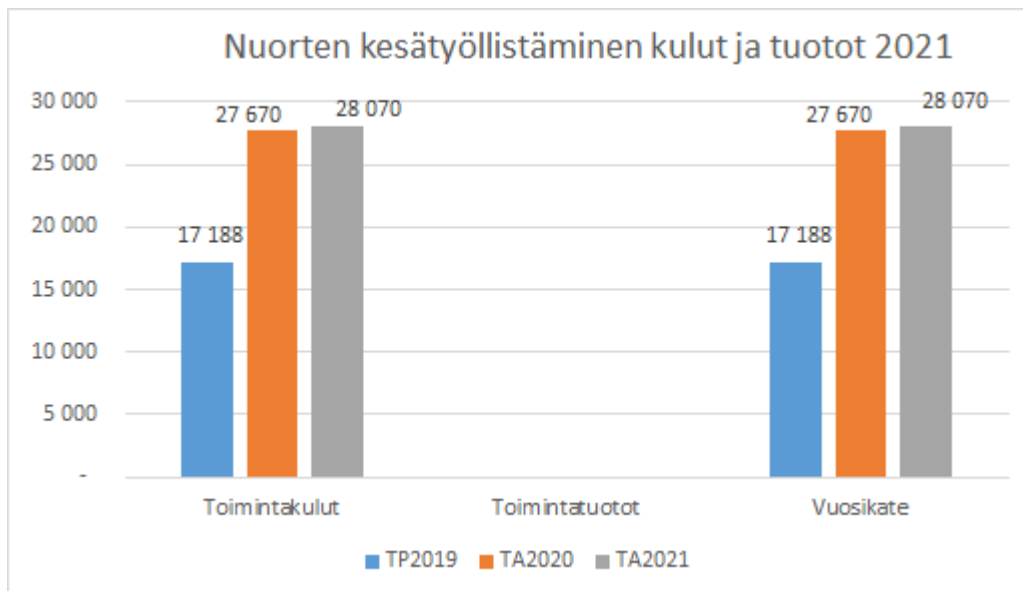
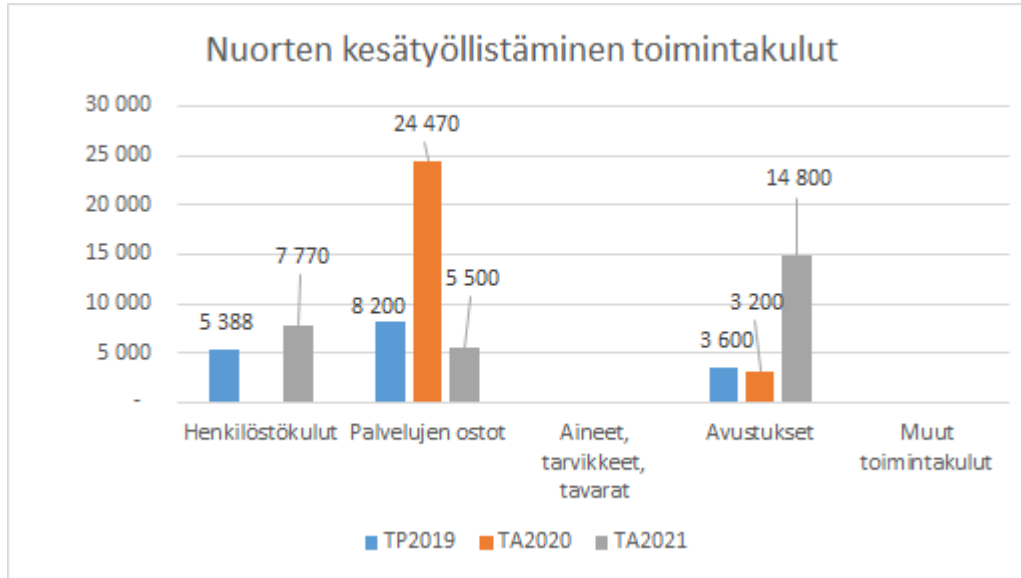
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	24 000 €	42 000 €	32 000 €
TOIMINTAKULUT	-34 540 €	-54 881 €	-63 550 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-10 540 €	-12 881 €	-31 550 €

Nuorten kesätyöllistäminen

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

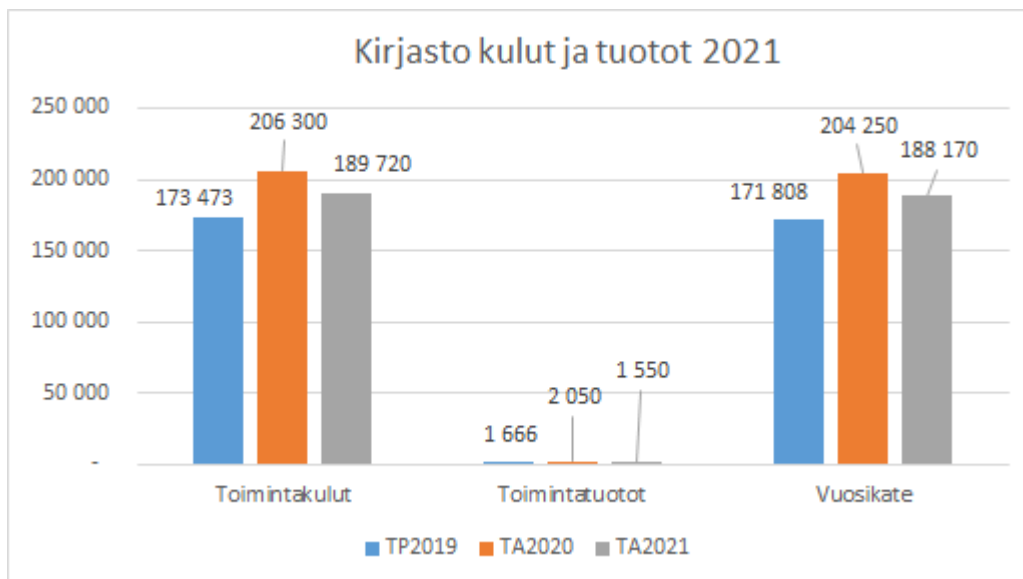
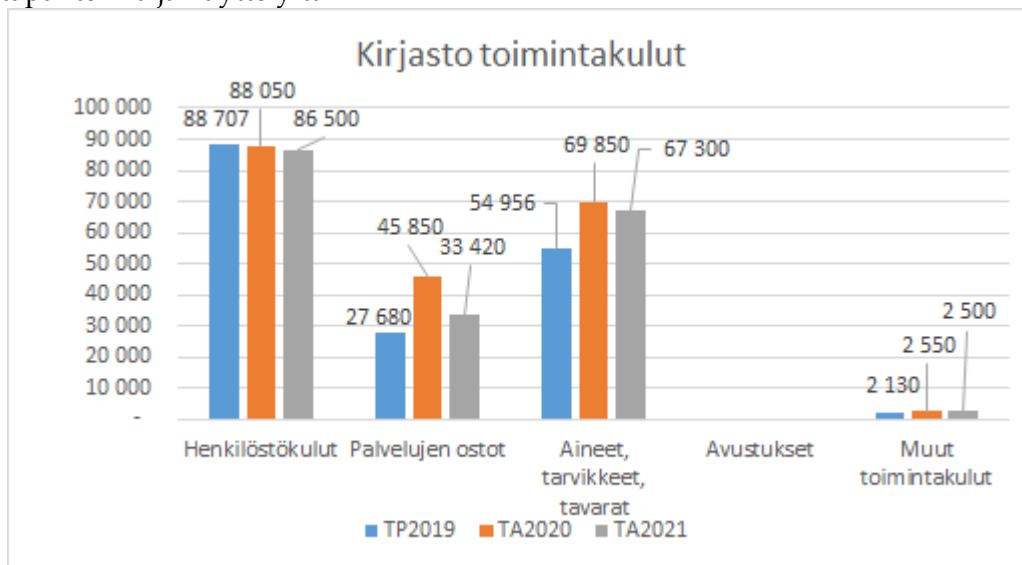
	TP2019	TA2020	TA2021
--	--------	--------	--------

TOIMINTAKULUT	-17 188 €	-27 670 €	-28 070 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17 188 €	-27 670 €	-28 070 €

Kirjasto

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

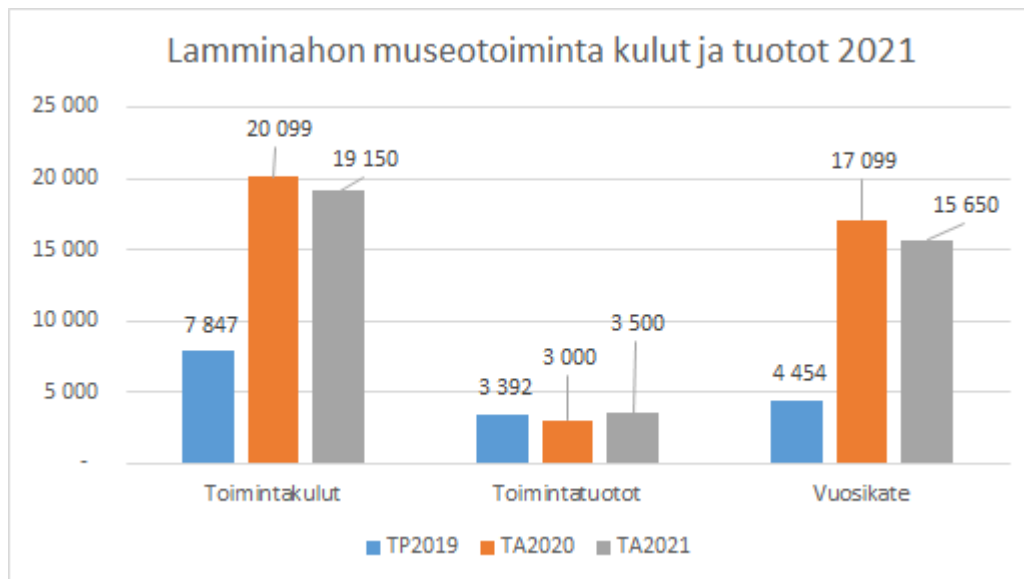
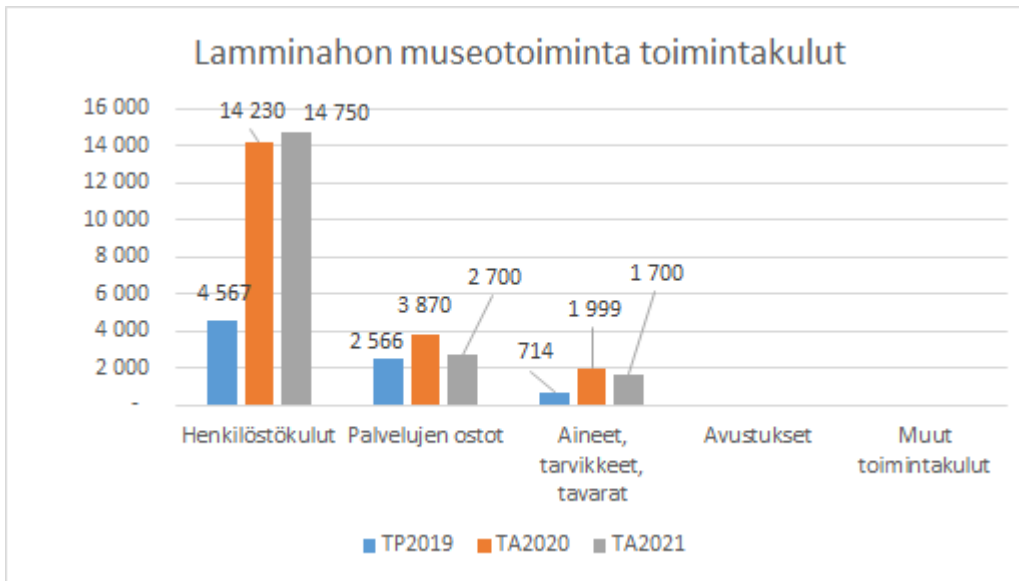
Kirjasto on kaikille avoin kohtaamispaikka ja kulttuurikeskus. Siellä on tarjolla kirjoja, lehtiä, musiikkia, elokuvia, liikuntavälineitä ja muuta aineistoa, joihin voi tutustua paikan päällä tai lainata kotiin. Kirjaston tiloissa voi opiskella, harrastaa ja oleskella. Siellä järjestetään myös opastuksia, tapahtumia ja näyttelyitä

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	1 666 €	2 050 €	1 550 €
TOIMINTAKULUT	-173 473 €	-206 300 €	-189 720 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-171 808 €	-204 250 €	-188 170 €

Lamminahon museotoiminta

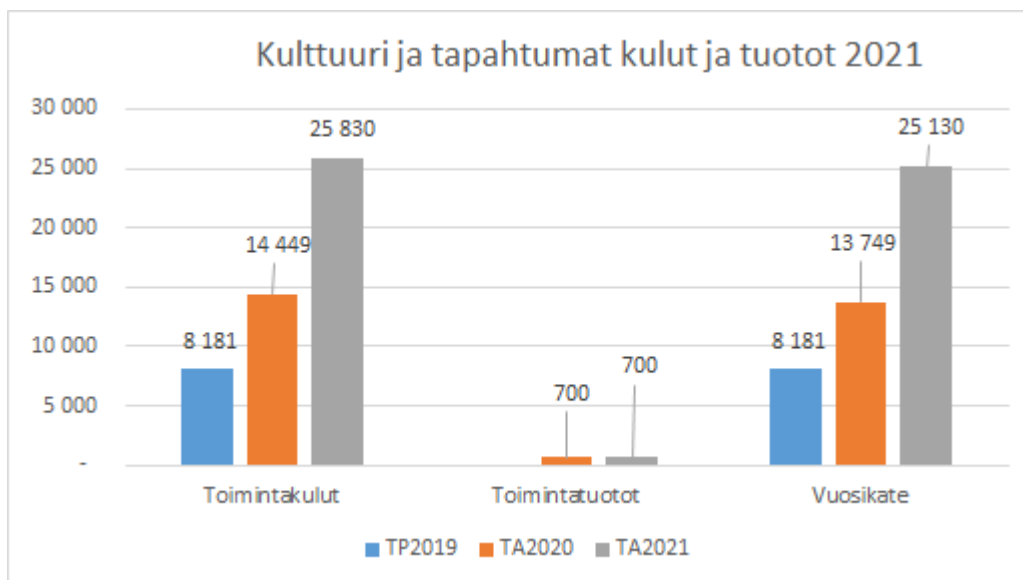
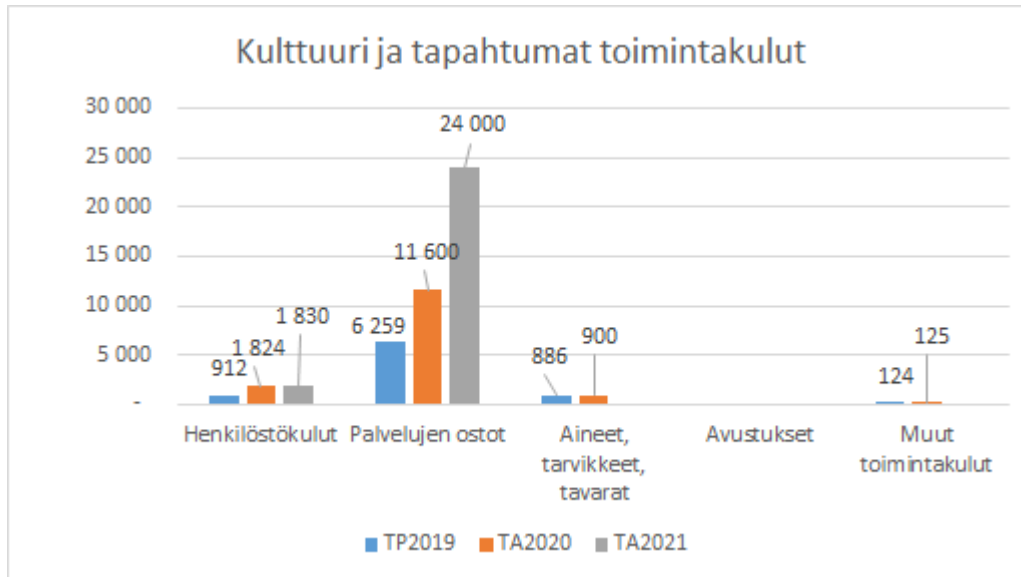
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	3 392 €	3 000 €	3 500 €
TOIMINTAKULUT	-7 847 €	-20 099 €	-19 150 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 454 €	-17 099 €	-15 650 €

Kulttuuri ja tapahtumat

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

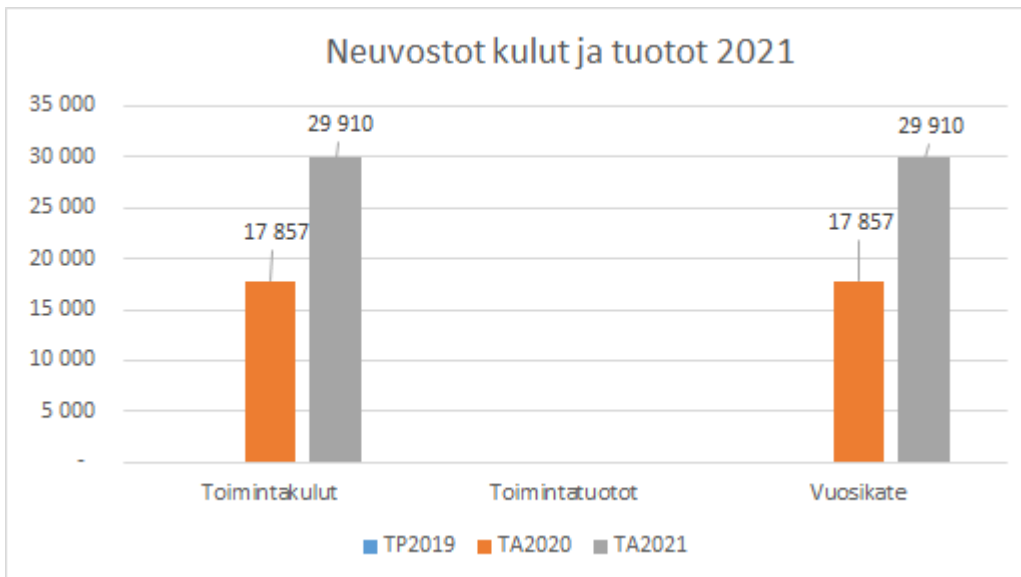
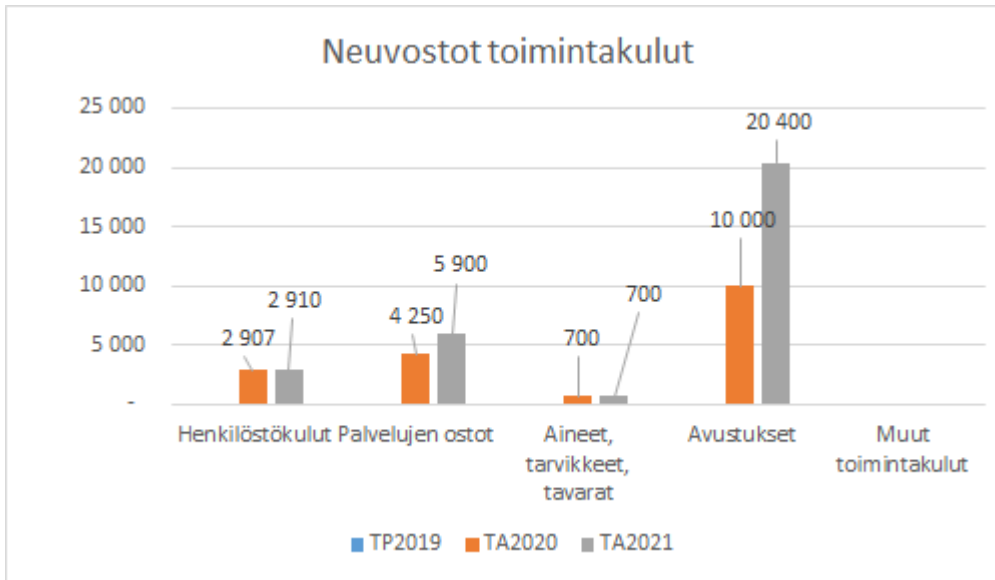

	TP2019	TA2020	TA2021
--	--------	--------	--------

TOIMINTATUOTOT	0 €	700 €	700 €
TOIMINTAKULUT	-8 181 €	-14 449 €	-25 830 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 181 €	-13 749 €	-25 130 €

Neuvostot

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

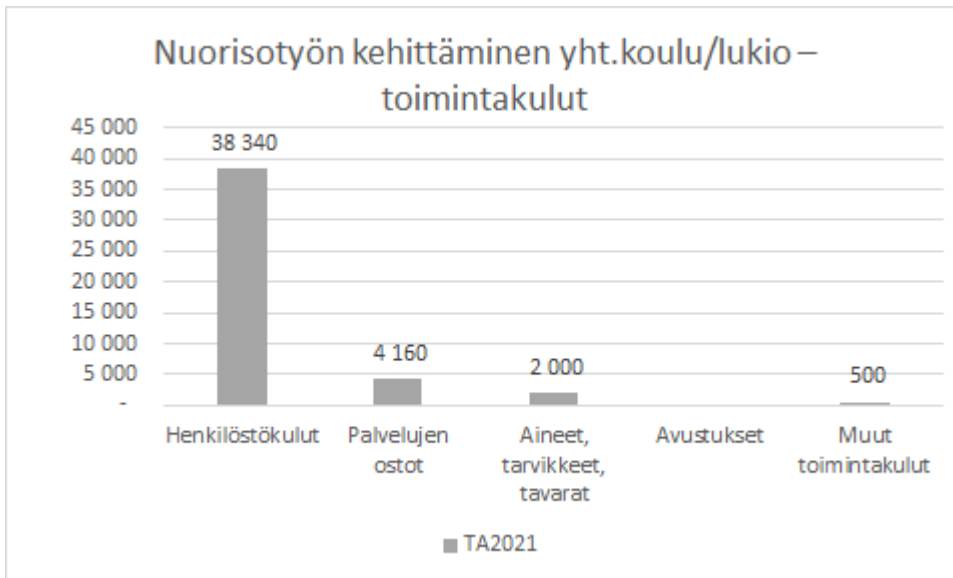
	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTAKULUT	0 €	-17 857 €	-29 910 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0 €	-17 857 €	-29 910 €

Nuorisotyön kehittäminen yht.koulu/lukio

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Nuorisotyön kehityshankkeessa päätavoitteena on koko kouluyhteisön lasten ja nuorten tasavertainen ja oikeudenmukainen hyvinvoinnin kohentuminen, koronakriisin vaikutusten minimoiminen sekä ennaltaehkäisy koulunuorisotyön keinoin. Lisäksi tavoitteena on lisätä lasten ja nuorten sekä muiden kouluyhteisön jäsenten yhteenkuuluvuuden tunnetta, vuorovaikutustaitoja, arkielämäntaitoja, stressinsietokykyä sekä vähentää yksinäisyyttä, psyykkistä pahoinvointia, koulusta poisjäämisiä, oppimisen vajetta, syrjäytymisen riskiä.

Tavoitteisiin pyritään pääsemään luomalla yhteistyössä toimintakulttuuri, joka on avoin ja vuorovaikutteinen sekä tukee yhteistyötä niin koulun sisällä kuin kotien ja muun yhteiskunnan kanssa. Tämä tarkoittaa käytännössä toimivaa yhteistyötä ja kasvatuskumppanuutta, josta hyötyvät kaikki ja joka korjaa sekä ennaltaehkäisee koronakriisinkin vaikutuksia. Oppilaat oppivat osallistumaan ja toimimaan oman elämänsä ja hyvinvointinsa eteen niin yksittäisenä ryhmän jäsenenä kuin yhteistyössä toistensa kanssa osallistuessaan toimintakulttuurin luomiseen ja sen kehittämiseen. Tässä erityisesti huomioidaan ja mukaan otetaan helposti syrjään jäävät lapset ja nuoret. Tarjotaan kaikille erilaisia tapoja matalalla kynnyksellä mahdollisuuksia vaikuttaa ja osallistua oman kouluyhteisön jäsenten yhteenkuuluvuuden edistämiseen.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	0 €	0 €	45 000 €
TOIMINTAKULUT	0 €	0 €	-45 000 €

SIVISTYSOSASTO

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Toimialue sisältää seuraavat vastuualueet: sivistysosaston hallinnon, perusopetuksen (Vaalan yhtenäiskoulu), lukion, aikuisopetuksen (Oulujärven kansalaisopisto) sekä varhaiskasvatuksen. Musiikinopetusta tarjotaan kansalaisopistossa taiteen perusopetuksena ja Kainuun musiikkiopistossa.

Kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen tarjoamalla laadukkaat varhaiskasvatus ja koulutuspalvelut. Toiminta järjestetään nykyaikaisissa, monikäyttöisissä ja terveellisissä tiloissa, joissa tilojen käyttöaste on mahdollisimman korkea. Sivistyspalvelut lisää osaltaan kunnan elinvoimaisuutta yhteistyössä ns. kolmannen sektorin, kuten mm. paikallisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Lukiokoulutuksen säilyminen paikkakunnalla on elinvoimaisuuden kannalta äärimmäisen tärkeää ja opiskelijoiden rekrytointiin panostetaan. Kansalaisopiston palvelut näkyvät arjessa keskeisenä hyvinvointia lisäävänä palveluna kuntalaisille.

Keskeisiä muutoksia vuodelle 2021:

Varhaiskasvatus toimii kokonaan päiväkodin tiloissa, lisäksi on kaksi perhepäivähoitajaa työssä omissa kodeissaan. Ryhmäperhepäiväkoti on lakkautettu ja päiväkodin ryhmärakenne muutettu vastaamaan uutta tilannetta.

Perusopetuksessa joustavan perusopetuksen ryhmä (Jopo) lakkautetaan lukuvuoden 2020-2021 päätteeksi. Tarvittavat tukitoimet oppilaille varmistetaan muilla keinoilla.

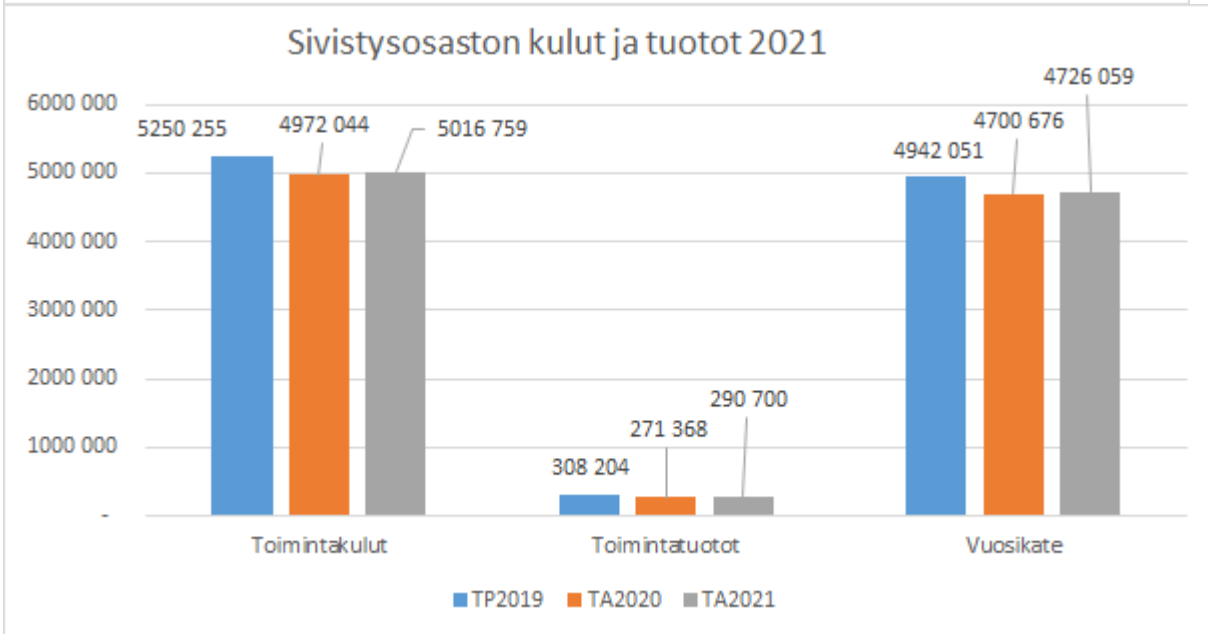
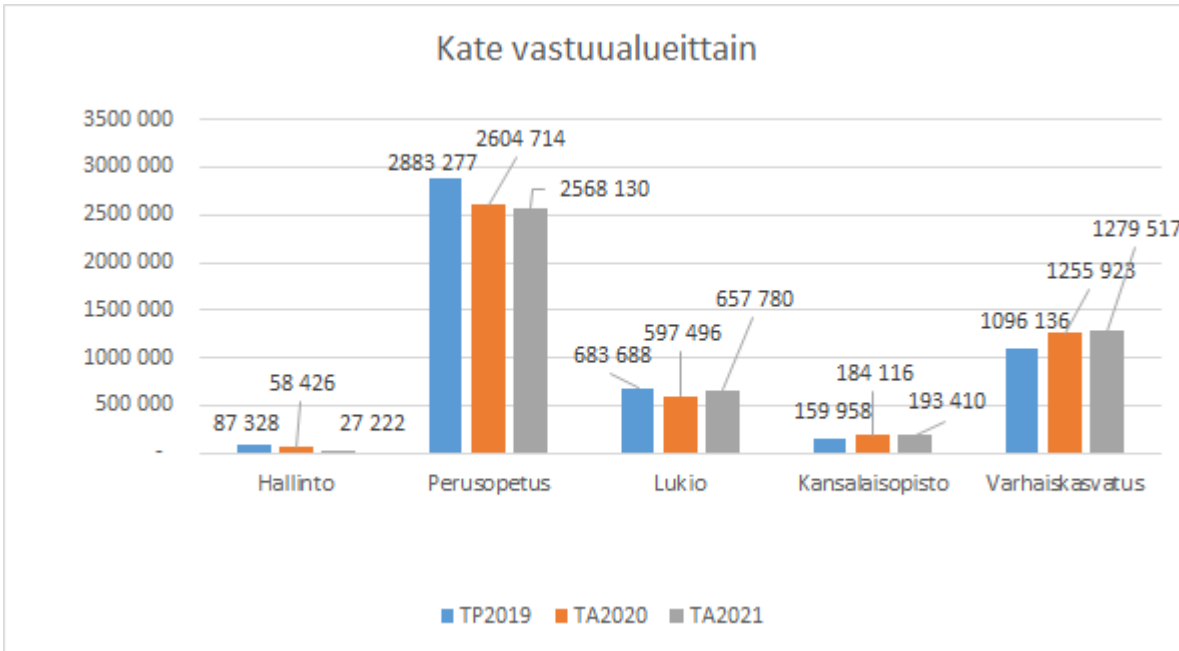
Lukiassa otetaan käyttöön uusi opetussuunnitelma lukuvuoden 2021 alusta lukien.

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanki	Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Palvelukunta				
Saavutettavissa olevat lähipalvelut	Elinikäisellä oppimisella tuetaan kokonaisvaltaista hyvinvointia	Laadukas ja monipuolinen kurssitarjonta.	Laadukas ja monipuolinen kurssitarjonta	Kurssien määrä Kurssilaisten määrä
rehtori				
Yhteisöllinen ja hyvinvoiva: Meidän Vaala				
Kaikille ikäryhmille löytyy mielekästä vapaa-ajantoimintaa	Oulujärven Kansalaisopisto huomioi eri ikäryhmien tarpeet kurssitarjonnassa	Opetustarjonnassa huomioidaan eri ikäryhmät ja erityisryhmät. Kansalaisopiston toiminta ehkäisee syrjäytymistä ja lisää kuntalaisten aktiivisuutta	Opetustarjonnassa huomioidaan eri ikäryhmät ja erityisryhmät. Kansalaisopiston toiminta ehkäisee syrjäytymistä ja lisää kuntalaisten aktiivisuutta.	Asiakaspalautte Kurssien määrä Monipuolisuus
Rehtori				
Yritysmönteinen				
Paikallisen yrittäjyyden edellytykset ovat kunnossa	Paikallisen yritysneuvonnan ja koulutuksen tarjoaminen	Kansalaisopisto huomioi kurssitoiveet	Kansalaisopisto huomioi kurssitoiveet	Kurssien järjestäminen kysynnän mukaan
Rehtori				
Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanki	Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Myönteisesti tunnettu				
Kansainvälisyys voimavarana	Kansainvälinen toiminta osana nuoren kasvua ja kotiseutumyönteisyyttä	Lukio: Erilaisissa kansainvälisissä hankkeiden toteutus monipuolistaa opetusta ja oppimista sekä lisää kotiseudun tuntemista ja arvostusta	Erilaisissa kansainvälisissä hankkeissa mukana olo	Kansainvälisten hankkeiden määrä ja onnistuminen
rehtori, kv-toiminnasta vastaavat opettajat				
Palvelukunta				
Saavutettavissa olevat lähipalvelut	Elinvoimainen, korkeatasoinen lähilukio	Lukio: Imagon edelleen vahvistaminen, opiskelijoiden tukeminen	Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto, osaamisen ja ammattitaidon varmistaminen	Ilmaiset oppikirjat ja muut edut sekä lukiolaisten tuettu asuminen Opiskelijamäärätavoitteena 20-25 opiskelijaa / 1.vsk. Pätevän henkilöstön määrä
rehtori, henkilökunta				

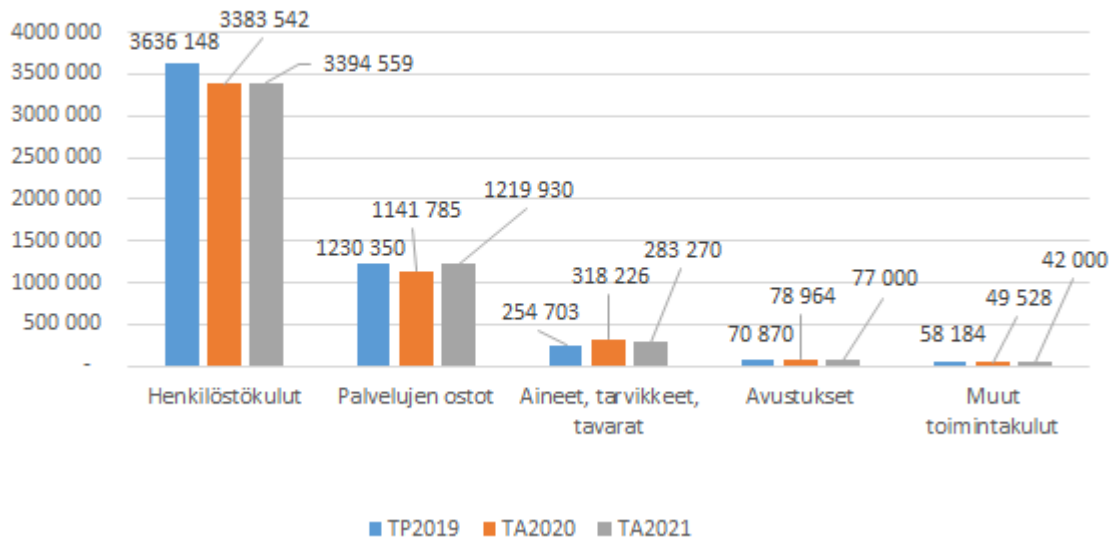
Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanki	Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Turvallisuus				
	Turvallinen työ- ja opiskeluympäristö	Turvallisuustietoisuuden ja -osaamisen lisääminen henkilökunnan koulutuksella.	Turvallisuustietoisuuden ja -osaamisen lisääminen henkilökunnan koulutuksella. Turvallisuuskävelyt.	Toteutuneiden koulutuksien määrä
koulukeskuksen rehtori, henkilökunta				
Yhteisöllinen ja hyvinvoiva: Meidän Vaala				
Vaala-hengen kasvattaminen	Yhteisöllisyys: Koko kylä kasvattaa	Vaala-hengen kasvattaminen	Yhteisöllisen toimintakulttuurin luominen: kodin ja koulun yhteistyö	Yhteisten tapahtumien järjestäminen
koulukeskuksen rehtori, henkilökunta				
Kaikille ikäryhmille mielekästä tekemistä	Jokaiselle lapselle vähintään yksi harrastus	Kaikille ikäryhmille mielekästä tekemistä	Koulujen kerhotoiminnan jatkaminen	Koulujen kerhotoiminnan määrä
koulukeskuksen rehtori, henkilökunta				
Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanki	Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Vetovoimainen työpaikka				
Ammattitaitoinen henkilökunta	prosessien ja tehtäväkuvien selkiytyminen	Ammattitaitoisen henkilökunnan varmistaminen, koulutus ja rekrytointiin panostaminen	Osaston henkilöstön ammattitaidon ja osaamisen varmistaminen, koulutus ja rekrytointiin panostaminen.	Kouluspäivien määrät Pätevän henkilöstön määrä Rekrytoinneissa onnistuminen
sivistysjohtaja				
Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanki	Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Palvelukunta				
Omat palvelut ovat sujuvia ja laadukkaita	Laadukkaat varhaiskasvatuspalvelut Kaikille henkilöstöryhmille mahdollisuus oman alansa koulutukseen / ta-paamisiin. Aktiivinen ja asian-tunteva rekrytointi	Ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilökunta	Henkilöstölle mahdollistetaan kouluttautuminen ja lisäpätevyyden hankkiminen. Onnistunut rekrytointi. Työhyvinvointihankkeeseen osallistuminen. Asiakasmaksuja ei peritä.	Asiakaskysely Pätevän henkilöstön määrä Varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä
varhaiskasvatuksen henkilöstö, sivistysjohtaja, luottamushenkilöt hankkeen vetäjä				
Yhteisöllinen ja hyvinvoiva: Meidän Vaala				
Vaala-hengen kasvattaminen	Koko kylä kasvattaa	Vaala-hengen kasvattaminen	Lasten ja huoltajien osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja arviointiin. Pienryhmätoiminnan lisääminen.	Lasten, huoltajien ja henkilökunnan kokemukset

varhaiskasvatus

	Lapsiperheet saavat tarvittaessa tukea varhaisessa vaiheessa	Kukaan ei ole yksin	"Lapsen tuen polku"-mallin jalkauttaminen	Henkilöstön itsearviointi Koulutusten määrä
--	--	---------------------	---	---

Sivistysosaston toimintakulut

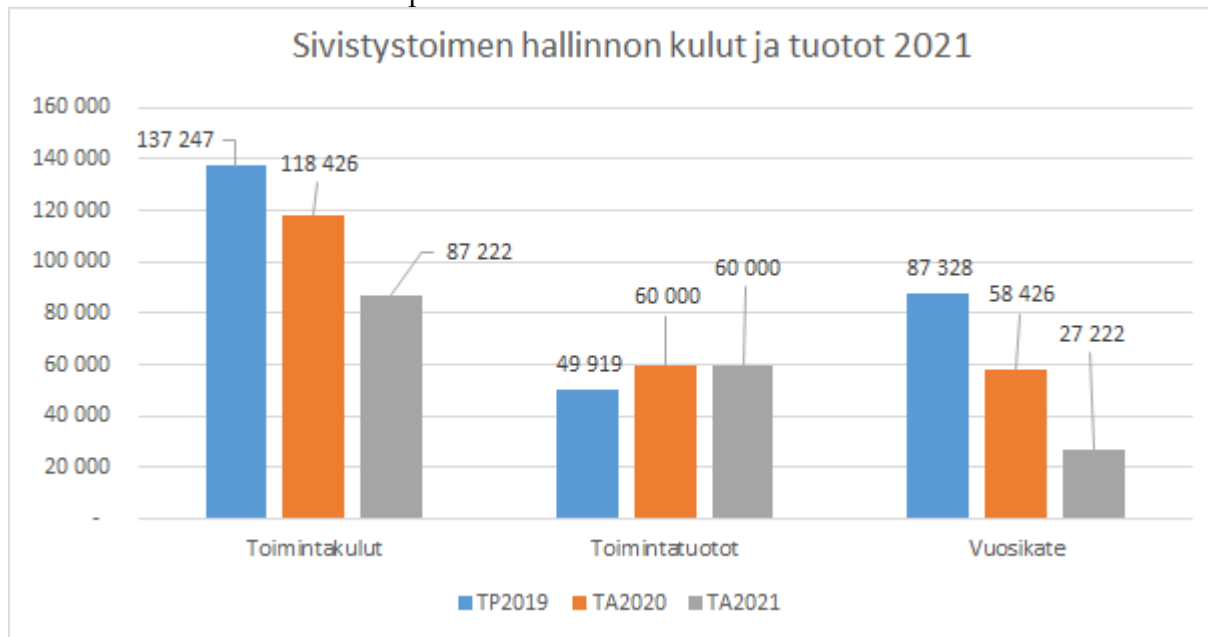

	TO2019	TA2020	TA2021	Muutos-% TA2019/TA2020	Muutos-% TA2020-TA2021
TOIMINTATUOTOT	308 204 €	271 368 €	290 700 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-5 250 255 €	-4 972 044 €	-5 016 759 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4 942 051 €	-4 700 676 €	-4 726 059 €	0 €	0 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 €	0 €	0 €	0 €	0 €
VUOSIKATE	-4 942 052 €	-4 700 676 €	-4 726 059 €	0 €	0 €
Poistot ja arvonalentumiset	-245 234 €	-247 022 €	-247 359 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN TULOS	-5 187 286 €	-4 947 698 €	-4 973 418 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5 187 286 €	-4 947 698 €	-4 973 418 €	0 €	0 €

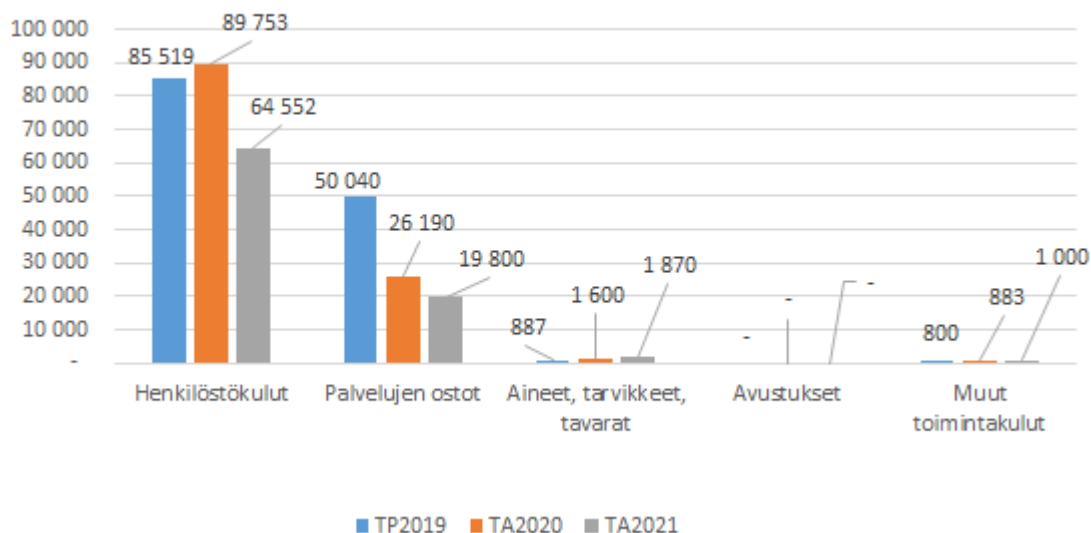
Sivistystoimen hallinto

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Sivistystoimen hallinto vastaa sivistysosaston johtamisesta ja talousarvion toteutumisesta. Keskeisenä tehtävänä on varmistaa osaavan ja pätevän henkilöstön rekrytointi sivistystoimen eri vastualueille ja taata laadukkaat hallinnolliset palvelut.

Sivistystoimen hallinto toimintakulut

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	49 919 €	60 000 €	60 000 €
TOIMINTAKULUT	-137 247 €	-118 426 €	-87 222 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-87 328 €	-58 426 €	-27 222 €

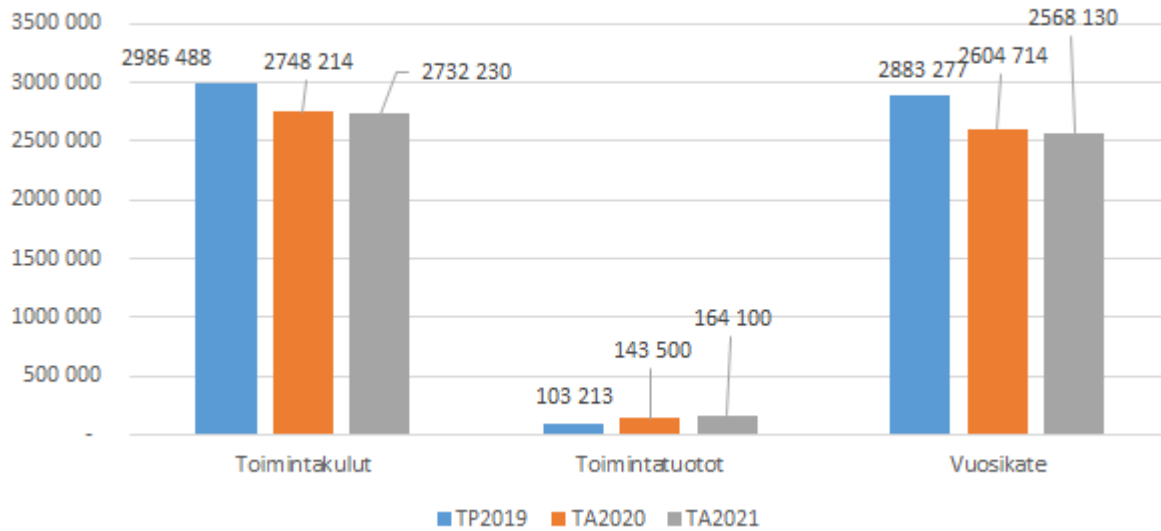
Perusopetus

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

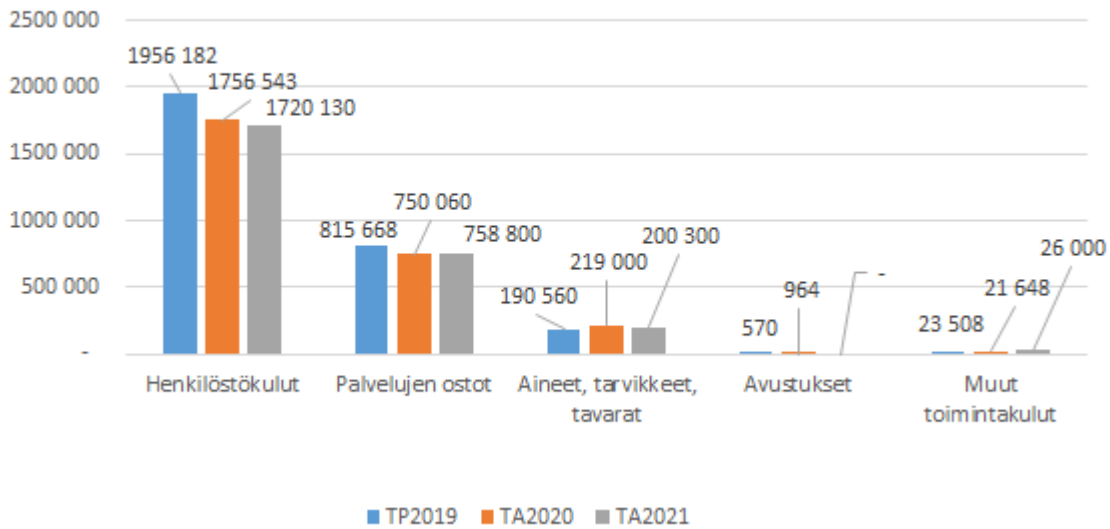
Vaalan yhtenäiskoulu

Perusopetus tarjoaa oppilaille tasa-arvoiset mahdollisuudet laajaan yleissivistykselliseen perustaan ja antaa valmiudet sekä kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Kasvatustehtävässämme tuemme oppilaiden yksilöllistä oppimista, kehitystä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia yhteistyössä kotien kanssa. Toimintaa ohjaavat opetussuunnitelma ja lukuvuosisuunnitelma.

Perusopetuksen kulut ja tuotot 2021

Perusopetus toimintakulut

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	103 213 €	143 500 €	164 100 €
TOIMINTAKULUT	-2 986 488 €	-2 748 214 €	-2 732 230 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2 883 276 €	-2 604 714 €	-2 568 130 €

Lukio

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Lukio jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutus tarjoaa laaja-alaisen yleissivistyksen sekä valmiuden ylioppilastutkintoon perustuviin jatko-opintoihin. Lukiokoulutus tukee hyvän itsetunnon kehitystä, arvostaa työntekoa ja tavoitteellista oppimista turvallisessa oppimisympäristössä panostaen opetuksen laatuun.

Viihtyisä, ihmisläheinen Vaalan lukio tarjoaa ammattitaitoista ja ajanmukaista opetusta. Toimintaa ohjaavat opetussuunnitelma ja lukuvuosisuunnitelma.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	37 774 €	28 499 €	30 800 €
TOIMINTAKULUT	-721 463 €	-625 994 €	-688 580 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-683 688 €	-597 496 €	-657 780 €

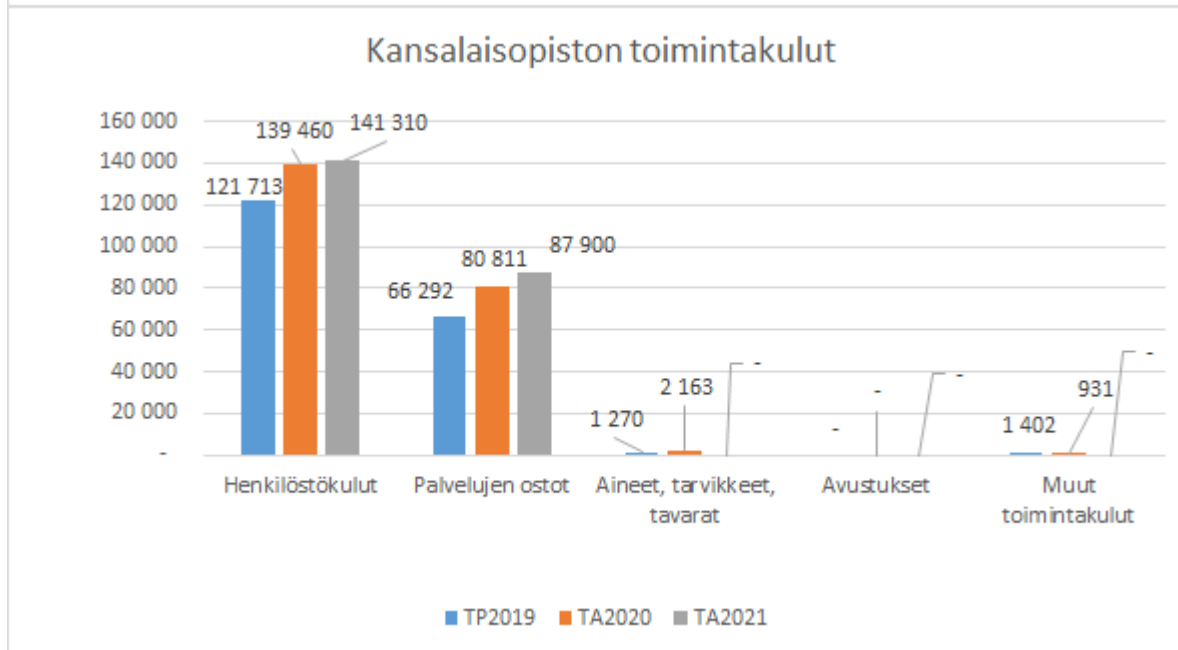
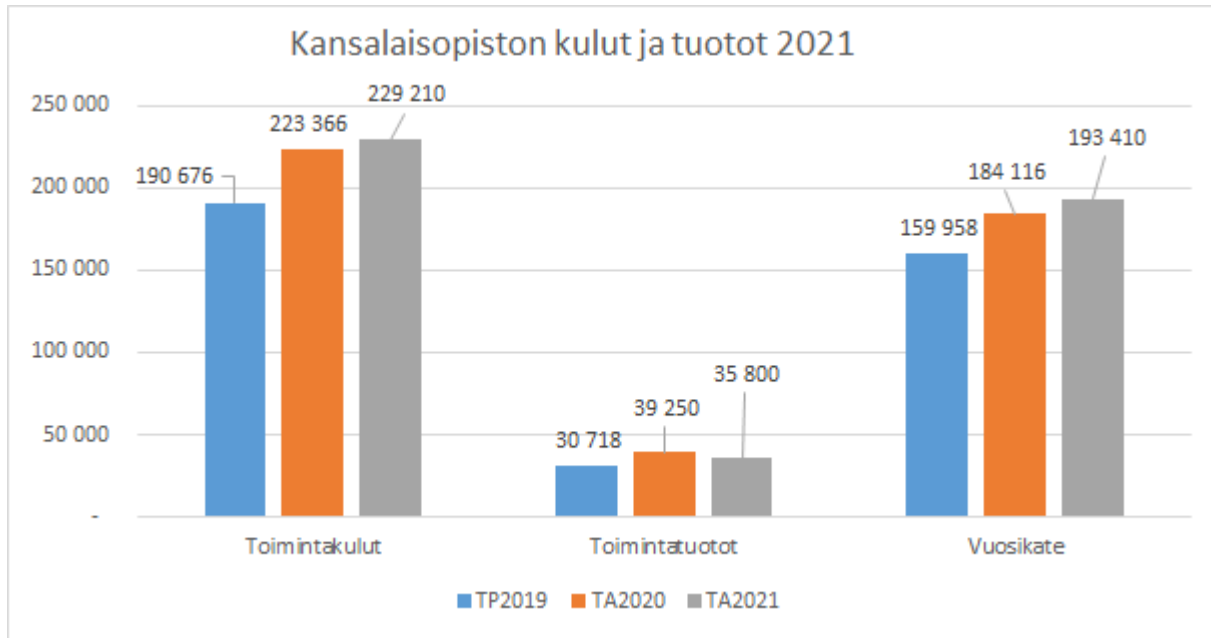
Kansalaisopisto

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Kunnassa toimii kansalaisopisto, joka on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos ja joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi.

Koulutustehtävä: Oulujärven kansalaisopisto järjestää koulutusta, joka painottuu musiikkiin, kuvataiteisiin ja muotoiluun sekä kädentaitoihin.

Kansalaisopistotoiminta tukee elinikäistä oppimista ja tarjoaa monipuolista harrastustoimintaa ja koulutusta omassa kunnassa. Toimintaa ohjaa kansalaisopiston toimintasuunnitelma.

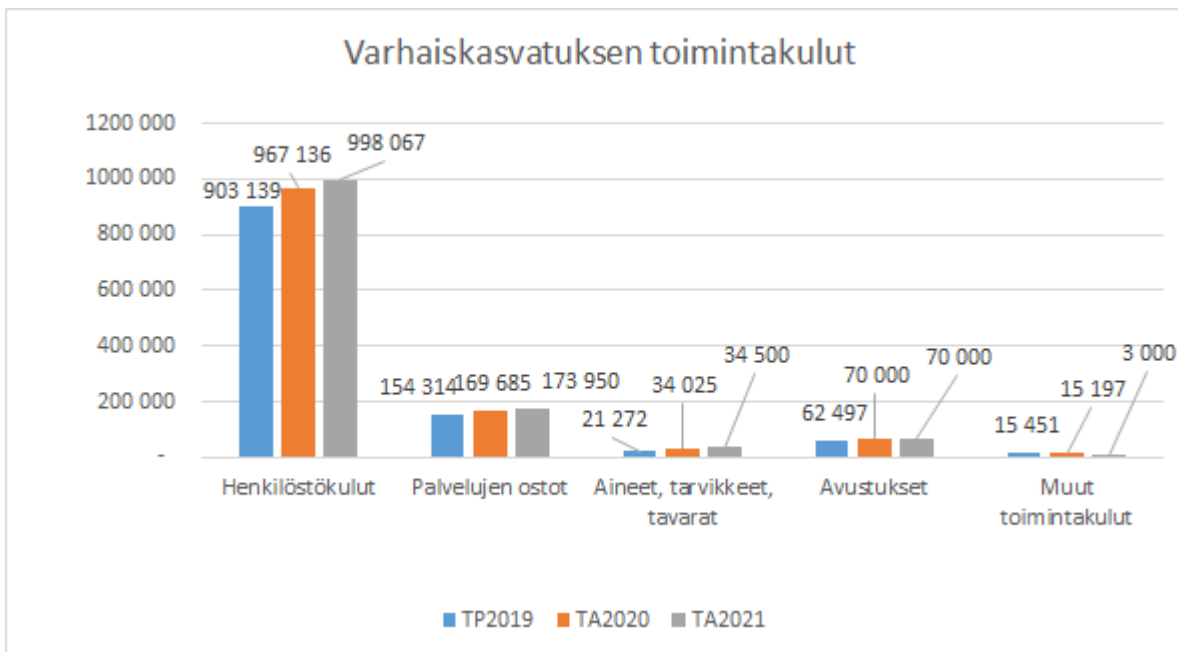
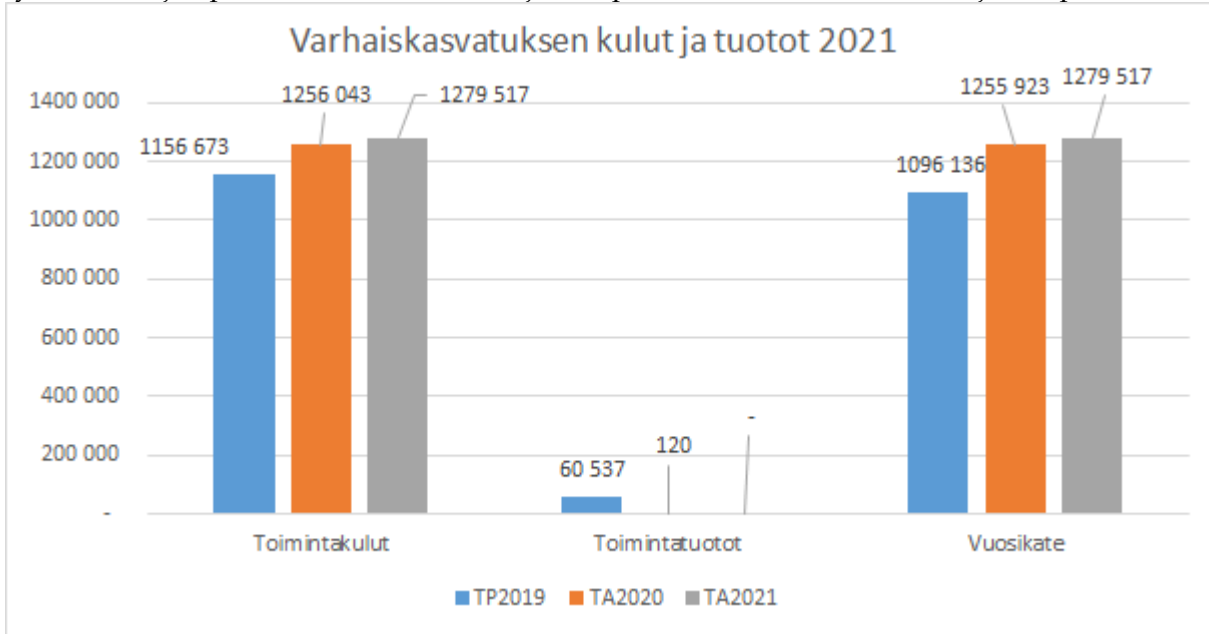
	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	30 718 €	39 250 €	35 800 €
TOIMINTAKULUT	-190 676 €	-223 366 €	-229 210 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-159 958 €	-184 116 €	-193 410 €

Varhaiskasvatus

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Varhaiskasvatuksen vastuualueelle kuuluvat lainsäädännön edellyttämät päivähoidon palvelut,

lasten kotihoidontuki ja esiopetus. Päivähoitoa järjestetään päiväkodissa ja perhepäivähoitona hoitajan kotona. Esiopetus järjestetään päiväkodissa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia yhteistyössä huoltajien ja muiden toimijoiden kanssa. Lisäksi varhaiskasvatus mahdollistaa huoltajien osallistumisen työelämään ja opiskeluun. Toimintaa ohjaavat paikalliset varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmat.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	60 537 €	120 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-1 156 673 €	-1 256 043 €	-1 279 517 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 096 136 €	-1 255 923 €	-1 279 517 €

TEKNINEN OSASTO

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunta vastaa kaavoituksesta, rakennus- ja ympäristövalvonnasta, pelastustoimen ostopalvelusta, kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta, kunnan ja asuntotoimen hallinnassa olevista kiinteistöistä, kunnan omistamista maa- ja metsätiloista sekä kunnan tuottamista tukipalveluista, kuten ravitsemis-, siivous- ja kiinteistöhuoltopalveluista. Tavoitteena on tuottaa kuntalaisille viihtyisiä, terveellisiä ja turvallisia asumisympäristöjä sekä tuottaa muille hallintokunnille niiden toiminnassaan tarvitsemat ympäristön- ja kiinteistöhoito- ja muut toimialaan kuuluvat tukipalvelut.

Rakennustarkastuksen osalta yhteistyösopimus loppui Utajärven kanssa. Vaalassa rakennustarkastajan työpanos on kokoaikainen. Rakennusvalvonnan osalta jatketaan toimenpiteitä, jossa kiinteistörekisterin rakennuskannan ajantasaisuus ja osoiterekisteri laitetaan kuntoon. Rakennuslupien paperiarkiston digitointi aloitetaan osin ostopalveluna. Rakennusvalvonnan projektityöntekijän määräaikaiseen toimenkuvaan kuuluu kiinteistörekisterin, osoitejärjestelmän, rakennuslupien paperiarkiston kuntoonsaattamista ja toimia tarvittaessa rakennustarkastajan sijaisena. Tuulivoimapuistorakentaminen on vahvemmin mukana toiminnassa.

Talonrakennuksessa kiinteistöissä tehdään kiinteistöstrategian mukaisia toimia mm. uudisrakentamisessa hyvinvointikeskuksen rakennustöiden aloitus, jatketaan sisäilmatutkimuksia korjauksineen, muita kunnostus- ja korjaustöitä, tutkimuksia, suunnitelmia ja selvityksiä korjaustarpeista. Hyvinvointikeskuksen rakentaminen alkaa vuonna 2021. Kiinteistö- ja tonttimyyntiä aktivoidaan vuoden aikana.

Maanrakennuksessa avustettavilla yksityistiekunnilla on 20 %:n omavastuu. Tienhoito kohdistuu pääosin vakinaisen asutuksen ulospääsyteihin ja talvikunnossapitoon. Vankilalle johtavan kevyenliikenteen väylän rakentaminen alkaa yhdessä Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:n kanssa. Vaalankurkun kevyenliikenteen väylän jatkaminen taajamaan jatkuu. Taajamakatujen kunnostusta jatketaan investointilistan mukaisesti. Satamien ja ulkoilureittien opasteita päivitetään.

Metsätaloudessa puun myyntiä ja ostopalvelua suoritetaan metsäsuunnitelman mukaisesti, keskittyen harvennushakkuisiin ja ympäristö-/metsänhoidollisiin toimenpiteisiin.

Ravitsemis- ja siivouspalveluissa myydään palveluja Oulunkaaren kuntayhtymälle, varautuminen mahdolliseen Covid-19 jatkumiseen otetaan huomioon osin myös ostopalveluissa.

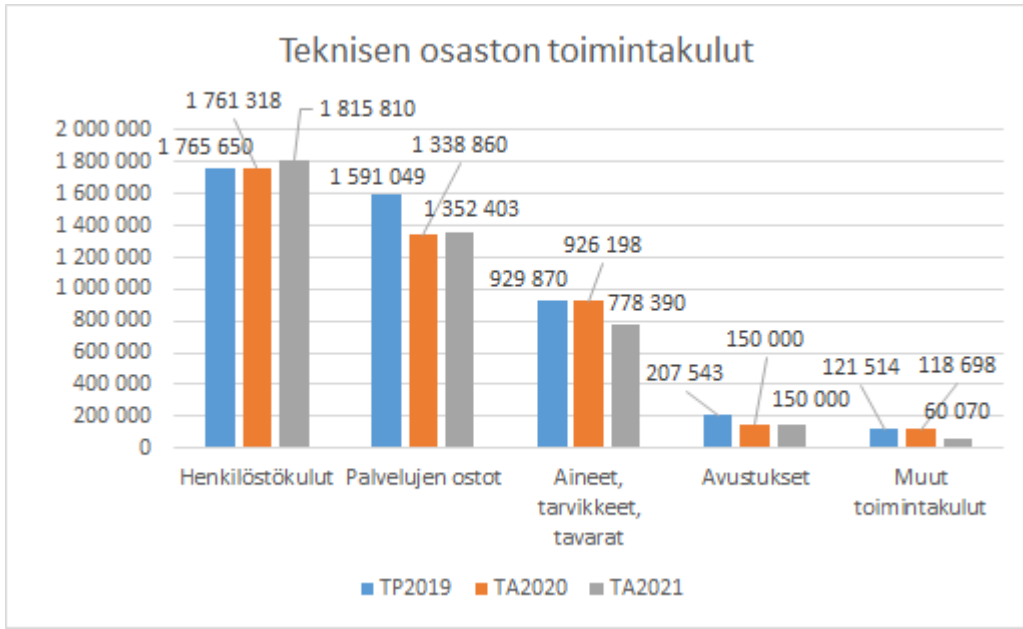
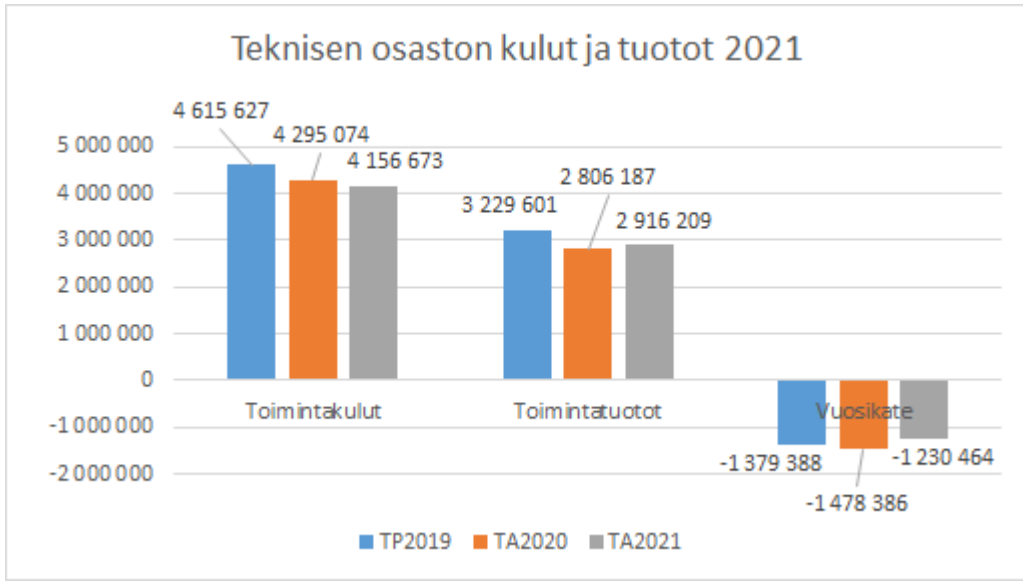
Ruokapalveluiden yhteistyö Muhoksen ja Utajärven kunnan alkaa vuoden alusta ja ateriapalvelupäällikön yhteinen virka vahvistaa organisaation toimintamallia. Vaalan kunnan osuus 18% kustannuksista.

Työllistämistä jatketaan ja painopiste on pitkäaikaistyöttömien työllistämässä eri osastoilla mahdollisuuksien mukaan. Työllistetyt toimivat pääosin talonrakennuksen, maanrakennuksen ja ympäristönhoidollisissa työtehtävissä.

Vaalan kunta siirtyy vuoden alussa palo- ja pelastustoimessa Kainuun Pelastuslaitoksesta Oulu-Koillimaan Pelastuslaitoksen toimialueeseen. Paloasemarakennuksen kiinteistön toiminnallisuuden tarvekartoitus ja mahdollinen toiminnan suunnittelu aloitetaan tammikuussa.

Tavoite 2025	Valtuustokauden kärkihanki	Talousarviotavoite	Toimenpiteet	Mittarit
Kansainvälisyys voimavarana				
	EU-hankerahoitusta hyödynnetään tehokkaasti	Reagoinnit hankemahdollisuuksiin	Saadut hankerahoitukset ja niiden tulokset	
Elinkeinopalvelut				
Kuntalaiset kokevat voivansa vaikuttaa				
	Asiakkaat mukana suunnittelemassa palveluja	Järjestetään osallistamismahdollisuuksia	Hyvinvointikysely uusitaan 2021	Hyvinvointikyselyn tulokset, hyvinvointikertomus
Vastuualuejohtajat				
Omat palvelut ovat sujuvia ja laadukkaita				
	Digitalisaation ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksien hyödyntäminen. Palveluprosessit käydään läpi, kuvataan ja tehdään jouheviksi	Palveluprosessit käydään läpi, kuvataan ja tehdään jouheviksi	Toteutettu muutos	
Tekniset palvelut, Johtoryhmä				
Viihtyisä ja liikkumaan kannustava elinympäristö				
	Vaalan taajaman julkisivu on viihtyisä. Koulurakennukset ovat hyvässä ja terveellisessä kunnossa. Retkeilyreitistö palvelee vapaa-aikaa ja matkailua.	Sisäilmaselvitykset. Työergonomiatarkastelu. Uudisrakentaminen.	Hyvinvointikysely uusitaan 2021	Hyvinvointikertomus, työhyvinvointikyselyn tulokset, sairaspöissaolojen kehittyminen, riskikartoituksen tulokset
Tekniset palvelut, sisäilmajohtoryhmä				
Yritysmönteinen				

Olemme fiksu hankkija	Vaalan kunnan elintarvikkeiden hankinnoissa lähiruuan osuus pysyy samana tai kasvaa. Hankintaosaamisen parantaminen yrityksissä ja kunnassa ja Cloudia-järjestelmä on tehokkaassa käytössä	Tehdään mm. ruokapalveluiden selvitystyö Muhoksen ja Utajärven kunnan kanssa.	Onnistuneet hankinnat	lähiruokahankintojen määrä
ruokapalvelut, Hallintojohtaja, hankintavastaava				

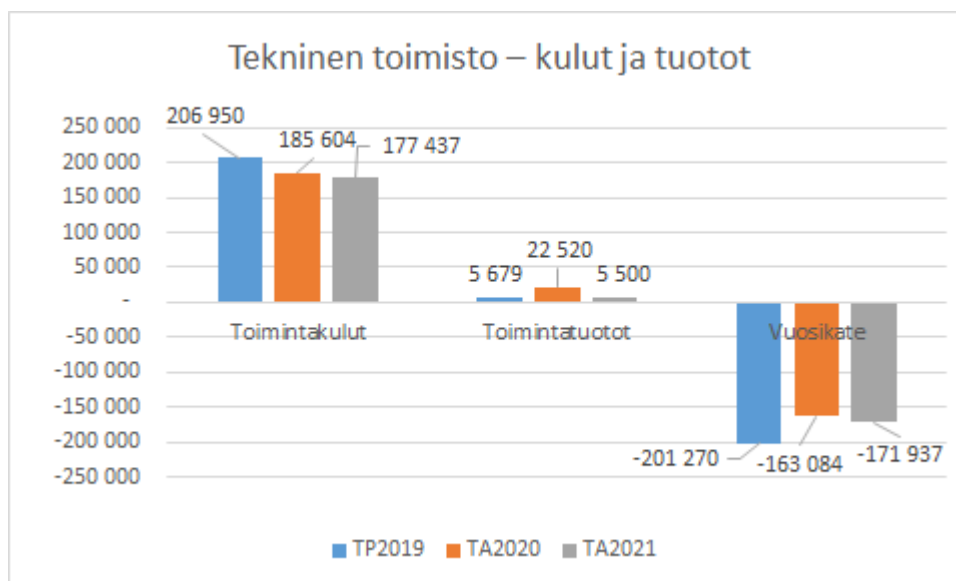
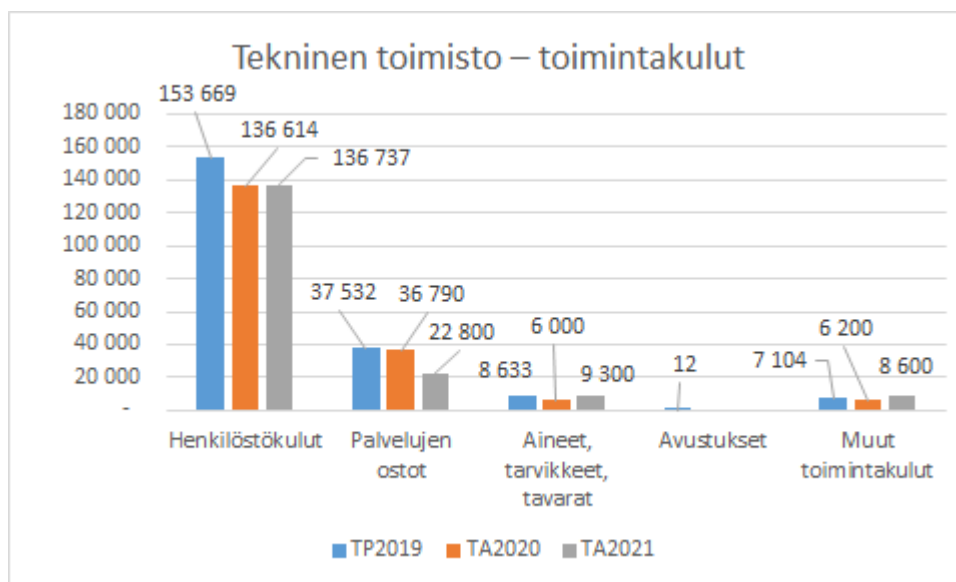

	TO2019	TA2020	TA2021	Muutos-% TA2019/TA2020	Muutos-% TA2020-TA2021
TOIMINTATUOTOT	3 229 601 €	2 806 187 €	2 916 209 €	0 €	0 €
Valmistus omaan käyttöön	6 318 €	10 000 €	10 000 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-4 615 625 €	-4 295 074 €	-4 156 673 €	0 €	0 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1 379 707 €	-1 478 886 €	-1 230 464 €	0 €	0 €
Rahoitustuotot ja -kulut	319 €	500 €	0 €	-4 €	-1 €
VUOSIKATE	-1 379 388 €	-1 478 386 €	-1 230 464 €	0 €	0 €
Poistot ja arvonalentumiset	-963 953 €	-978 935 €	-880 901 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN TULOS	-2 343 341 €	-2 457 322 €	-2 111 365 €	0 €	0 €
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 343 341 €	-2 457 322 €	-2 111 365 €	0 €	0 €

Tekninen toimisto

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Teknisen toimisto tuottaa keskitetyt hallintopalvelut kuntalaisille ja kuntaorganisaatiolle edullisesti ja laadukkaasti. Hallinnon tehtäväalue käsittää teknisen toimiston hallinnolliset ja toimistotyöt sekä elinvoimalautakunnan toiminnan. Hallinnon alle on keskitetty kaikki toiminnat, jotka eivät suoraan liity vastualueiden käytännön työhön. Myös kaikki toimistotyöhön kuuluvat hankinnat on keskitetty hallintoon. Palkkakustannukset sisältävät teknisen johtajan palkan ja palvelusihteerin palkan sekä 30 % ostopalvelun Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:ltä.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	5 679 €	22 520 €	5 500 €
TOIMINTAKULUT	-206 950 €	-185 604 €	-177 437 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-201 270 €	-163 084 €	-171 937 €

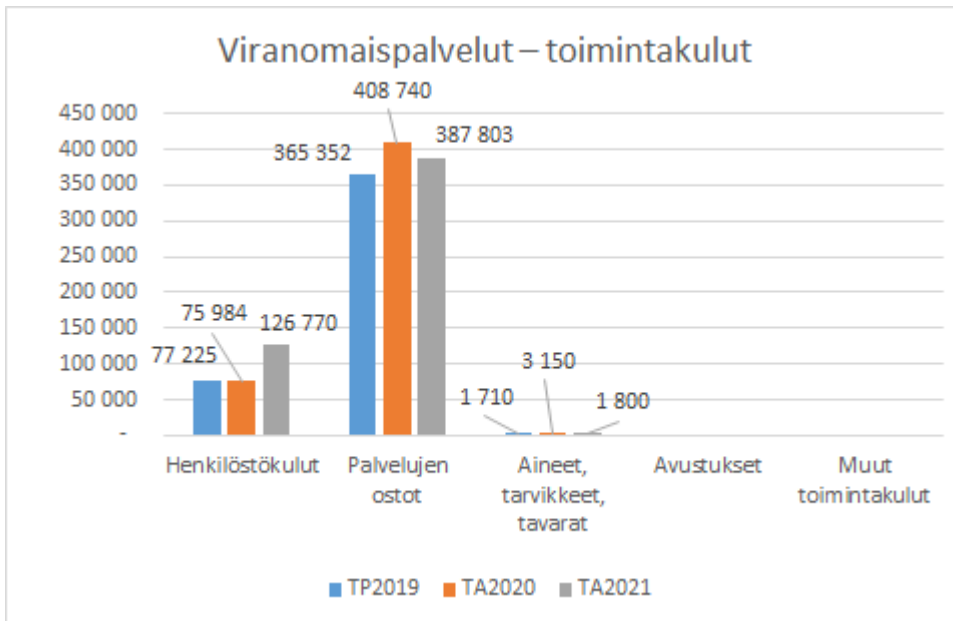
Viranomaispalvelut

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

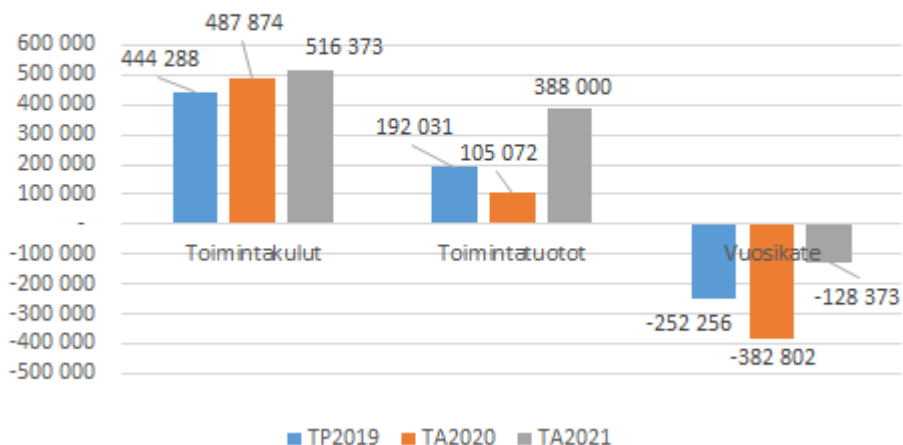
Viranomaispalvelut sisältävät teknisen toimiston kaavoitukseen, yritystiloihin, kuntasuunnitteluun, rakennusvalvontaan, ympäristönsuojeluun ja pelastustoimeen liittyvät tehtävät. Vastuualueen päällikkö on tekninen johtaja.

Kaavoituspalvelut toteutetaan Muhoksen ja Utajärven kuntien kaavoittajien toimesta ostopalveluna maankäytön osalta. Rakennustarkastuksen palvelut loppuvat Utajärven kunnalle, keskittyen Vaalaan. Ympäristönsuojelu hoidetaan ostopalveluna Oulunkaaren ympäristöpalvelut-organisaatiolta vuoden alusta alkavalla sopimuksella. Pelastustoimi vaihtuu vuoden alusta Oulu-Koillismaan pelastuslaitokselle Kainuun Pelastuslaitoksesta.

Määräaikainen projektityöntekijä päivittää osoitejärjestelmää, kiinteistörekisteriä, rakennuslupa-arkiston kirjaamista sähköiseen muotoon ja sijaistaa tarpeen mukaan rakennustarkastajaa.

Viranomaispalvelut – kulut ja tuotot

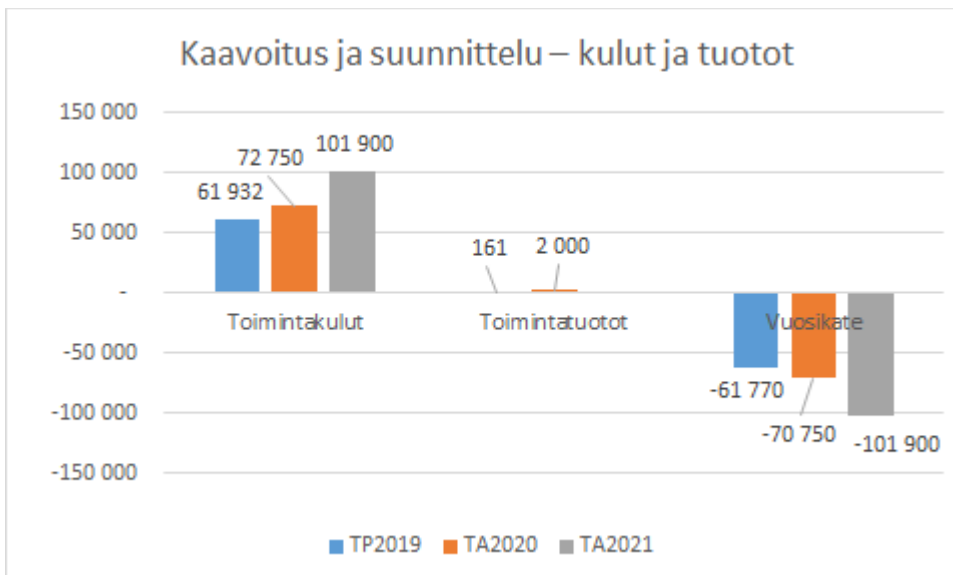
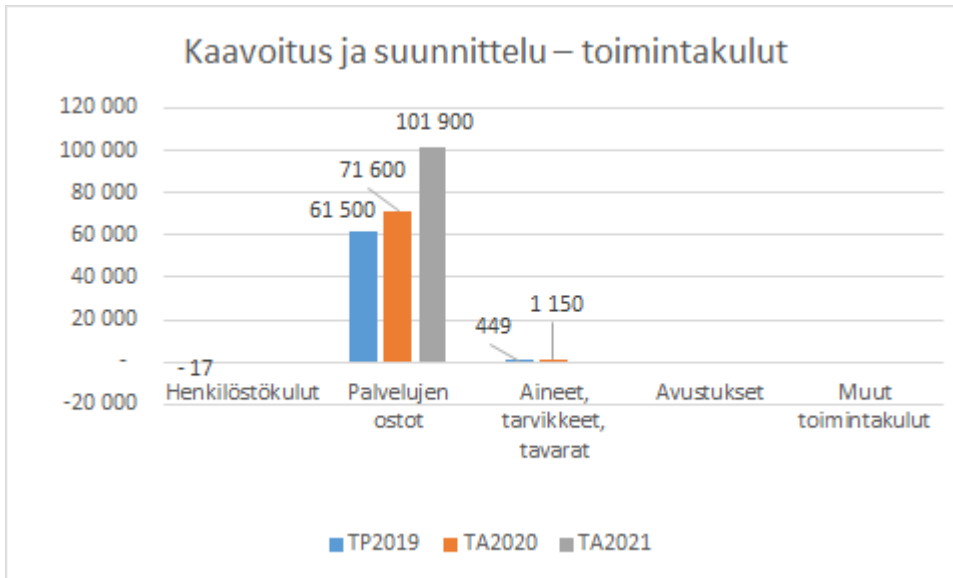
	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	192 031 €	105 072 €	388 000 €
TOIMINTAKULUT	-444 288 €	-487 874 €	-516 373 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-252 256 €	-382 802 €	-128 373 €

Kaavoitus ja suunnittelu

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Tuottaa kunnalle kaavoituspalvelut osin kunnan omana työnä ja ostopalveluina sekä mittaustoimen palvelut pääosin ostopalveluiden avulla. Vastata kaavaprojektien käytännön etenemisestä. Edistää maankäytönsuunnittelua ja kuntasuunnittelua osana kunnan kokonaisvaltaista kehittämistä

Palveluyksikkö sisältää teknisen toimen osuuden maankäytönsuunnittelusta, kuntasuunnittelusta, yritysasioista ja mm. osallistumisen ylikunnalliseen yhteistyöhön. Kaavoituksen ja suunnittelun palveluyksikkö sisältää ulkopuolisen asiantuntijatyön kustannukset ja kaavoitukseen kohdistuvan oman työn osuuden. Oma varsinaista virkasuhteista kaavoitushenkilöstöä kunnalla ei ole, vaan kaavoitustyöt tehdään ostopalveluna. Mittaustyöt hankitaan ostopalveluna. Kaavoituksessa painopiste on yritys- ja vankilakaavojen kehittämisessä ja Oulujärven rantojen rantaosayleiskaavojen tarkistamisessa ja ajantasaistamisessa. Kaavoituksesta tarkemmin kunnan kaavoituskatsauksessa. Muutoin keskustan maankäytön kehittämisen osalta keskitytään Vaalan keskustan osayleiskaavassa esitettyihin painopistealueisiin eli Valtatie 22:n varteen sekä Oulujärven ja Oulujoen ranta-alueisiin.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	161 €	2 000 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-61 932 €	-72 750 €	-101 900 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-61 770 €	-70 750 €	-101 900 €

Rakennusvalvonta

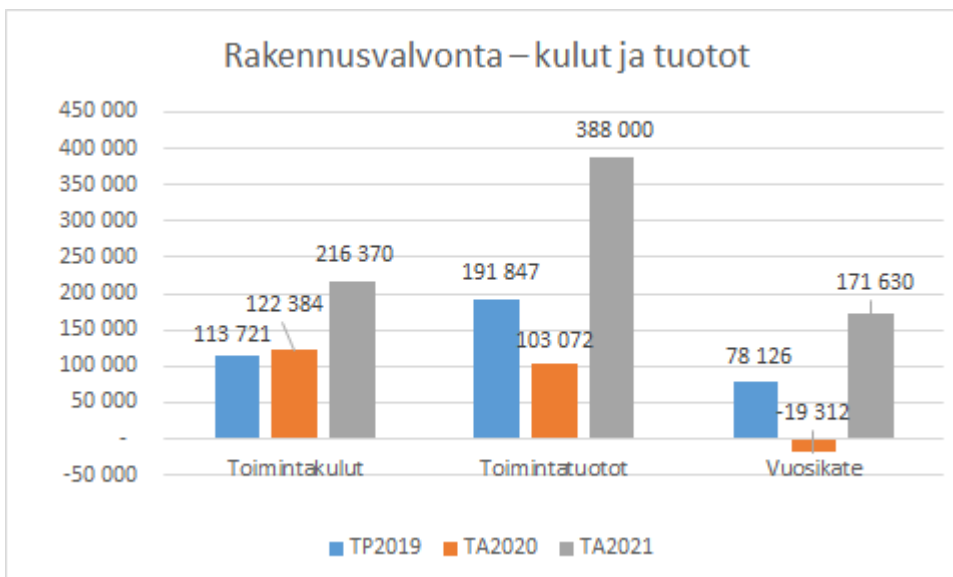
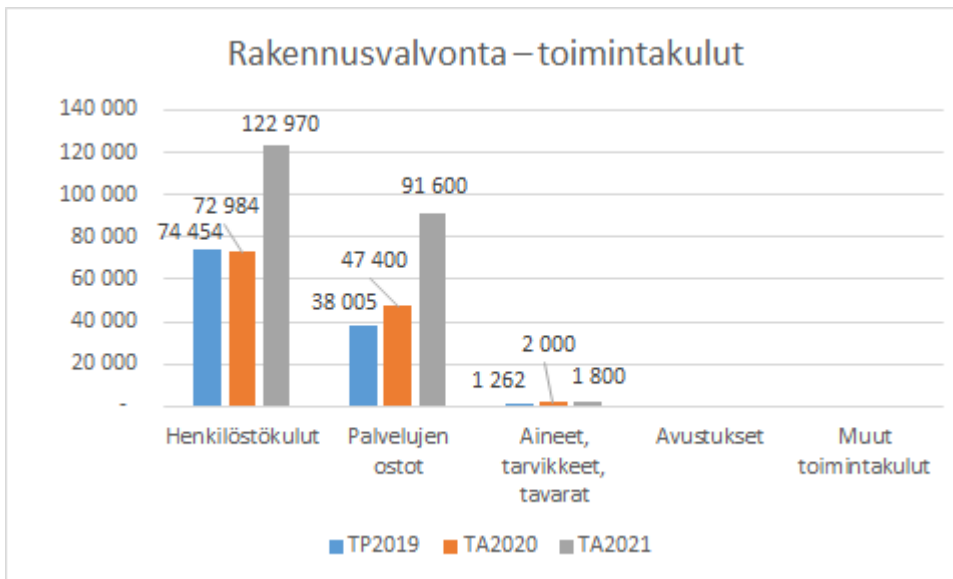
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Rakennuslain mukaan rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavoituksen toteutumista ja rakentamista. Rakennusvalvonnan toiminta-ajatus rakentuu pitkälti maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) asettamien tavoitteiden varaan eli olla myötävaikuttamassa siihen, että rakentaminen täyttää yleisesti hyväksytyt normit terveellisuuden, turvallisuuden sekä teknisen laadun suhteen ja että

rakennettu ympäristö muodostuu turvalliseksi, toimivaksi, virikkeelliseksi ja esteettisesti tyydyttäväksi.

Ympäristövalvonnan tehtävänä on toimia luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi ja kestävän kehityksen edistämiseksi mm. vesiensuojelun, ilmansuojelun, jätehuollon, rakentamisen ja maisemanhoidon alueella

Tuloarvio sisältää rakennuslupakäytännön maksut ja kiinteistöarvioiden tekemisen sekä rakennustarkastuksen myymisen Utajärven kunnalle. Kuntien ohjelmistot on yhtenäistetty. Sähköinen lupakäsittely on tulossa yhteishankintana Utajärven kanssa. Valvonta hoidetaan oman toimen ohella ja ympäristösuojelutarkastus ostopalveluna. Toimintaan kuuluu lupakäsittelyä, neuvontaa, ohjausta, valvontaa, tarkastuksia, näyteenottoa ja yhteistyötä eri viranomaisten kanssa.

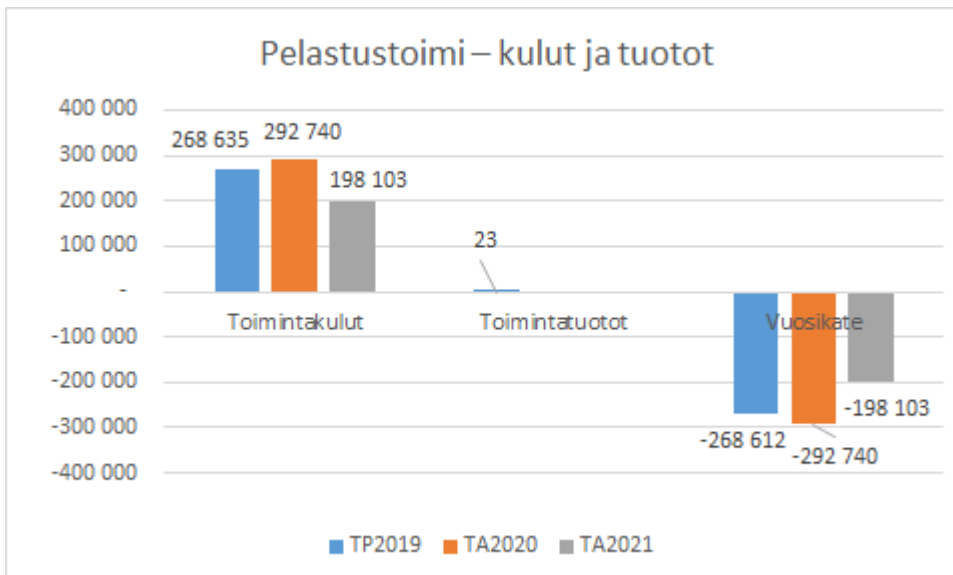
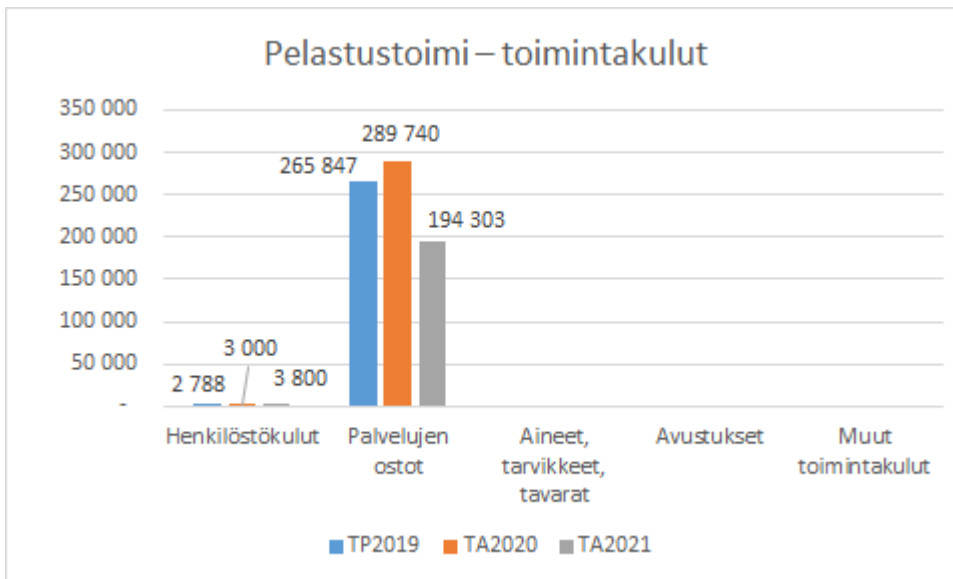

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	191 847 €	103 072 €	388 000 €
TOIMINTAKULUT	-113 721 €	-122 384 €	-216 370 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	78 126 €	-19 312 €	171 630 €

Pelastustoimi

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Pelastustoimi on Kainuun alueellisella pelastuslaitoksella, jolta kunta ostaa pelastustoimen palvelut. Paloaseman kiinteistö on vuokrattu alueelliselle pelastuslaitokselle. Siirto Oulu-Koillismaan pelastuslaitokseen on ajankohtainen

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	23 €	0 €	0 €
TOIMINTAKULUT	-268 635 €	-292 740 €	-198 103 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-268 612 €	-292 740 €	-198 103 €

Rakentaminen ja kunnossapito

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Rakentamisen ja kunnossapidon vastuualue käsittää talonrakennuksen ja maanrakennuksen rakentamisen ja kunnossapidon sekä varastot ja konekeskuksen.

Talonrakennus

Kunnan omistamien rakennusten pitäminen käyttökunnossa ja kunnan rakennuttajatehtävien hoitaminen. Kunnossapitopalveluja myydään pienimuotoisesti Vaalan Vanhustentaloyhdistys ry:lle, Vaalan Palvelutalosaatiolle ja KOY Vaalan Niskalle.

Talonrakennuksen hallinnosta on talonrakennusmestarin palkka. Ammattimiesten palkat kirjataan suoraan talonrakennuksen eri kustannuspaikoille. Kunnan kiinteistöjen rakennuskantaa on noin 110 rakennusta, joista on aloitettu kiinteistöstrategian laatiminen ja siihen liittyvät toimenpiteet. Kiinteistöstrategiassa laaditaan pitkän tähtäimen suunnitelma, jolla ohjataan taloudellista ja käytännön toimintaa talonrakennuspuolella. Kiinteistöjä on sekä kunnan omassa että ulkopuolisten käytössä. Ulkopuolisia on lähinnä yritykset ja Oulunkaaren eri palvelut. Vuokra sisältää myös käyttökustannukset ja kiinteistöpalvelut.

Ulkopuolisille tehtäviin töihin on kirjattu osa työntekijöiden palkoista. Työpanos käytetään kunnan kiinteistöjen kunnossapitoon ja myydään myös kuntakonserniin kuuluville yhtiöille (KOY Vaalan Niska ja asunto-osakeyhtiöt) ja yhteisöille (Vaalan Palvelutalosaatiö ja Vaalan Vanhustentaloyhdistys ry). Kustannukset laskutetaan ko. asiakkailta.

Maanrakennus

Rakennuskaavateiden ja muiden kunnan alueiden kunnossapidosta huolehtiminen siten, että kuntalaisten liikkuminen eri liikennevälineillä sekä jalkaisin on turvallista kaikissa olosuhteissa. Tavoitteena on haja-asutusalueiden asukkaiden esteettömän liikkumisen mahdollistaminen avustamalla yksityisteiden kunnossapitoa. Kuntalaisten viihtyvyyden parantaminen sekä urheilu- ja liikuntaharrastuksen tukeminen ja lisääminen huolehtimalla liikuntapaikkojen ja yleisten alueiden kunnossapidosta. Perustehtäviin kuuluu myös alueiden kunnossapitopalveluiden antaminen muille hallintokunnille

Maanrakennuksen hallinnossa on maanrakennusmestarin ja ympäristötyönjohtajan palkka. Ammattimiesten palkat kirjataan suoraan eri työkohteille. Ammattimiesten työpanosta käytetään yleisten alueiden ja kiinteistöjen maanrakennuksen kunnossapitoon sekä myydään muille hallintokunnille. Lisäksi henkilökuntaa käytetään investointihankkeiden toteuttamiseen.

Maanrakennukseen sisältyvät seuraavat toiminnot:

- kaavateiden ja yksityisteiden hoito siltä osin kuin ne ovat kunnan hoidossa ja myös yksityistieavustukset

- liikuntapaikat (ladut, luistelualueet ja kaukalot, kentät, virkistysalueet, uimarannat, reitistöt taukopaikkoineen)
- satamat ja venepaikat, puistot, torit, lentokenttä
- maa- ja metsätilat ja vuokralle annetut alueet
- Konekeskus

Yksityisteitä on sopimuksella kunnan hoidossa noin 40 kpl, joiden yhteispituus on 150 km. Lisäksi kunta avustaa yksityisteitä. Avustusta maksetaan yksityistielain perusteiden ja kunnan määrämällä perusteilla. Yksityistieavustuksiin on 20 %:n omavastuuosuus tiekunnille.

Maanrakennuksen henkilöstö koostuu vakinaisesta monitoimiväyöntekijästä, joka toimii päätoimisesti koneenkuljettajana. Alueiden hoidossa hyödynnetään työllistämistuella palkattua henkilöstöä. Yleisten alueiden tuloja kertyy venepaikka- ja torimaksuista.

Maa- ja metsätiloissa ovat kunnan omistamat maa- ja metsätilat sekä kunnan omistamat tontit. Konekeskuksella on kalustoa kaksi traktoria, latukone, kaksi pakettiautoa, lava-auto, mönkijä, moottorikelkkoja ja ajettavia ruohonleikkureita sekä moottorivene. Konekeskuksen kalustoon on lisätty teknisen toimen ja hallinnon autokalusto, jonka kustannukset laskutetaan käyttäjiltä kilometrikorvauksena. Tavoitteena on, että konekeskus toimii omakustannusperiaatteella.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	1 435 021 €	1 082 830 €	938 819 €
TOIMINTAKULUT	-2 396 306 €	-1 988 092 €	-1 923 023 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-954 967 €	-895 262 €	-974 204 €

Talorakennus

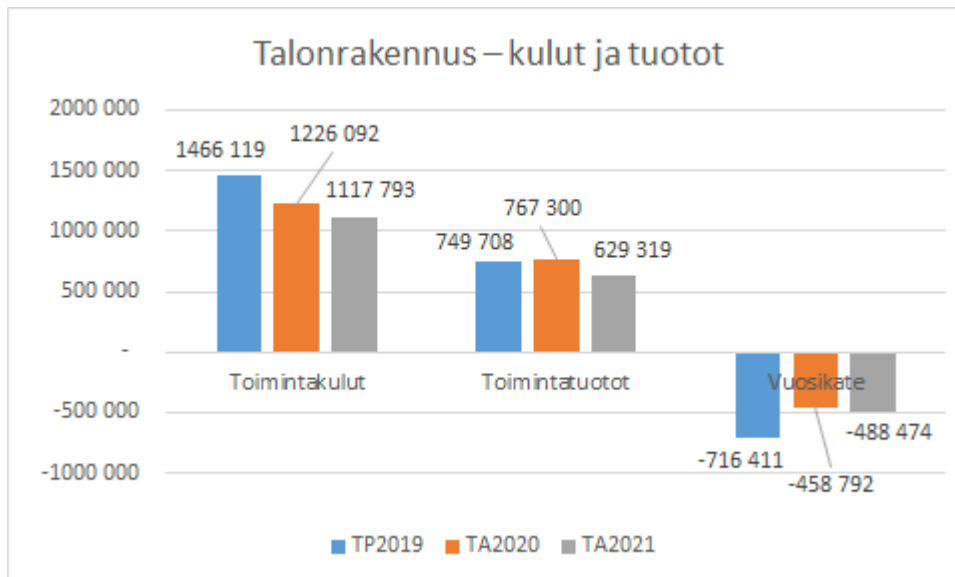
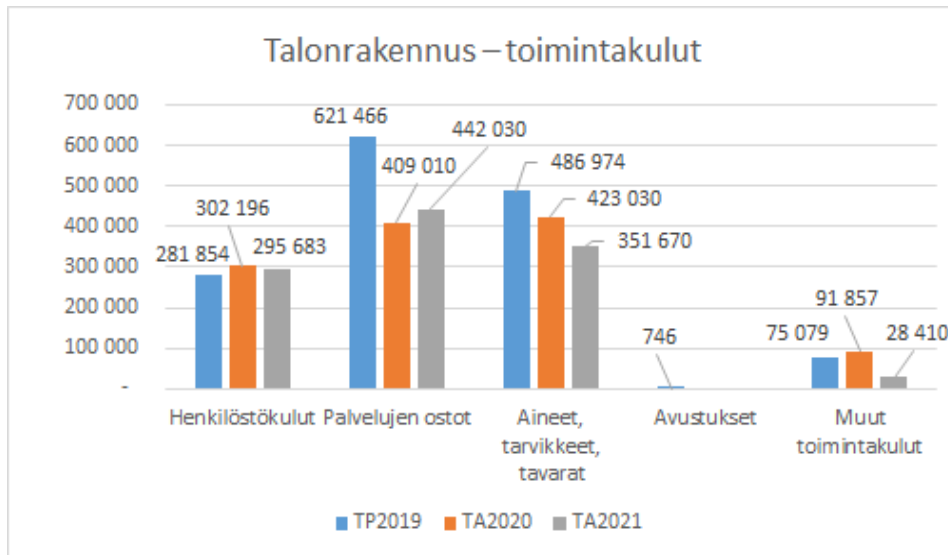
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Talorakentamisen ja kunnossapidon vastuualue käsittää rakentamisen ja kunnossapidon sekä varastot. Kunnan omistamien rakennusten pitäminen käyttökunnossa ja kunnan rakennuttajatehtävien hoitaminen kuuluu myös tähän vastuualueeseen. Talorakennuksen hallinnosta maksetaan talorakennusmestarin palkka. Työntekijöiden palkat kirjataan talorakennuksen eri kustannuspaikoille.

Kunnan kiinteistöjen rakennuskanta sisältää yli 100 rakennusta, joihin kiinteistöstrategian mukaisesti suoritetaan toimenpiteitä. Kiinteistöstrategia sisältää pitkän tähtäimen suunnitelmat, joilla ohjataan taloudellista ja käytännön toimintaa talorakennuksessa.

Kiinteistöjä on sekä kunnan omassa että ulkopuolisten käytössä. Ulkopuolisia ovat lähinnä yritykset ja Oulunkaaren eri palvelut. Vuokra sisältää myös käyttökustannukset ja kiinteistöpalvelut.

Työpanos käytetään kunnan kiinteistöjen kunnossapitoon ja laskutetaan sisäisesti myös kuntakonserniin kuuluvilta yhtiöiltä ja yhteisöiltä.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	749 708 €	767 300 €	629 319 €
TOIMINTAKULUT	-1 466 119 €	-1 226 092 €	-1 117 793 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-716 411 €	-458 792 €	-488 474 €

Maanrakennus

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

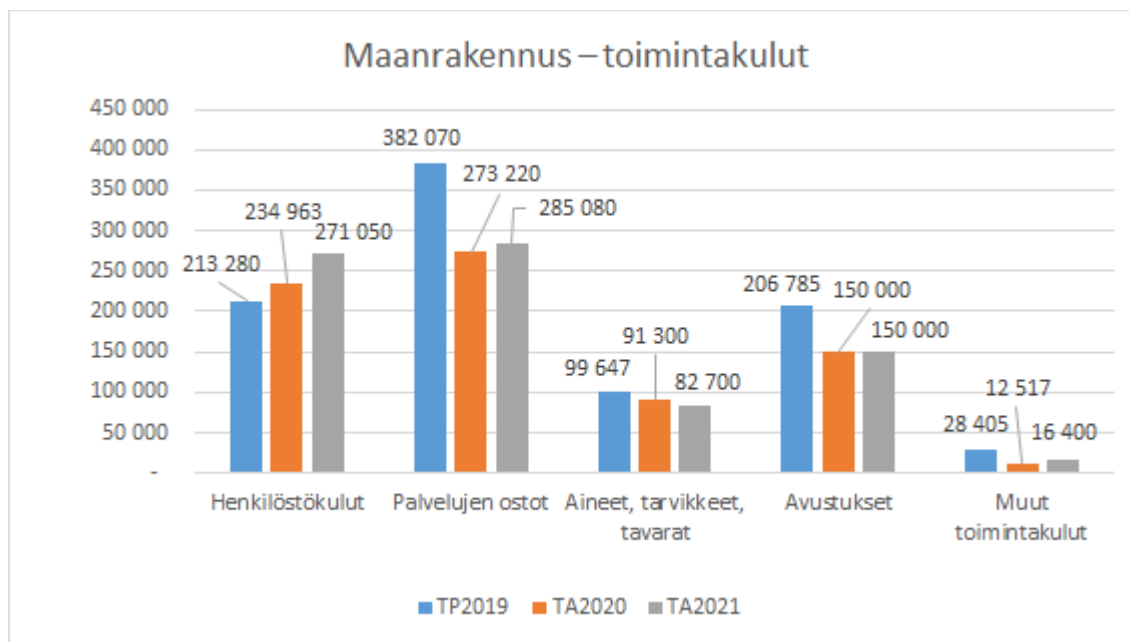
Rakennuskaavateiden ja muiden kunnan alueiden kunnossapidosta huolehtiminen siten, että kuntalaisten liikkuminen eri liikennevälineillä ja jalkaisin on turvallista kaikissa olosuhteissa. Tavoitteena on haja-asutusalueiden asukkaiden esteettömän liikkumisen mahdollistaminen avustamalla yksityisteiden kunnossapitoa. Kuntalaisten viihtyvyyden parantaminen sekä urheilu- ja liikuntaharrastuksen tukeminen ja lisääminen huolehtimalla liikuntapaikkojen ja yleisten alueiden kunnossapidosta. Perustehtäviin kuuluu myös alueiden kunnossapitopalveluiden antaminen muille hallintokunnille.

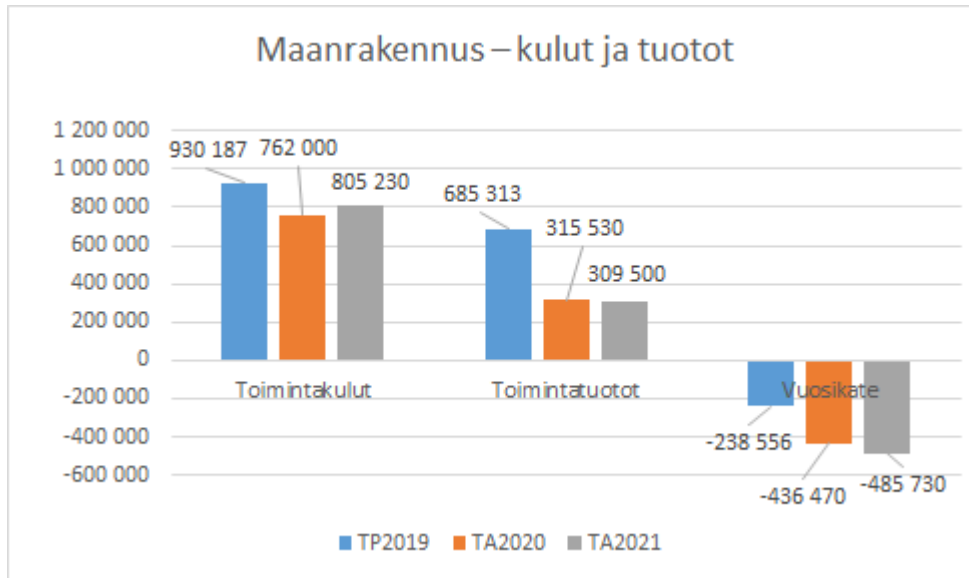
Maanrakennuksen hallinnossa on maanrakennusmestarin ja ympäristöyönjohtajan palkka. Ammattimiesten palkat kirjataan suoraan eri työkohteille. Ammattimiesten työpanosta käytetään yleisten alueiden ja kiinteistöjen maanrakennuksen kunnossapitoon sekä myydään muille hallintokunnille. Lisäksi henkilökuntaa käytetään investointihankkeiden toteuttamiseen.

Yksityisteitä on sopimuksella kunnan hoidossa noin 40 kpl, joiden yhteispituus on 150 km. Lisäksi kunta avustaa yksityisteitä. Avustusta maksetaan yksityistielain perustein. Yksityistieavustuksissa on 20 %:n omavastuuosuus tiekunnilla.

Maanrakennuksen henkilöstö koostuu vakinaisesta monitoimityöntekijästä, toimien pääosin koneenkuljettajana. Alueiden hoidossa hyödynnetään työllistämistuella palkattua henkilöstöä. Yleisten alueiden tuloja kertyy mm. venepaikka- ja torimaksuista.

Maa- ja metsätiloissa ovat kunnan omistamat maa- ja metsätilat sekä kunnan omistamat tontit. Konekeskuksella on kalustoa traktori, latukone, kaksi pakettiautoa, lava-auto, mönkijä, moottorikelkkoja ja ajettavia ruohonleikkureita. Konekeskuksen kalustoon on lisätty teknisen toimen ja hallinnon autokalusto, jonka kustannukset laskutetaan käyttäjiltä kilometrikorvauksena. Tavoitteena on, että konekeskus toimii omakustannusperiaatteella.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	685 313 €	315 530 €	309 500 €
TOIMINTAKULUT	-930 187 €	-762 000 €	-805 230 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-238 556 €	-436 470 €	-485 730 €

Ravitsemis- ja siivouspalvelut

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Perustehtävänä on tuottaa tarvittavat ravitsemispalvelut tehokkaasti ja turvallisesti kunnan eri osastoille, Oulunkaaren kuntayhtymälle, sekä kotipalveluateria asiakkaille ja työpaikkaruokailijoille. Kunnan ravitsemispalveluiden yksi tärkeä tehtävä on olla osaltaan mukana kuntalaisten hyvinvoinnissa ja terveyden edistämistyössä huomioiden eri ikäryhmät. Ravitsemispalveluiden lähtökohta on, että käytettävät raaka-aineet ovat kotimaisia, tuoreita ja laadukkaita. Lähiruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan. Ateriasuunnittelussa huomioidaan taloudelliset näkökulmat, unohtamatta maistuvuutta, ravitsemussuosituksia ja monipuolisuutta. Siivouspalveluiden tehtävänä on pitää asiakkaiden toimintaympäristö puhtaana, sekä osaltaan ylläpitää tilojen turvallisuutta, viihtyisyyttä ja toimivuutta.

Ravitsemispalveluita tuottaa kaksi valmistuskeittiötä oppilasravintola Sapuska ja terveyskeskuksen keittiö. Sapuska valmistaa aterioita yhtenäiskoululle, lukiolle, päiväkotiin ja Tuulentuvalle. Sapuskasta lähtee postin mukana kylmäateriat sivukylien asiakkaille sekä kotipalveluauton mukana viikonlopun kylmäateriat taajama-alueen asiakkaille. Terveyskeskuksen keittiö valmistaa ruokaa vuodeosaston potilaille, henkilökunnalle, Pelakuuhun, Vaalanrantaan, Vaalan Pirttiin, Suopursuun, toimintakeskukselle ja kotipalveluasiakkaille. Keittiöillä on käytössään Jamix – ruokatuotannon ohjausjärjestelmä ja Fredmanin PRO – ohjelma keittiöiden omavalvontaan liittyen.

Vaalan, Utajärven ja Muhoksen kunnat selvittävät vuoden 2020 aikana ruokapalveluita koskevaa yhteistyötä. Kaikissa kolmessa kunnassa ruokapalveluita koskevat strategiset linjaukset ovat yhdenmukaisia tai yhteen sopivia. Mahdollisina yhteistyömuotoina selvityksessä huomioidaan yhteistyön aloittaminen joillain ruokapalveluiden osa-alueilla, laajempi sopimus pohjainen kuntien yhteistyö, yhteinen yhtiöittäminen sekä

yhteinen osa- tai kokonaisulkoistus.

Siivouspalvelu tuottaa laadukkaat puhtauspalvelut koulukeskukselle ja muille kunnan kohteille, sekä Oulunkaaren kuntayhtymälle, jolle tuotetaan tukipalveluina myös väline-, vuode-, tekstiilihuolto sekä vuodeosaston ateriapalvelut. Käytössä on CleanNet siivouksen mitoitusohjelma. Siivouksen kustannukset budjetoidaan toimipaikkakohtaisesti. Oulunkaaren kuntayhtymältä siivouspalvelut laskutetaan erillään vuokrasta.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	1 274 462 €	1 315 055 €	1 371 890 €
TOIMINTAKULUT	-1 123 630 €	-1 353 256 €	-1 339 680 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	150 832 €	-38 200 €	32 210 €

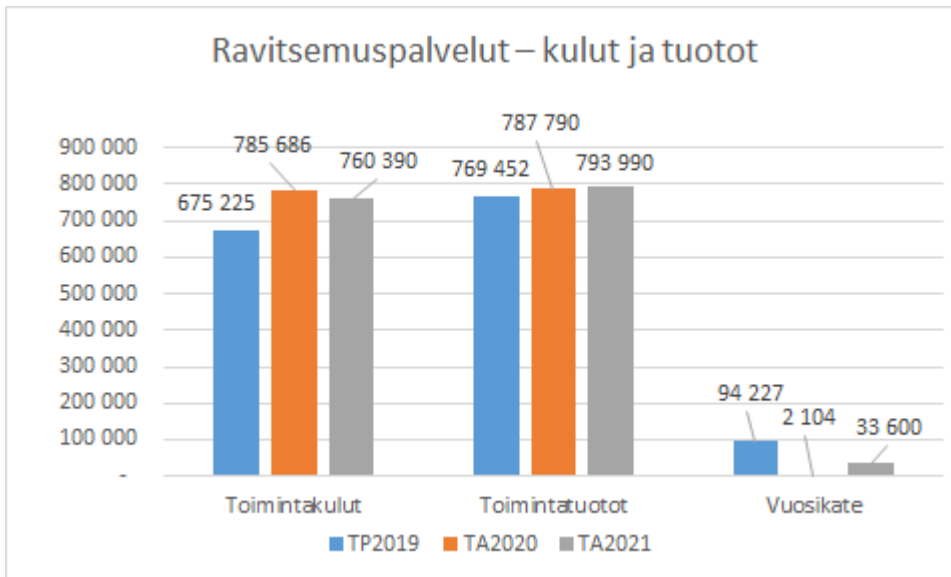
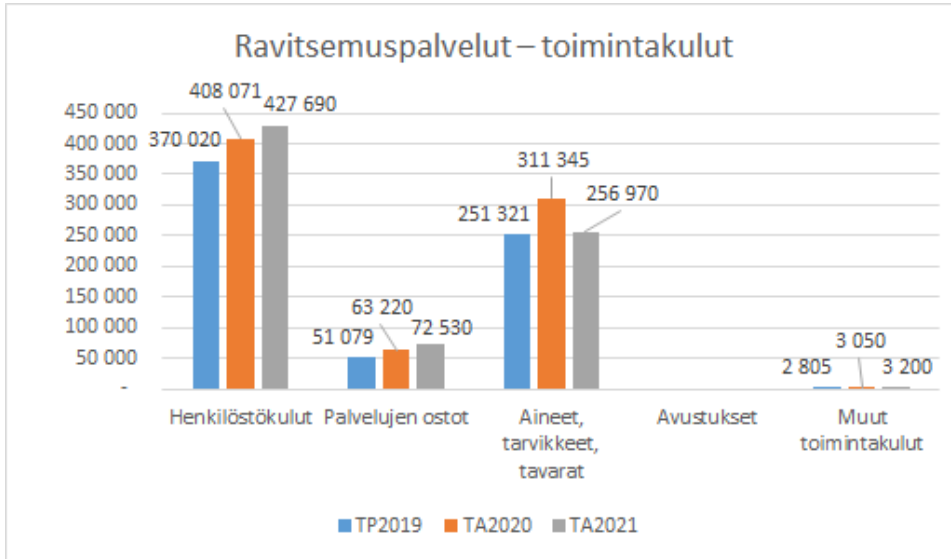
Ravitsemispalvelut

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Perustehtävänä on tuottaa tarvittavat ravitsemispalvelut tehokkaasti ja turvallisesti kunnan eri osastoille, Oulunkaaren kuntayhtymälle sekä kotipalveluateria asiakkaille ja työpaikkaruokailijoille. Kunnan ravitsemispalveluiden yksi tärkeä tehtävä on olla osaltaan mukana kuntalaisten hyvinvoinnissa ja terveyden edistämistyössä huomioiden eri ikäryhmät. Ravitsemispalveluiden lähtökohta on, että käytettävät raaka-aineet ovat kotimaisia, tuoreita ja laadukkaita. Lähi- ja luomuruokaa käytetään mahdollisuuksien mukaan. Ateriasuunnittelussa huomioidaan taloudelliset näkökulmat, unohtamatta maistuvuutta, ravitsemussuosituksia ja monipuolisuutta.

Ravitsemispalveluita tuottaa kaksi valmistuskeittiötä oppilasravintola Sapuska ja terveyskeskuksen keittiöt. Sapuska valmistaa aterioita yhtenäiskoululle, lukiolle ja päiväkotiin. Sapuskasta lähtee postin mukana kylmäateriat sivukylien asiakkaille sekä kotipalveluauton mukana viikonlopun kylmäateriat taajama-alueen asiakkaille. Terveyskeskuksen keittiö valmistaa ruokaa vuodeosaston potilaille, henkilökunnalle, Pelakuuhun, Vaalanrantaan, Vaalan Pirttiin, Suopursuun, toimintakeskukselle ja kotipalveluasiakkaille. Keittiöillä on käytössään Jamix – ruokatuotannon ohjausjärjestelmä ja Fredmanin PRO – ohjelma keittiöiden omavalvontaan liittyen.

Vaalan, Utajärven ja Muhoksen kunnat aloittavat vuoden alusta yhteisen ateriapalvelupäällikön viranhaltijan ohjauksessa toiminnan kehittämisen. Tavoite on kehittää toimintaa yhteisellä kapasiteetilla kustannustehokkaammaksi ja sijaistamisen helpottamiseksi. Hyvinvointikeskuksen rakentaminen ja muut hoivapalveluiden muutokset lisäävät ruokapalveluden uudelleen järjestelyitä.

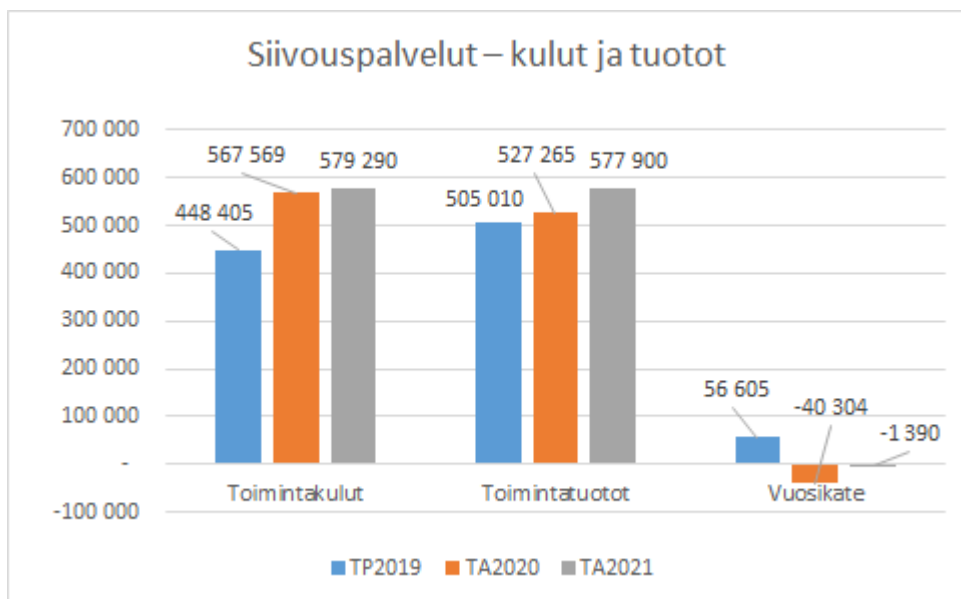
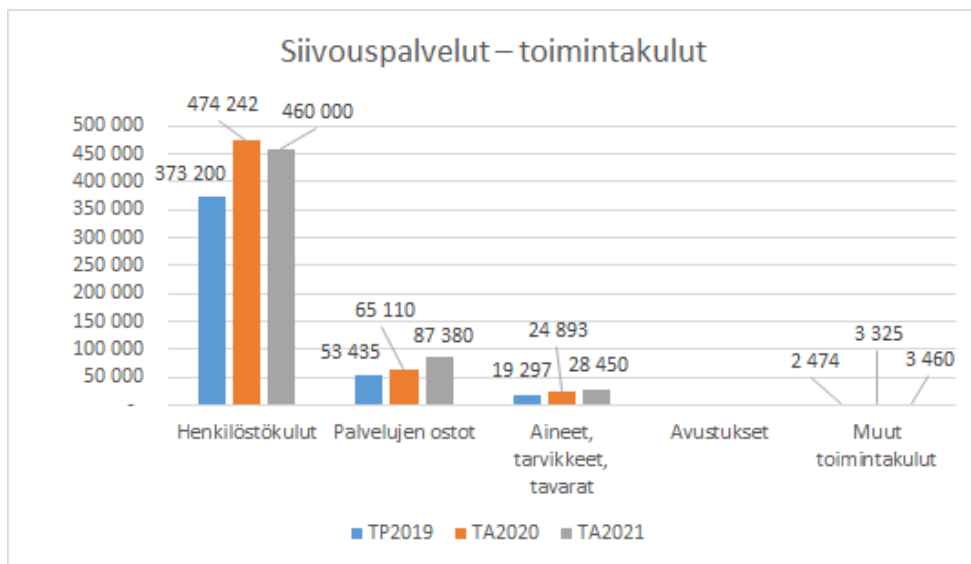
	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	769 452 €	787 790 €	793 990 €
TOIMINTAKULUT	-675 225 €	-785 686 €	-760 390 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	94 227 €	2 104 €	33 600 €

Siivouspalvelut

Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

Siivouspalveluiden tehtävänä on pitää asiakkaiden toimintaympäristö puhtaana sekä osaltaan ylläpitää tilojen turvallisuutta, viihtyisyyttä ja toimivuutta. Siivouspalvelu tuottaa laadukkaat puhtauspalvelut koulukeskukselle ja muille kunnan kohteille sekä Oulunkaaren kuntayhtymälle, jolle tuotetaan tukipalveluina myös väline-, vuode-, tekstiilihuolto sekä vuodeosaston ateriapalvelut.

Käytössä on CleanNet siivouksen mitoitushjelma. Siivouksen kustannukset budjetoidaan toimipaikkakohtaisesti. Oulunkaaren kuntayhtymältä siivouspalvelut laskutetaan tilavuokran lisäksi. Kiinteistöstrategian ja palveluasumisen muutokset kiinteistöissä voivat muuttaa siivouspalveluiden mitoituksia muutostarpeena, joihin siivouksessa reagoidaan tarvetta vastaavaksi. Covid-19 epidemian jatkuessa se vaikuttaa tehostetun siivoustarpeen osalta ja varautumisena ostopalvelusopimuksiin.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	505 010 €	527 265 €	577 900 €
TOIMINTAKULUT	-448 405 €	-567 569 €	-579 290 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	56 605 €	-40 304 €	-1 390 €

Asuntopalvelut

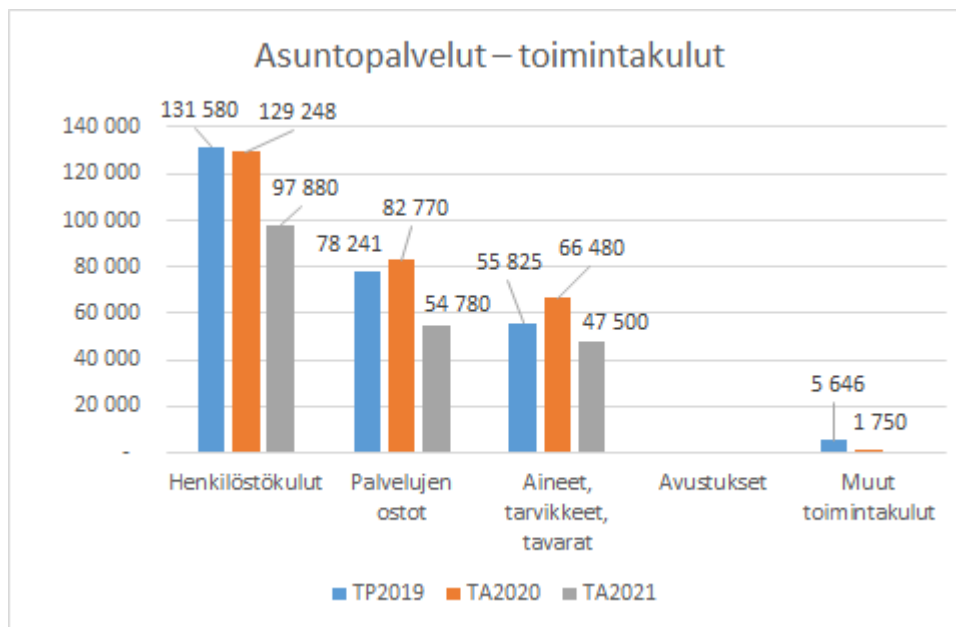
Perustehtävä/Toiminta-ajatus - Muutokset 2021

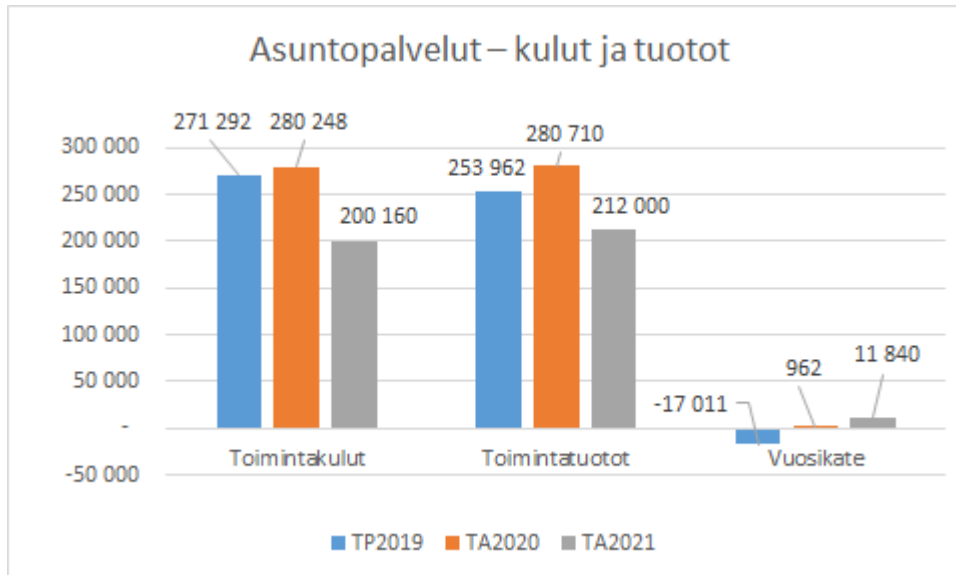
Kiinteistö Oy Vaalan Niska hoitaa kunnan omistamien asuntojen ja yhtiöiden sekä eräiden yhteisöjen asuntoja ja vuokrausta tehokkaasti ja taloudellisesti siten, että kuntalaisten ja kuntaan muuttavien asumispalvelut ovat määrältään riittävät ja laadultaan hyvät.

Kiinteistö Oy Vaalan Niskan hallinto sisältää isännöitsijän palkan, talonmiehen ja palvelusihteerin palkan. Kiinteistö Oy Vaalan Niska hoitaa myös Vaalan Palvelutalosaatiön sekä Vaalan Vanhustentaloyhdistys ry:n kiinteistöjen isännöinnin ja taloushallinnon. Kunnan suorassa omistuksessa on noin 40 asuntoa.

Kiinteistö Oy Vaalan Niska on laatinut kiinteistöstrategian, jonka perusteella rakenteellisia muutoksia asuntojen korjausvelkaan ja määrään suunnitellusti vastataan. Kiinteistöstrategia sisältää myös pitkän tähtäimen suunnitelmat.

Kunnan keskitettyihin talonmiespalveluihin on varattu kahden talonmiehen palkka. Talonmiespalveluita myydään kunnan muille hallintokunnille, Oulunkaaren kuntayhtymälle, kunnan omistamille asunto- ja kiinteistöyhtiöille, Vaalan Palvelutalosaatiölle ja Vaalan Vanhustentaloyhdistys ry:lle. Kiinteistönhoitajat ja Vaalan Vesi ja Lämpö Oy:n työntekijät muodostavat päivystysrenkaan.

	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	253 962 €	280 710 €	212 000 €
TOIMINTAKULUT	-271 292 €	-280 248 €	-200 160 €
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17 330 €	462 €	11 840 €

8 HYVINVOINTISUUNNITELMA VUODELLE 2021

Hyvinvointisuunnitelmalla toteutetaan kuntastrategian painopisteitä ja linjauksia.

Hyvinvointisuunnitelma 2021 toteuttamisessa huomioidaan koronaepidemia, siihen liittyvät rajoitukset sekä sen vaikutukset hyvinvointiin, palveluihin ja talouteen. Toteuttamisessa huomioidaan, että toimintoja on voitava tarjota myös etänä, joten monipuolinen etätoiminnan kehittäminen on tulevana vuonna tärkeää.

Visio:

Vaalan kunta on vetovoimainen sekä luontoarvoistaan ja hyvinvoivasta yhteisöstään tunnettu toimija. Olemme yritysmyönteinen, taloudellisesti vakaa toimija ja fiksu omistaja. Meillä on hyvä tehdä töitä.

Tulevaisuuden Vaala on

- vetovoimainen työpaikka
- yhteisöllinen ja hyvinvoiva kunta
- viihtyisä asuinpaikka
- yritysmyönteinen kunta
- laadukkaiden palvelujen kunta
- taloudellisesti vakaa toimija ja fiksu omistaja
- myönteisesti luontoarvoistaan ja yhteisöstään tunnettu paikkakunta

Hyvinvointisuunnitelma noudattaa kuntastrategian linjauksia elinkaarimallin mukaisesti

- Lapset ja lapsiperheet
- Nuoret
- Työikäiset / aikuisväestö
- Seniorit / ikäihmiset

Hyvinvointisuunnitelma 2021

1. Lapset ja lapsiperheet

Visio ja päämäärä:

Vaalassa lapsiperheillä on hyvä ja turvallista asua ja elää.

Tavoitteet:

Jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli. Turvallinen lapsuus.

Hyvinvointisuunnitelman avulla pystytään tukemaan tarvittaessa vanhempia tai huoltajaa heidän kasvatustuessaan, jotta jokainen lapsi ja perhe pärjää, voi hyvin ja kokee olonsa turvalliseksi.

Tavoitteena on, että jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli sekä joku harrastus ja ystävä.

Perheitä kannustetaan viettämään aikaa yhdessä.

Lapsille luodaan mahdollisuuksia vaikuttaa oman elinympäristönsä kehittämiseen.

Jokainen toimija ja yhteisö Vaalassa sitoutuu hyvinvointisuunnitelman ehkäisevän päihdetyön toimintamalliin. Tehdään ennaltaehkäisevää päihdetyötä kohdennettuna lapsiperheisiin, koska lapset ovat sijaiskärsijöitä vanhempien päihteiden käytön vuoksi

2. NUORET

Visio ja päämäärät: Vaalassa jokainen nuori on arvokas

Tavoitteet:

- Jokaista nuorta kannustetaan omatoimisuuteen, oman elämänsä hallintaan sekä vastuuseen valinnoistaan.
- Kaikilla on mahdollisuus harrastaa
- Kukaan ei ole yksin
- Nuoret kesätöihin

Hyvinvointisuunnitelman avulla etsitään keinoja ja toimintatapoja, minkä avulla nuori kokee olonsa turvalliseksi, pärjää ja voi hyvin. Nuorille hyvinvoinnin kannalta merkityksellisiä asioita ovat hyvät ihmissuhteet, terveys, perhe ja harrastukset.

Jokaisella nuorella tulee olla asuinpaikasta riippumatta monipuolisia vaihtoehtoja vapaa-ajalle ja harrastuksiin. Päämääränä on, että jokaisella nuorella on mielekästä tekemistä ja ystäviä. Kehitetään nuorisotalon toimintaa.

Nuorisoneuvoston rooli vahvistuu kunnanpäättöksentekojärjestelmässä kokemusasiantuntijana. Yhteistyötä vanhus- ja vammaisneuvoston kanssa lisätään. Nuoria kannustetaan mukaan vapaaehtoistoimijoiksi

Nuorten aikuisten osalta korostuu tutkintoon johtavaan koulutukseen ohjaaminen, tutkinnon saaminen ja oman elämän hallinta.

Nuorten työpajatoimintaa uudistetaan ja nuorisotyön resursointia parannetaan.

Kiinnitetään huomiota liikennekäyttäytymiseen ja ennaltaehkäisevään päihdetyöhön.

Jokainen toimija ja yhteisö sitoutuu hyvinvointisuunnitelman ehkäisevän päihdetyön toimintamalliin sekä huomioimaan toiminnassaan koko Vaalan alueen.

3. AIKUISVÄESTÖ/TYÖIKÄISET

Visio ja päämäärät: Aikuisväestö on työkykyistä ja kokee kuuluvansa yhteisöön

Tavoitteet:

- Työttömyyden ehkäisy ja työttömyyskierteen katkaisu.
- Työttömän hyvinvoinnin lisääminen ja työllisyysmahdollisuuksien parantaminen.
- Yrittäjyyden edistäminen ja olemassa olevien yritysten toimintaedellytysten turvaaminen.
- Päihteiden käytön vähentäminen.
- Hyvät harrastukset hyvinvoinnin edistäjinä.

Keinot

- Me-hengen luominen
- Työpaikan ja työntekijän kohtaaminen
- Työttömyyteen liittyvä hyvinvoinnin edistäminen ja aktivointitoimenpiteet (työkyvyn ylläpitäminen)
- Ennaltaehkäisevä päihdetyö; alkoholin haitat ja välitys (lähipiiri erityishuomioon), ylisukupolvisen kierteen katkaisu.

4. SENIORIVÄESTÖ

Visio ja päämäärät:

Vaalassa senioreiden on hyvä asua ja elää! Seniorit ovat voimavara.

Tavoitteet:

- Terve ja hyvinvoiva vanhusväestö.
- Jokaisella vanhuksella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli eikä kukaan ole yksin.
- Asiakas- ja palveluohjaus toimii ja on ihmistä lähellä.
- Vanhuksille tilanteeseen sopiva hoiva ja hoito.
- Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö.
- Vanhuksille mielekäs elämä kotona.
- Teknologian ja sähköisen maailman tuominen lähelle ikäihmistä.
- Vanhuksille on tarjolla palveluita, joita he iän myötä tarvitsevat.

Hyvinvointisuunnitelma pystyy tukemaan ikäihmisiä siten, jotta jokainen ikäihminen pärjää, voi hyvin ja kokee olonsa turvalliseksi.

Senioreille hyvinvoinnin kannalta merkittäviä asioita ovat, että arjen asiat sujuvat, kodin ja asumisen turvallisuudesta on huolehdittu, naapuriapua on eri-ikäisille, yhteisöllisyys on voimakasta ja sosiaali- ja terveystalvet järjestetty lähialueena.

Jokainen toimija ja yhteisö sitoutuu hyvinvointisuunnitelman ehkäisevän päihdetyön toimintamalliin sekä huomioimaan toiminnassaan koko Vaalan alueen. Senioreiden päihdetyössä korostuu lääkkeiden ja alkoholin kielteiset yhteisvaikutukset ja iäkkäiden ihmisten ahdinko alkoholia käyttävän perheen jäsenen vuoksi.

Lapset ja lapsiperheet

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit
Jokaisella lapsella on sellaista tekemistä, josta tulee hyvä mieli	Erilaisia ilmaisia tapahtumia perheille: liikuntatapahtumat, kotiseutuun ja historiaan tutustumista.	Hyvinvointipalvelut, vanhempainyhdistykset, kyläyhdistykset, liikuntaseurat, järjestöt ja yhdistykset
	Enemmän toimintaa kesälle esim. kiertävät puulaaki-kisat. Neittävän kyläyhdistyksen leirit.	Hyvinvointiosasto, urheiluseurat, Yhdistykset, järjestöt, Neittävän kyläyhdistys
	Perheille tarjotaan mahdollisuutta varata liikuntasaleja omaan käyttöön.	Hyvinvointiosasto
	Retkeilyreitit, makkaranpaistopaikat pidetään hyvässä kunnossa.	Kunnan tekninen osasto,
	Harrastusrahaston perustaminen valmistelussa. (Kunnanjohtaja)	
	Kohtaamispaikkatoiminnan selvittäminen ja kehittäminen. Vapaaehtoisten suunnittelutyöryhmän kokoaminen Kohtaamispaikkatoiminnan toteuttaminen korona-aikana esim. Discord-alustalla (vrt torstaitupa nuorille): erilaisia ryhmiä. Kotiin vietävä opetus, jos ei osaa käyttää?	Hyvinvointiosasto, POPSote vapaaehtoiset atk-tukilaiset?(nuoret)
	Perhekeskustoiminnan aloittaminen ja sisällöllinen kehittäminen yhteistyössä Oulunkaaren sosiaali- ja terveystalvet, POPSote sekä kunta. Perhekeskus suunnittelutyöryhmän perustaminen?	Vaalan kunta, Hyvinvointipalvelut, Oulunkaari, POPSote

	<p>Tavoitteena vanhemmuutta tukevat kohtaamiset vertaistensa sekä perheiden kanssa työskentelevien tahojen kanssa. Lisätään perheiden resilienssiä, joka edistää päihteettömyyttä, kannattelee erilaisissa kriiseissä ja tukee ihmisten ja yhteisöjen tuottavuutta. Kehitetään myös sähköistä moniammatillista perhekeskustoimintaa. Korona-aikana toiminnan aloittaminen kuten vanhempien vertaistukiryhmä esim discordissa.</p>	
	Oulujärven Merirosvot-tapahtuma	Vaalan kulttuuriklubi
	<p>Lasten kannustaminen käyttämään kirjaston palveluja ja toiminnan kehittäminen. Kirjaston hyödyntäminen koulun jälkeen.</p>	kirjasto, hyvinvointipalvelut
	Lapsille ja nuorille "puuhapaikka" koulun jälkeen. Kylä/sivukylät	
	Vaalan Karhu järjestää lajeihin tutustumista koululle.	Koulu, Vaalan Karhu
	Liikuntatuokioiden järjestäminen Fobian yhteyteen. Nuoria palkataan vetäjiksi.	Järjestöt, hyvinvointipalvelut
	Seurakunnan lapsi- ja nuorisotyö, kerhot sekä lapsiparkki.	seurakunta
	Tehdään kunnan nettisivuille näkyviksi erilaiset harrastusmahdollisuudet.	Hyvinvointipalvelut, järjestöt, kansalaisopisto, musiikkiopisto
	Neittävän kyläyhdistyksen liikuntapainotteinen perhekerho.	Neittävän kyläyhdistys
	Huoltajien saaminen mukaan toimintaan mm. vanhempainyhdistyksen toiminnan kehittäminen.	Vanhempainyhdistys, Varhaiskasvatus, yhtenäiskoulu, hyvinvointipalvelut,

		kansalaisopisto, musiikkiopisto, seurakunta, järjestöt (mm. 4H, MLL, urheiluseurat, kyläyhdistykset, Vaalan kulttuuriklubi)
	Järjestöjä tuetaan eri tapahtumien, kerhojen ja / tai kurssien järjestämisessä. Koko perheen olympialaiset.	Hyvinvointiosasto, urheiluseurat, Yhdistykset, järjestöt, Neittävän kyläyhdistys
	Järjestöt tarjoavat ilmaisia kerhoja.	Järjestöt:
	Koulujen kerhotoiminnan kehittäminen	Koulu, järjestöt, hyvinvointipalvelut
Turvallinen lapsuus	Kylänraitti ja leikkipaikat siistejä (yhteiset siivoustalkoot toukokuussa). Polut, reitit, uimarannat.	Kunnan tekninen osasto, yksityisten kiinteistöjen omistajat. Käyttäjät ilmoittavat puutteista. Lions Club Vaala, yläkoulun Liikennefoorumi Liikenneturvan kanssa. Liikenneturvallisuuustyöryhmä järjestöt, kyläyhteisöt, varhaiskasvatus, koulu, hyvinvointiosasto, nuorisotyö
	Väkivallan / perheväkivallan ehkäisytyö Osaamisen lisääminen: Koulutusta, jotta varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilöstöllä on hyvät valmiudet tunnistaa ja auttaa perheväkivallasta kärsiviä lapsia ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnalla tulee olla perustietoa lähisuhde- ja perheväkivallasta ilmiönä, väkivallan vaikutuksista hyvinvointiin ja terveyteen sekä väkivallan uhrin kohtaamisesta. -kunnan asukkaat tietävät mistä apua voi hakea eli tiedon jakaminen.	Oulunkaari ja kunta. POPSote
	Maksuttoman IP- ja AP-toiminnan	

	kehittäminen. Mahdollisimman monelle tarjolle.	
	Vaala-setelin kehittäminen. MLL:n vauvalahja neuvolan kautta.	Hyvinvointipalvelut, MLL (Lions+kunta)
	Seurakunnan diakoniatyö tarjoaa vapaaehtoista perhetyötä sitä pyytävälle. Yhteistyömuotojen tunnetuksi tekeminen ja tiedottaminen.	Seurakunta, Oulunkaari, kunta,
	Turvallinen asuinympäristö ja leikkipaikat. Kunnan kiinteistöjen ja leikkipaikkojen säännölliset tarkastukset ja havaittujen puutteiden korjaukset.	Kunnan tekninen osasto, yksityisten kiinteistöjen omistajat. Käyttäjät ilmoittavat puutteista. Lions Club Vaala, yläkoulun Liikennefoorumi Liikenneturvan kanssa. Liikenneturvallisuuustyöryhmä järjestöt, kyläyhteisöt, varhaiskasvatus, koulu, hyvinvointiosasto, nuorisotyö
	Lapsiperheet saavat tarvittaessa tukea varhaisessa vaiheessa. Esim. Lapsen tuen polku –menetelmä, Vanhempainkoulu murrosikäisten lasten vanhemmille sekä alle 10-vuotiaiden lasten vanhemmille. Matalan kynnyksen avun näkyväksi tekeminen - seudullinen palvelunumero, Palveluohjaajan työn näkyväksi tekeminen. Tavoitteellinen, säännöllinen, motivoiva tiedottaminen erilaisista perhettä tukevista ja auttavista palveluista kunnan somekanavissa. Kaikille eskareiden perheille tarjotaan Lapset puheeksi-menetelmää.	Perhepalvelut, varhaiskasvatus, koulut, neuvola, perheet, POPSote,
	Lasten vanhempien ja nuorten päihteiden ongelmakäytön ja peliriippuvuuden tunnistaminen ja niihin puuttuminen. Päihdetietouden lisääntyminen: tiedon jakamista ja avointa keskustelua haasteellisistakin asioista mm nuorten	Perhepalvelut, varhaiskasvatus, koulu, hyvinvointiosasto

	<p>tapahtumat, nuorisotyö, koulu, perhekerhot, vanhempainillat, somekanavat.</p>	
	<p>Koulukiusaamiseen puuttuminen: Kipu-malli. Paras kaveri- hanke, toiminnallinen puuttuminen. Lapsia ja nuoria rohkaistaan ottamaan kiusaaminen puheeksi edes nimettömänä. Tukioppilastoimintaa alakouluihinkin. Vaalaan muuttavien perheiden, lasten ja nuorten erityinen huomiominen kaikkialla; miten uudet löytävät paikkansa? Vanhemmuuden tuen kehittäminen</p>	<p>koulu, vanhempainyhdistys, hyvinvointiosasto, MLL, srk, Oulunkaari</p>
	<p>Seurakunta tarjoaa perhekerhon ja lapsiparkin</p>	<p>seurakunta</p>
	<p>Vaalan ehkäisevän päihdetyön ohjelman mukaiset toimet otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana mm. Osaamisen lisääminen: Koulutusta päihteiden käytön tunnistamisesta sekä puheeksi ottamisesta kaikille ehkäisevää päihdetyötä tekeville tahoille, kuten lasten, nuorten ja perheiden parissa työskenteleville ammattilaisille sekä julkisen että kolmannen sektorin toimijoille, että mahdollisimman moni kunnassa tunnistaa päihteisiin ja ongelmapelaamiseen (myös digipelaaminen) liittyvät riskit ja haitat ja osaa ottaa ne puheeksi sekä tarjota tukea/ ohjata tuen piiriin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tiedon jakaminen eri tavoin eri-ikäisille, avoin muutosta motivoiva keskusteluilmapiiri -Päihteistä puhuminen mm vanhempainilloissa Juteltasko-päihdetunnit sekä</p>	<p>hyvinvointiosasto hyvinvointisuunnittelija Ehyt ry</p>

	<p>vanhempainilta 4-5-luokalle keväällä 2021. (hyvinvointisuunnittelija ja kuraattori)</p> <p>Kouluun on koulutettu Ehyt ry:n oppien mukaiset Nuuska-agentit. Toimintaa jatketaan 2021. Koulutetaan uudet nuuska-agentit keväällä 2021.</p> <p>Nuuska-agentit (nykyiset) menevät esittämään toimintaansa 2021 toukokuussa Helsinkiin valtakunnallisille Päihdepäiville.</p> <p>PAKKA-toimintamallin (alaikäisille alkoholin ja tupakan välittämisen ehkäisy) käynnistäminen Vaalassa</p> <p>EPT-kampanjat 2021:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ennalta ehkäisevän päihdetyön eli EPT- viikkoon vko 45 osallistuminen 2021 syksyllä. - Anna lapselle raitis-joulu -Tipaton tammikuu (lapset ja nuoret kohdistuen vanhempiin) -Selvänä kesään-kampanja -peliviikko <p>lisää kampanjoita löytyy ept-suunnitelmasta</p> <ul style="list-style-type: none"> -Energiajuomiin ja alkoholittomaan siideriin liittyvä kampanja; ei myyntiä alle 15-vuotiaille. <p>+ EHYT ry Nuorisotyössä, koululla ja koko kunnassa hyödynnetään mm. Ehyt ry:n tarjoamia koulutuksia monipuolisesti. Ehkäisevän päihdetyön ohjelman malli + EHYT ry</p>	
	<p>Kasvatuksessakin huomioidaan paikallisuus; luonto ja siellä liikkuminen, eläimet, erätaidot.</p>	<p>kaikki</p>
	<p>Liikenneturvallisuuustyöryhmään osallistuminen</p> <p>Liikenneturvallisuuuden edistämiseen liittyvät kampanjat</p>	<p>Kunnan tekninen osasto, yksityisten kiinteistöjen omistajat. Käyttäjät ilmoittavat puutteista.</p> <p>Lions Club Vaala, yläkoulun</p>

		Liikennefoorumi Liikenneturvan kanssa. Liikenneturvallisuustyöryhmä järjestöt, kyläyhteisöt, varhaiskasvatus, koulu, hyvinvointiosasto, nuorisotyö
Hyvinvoivat, terveet lapset	Neuvola- ja kouluterveystarkastukset suositusten mukaisesti. Neuvolan kotikäynnit tarjotaan kaikille raskaana oleville sekä synnytyksen jälkeen. Uusi kokeilu tavoitteena: Lapsiperheiden kotipalvelu ilmaiseksi tietyksi ajanjaksoksi kaikille vastasyntyneille. (vaatii työntekijäresurssia lisää.)	Oulunkaari
	Kouluruokailun merkitys ja arvostus sekä terveelliset ateriat ja hyvät käytöstavat. Sydänmerkkiateriat ja lähiruoka. Säännöllisen ateriarytmin tärkeyden opettaminen, hammasterveyden huomioiminen (xylitol?), erilaiset opettavat konkreettiset näyttelyt terveellisestä ruokavaliosta.	Oppilasravintola Sapuska, varhaiskasvatus ja perusopetus
	Vaala osallistuu THL:n FinLapset- Lasten, nuorten ja perheiden terveys- ja hyvinvointiseurantaan. Vuonna 2020 toteutetaan seuraava tiedonkeruu (ensimmäinen FinLapset -nimellä), ja se kohdistuu 3–6 kuukauden ikäisiin vauvoihin ja heidän perheisiinsä. Seuraava 4-vuotiaisiin lapsiin ja heidän perheisiinsä kohdistuva tiedonkeruu on puolestaan vuonna 2022. Tiedonkeruu toteutetaan posti- ja verkkokyselyllä. Kutsukirje ja tutkimusmateriaali lähetetään kohderyhmään kuuluville postitse kotiin.	THL
	Luonnon näkyminen enemmän kaikessa mitä tehdään mm. koulutyö ja varhaiskasvatus. (Kunnan imago)	koulu, varhaiskasvatus
	Varhaiskasvatus: ensimmäinen vasu-keskustelu käydään lapsen kotona perheen sitä halutessa	varhaiskasvatus

	<p>Ammattilaisten kouluttaminen: Yhteistyö Mieli ry:n kanssa koulutusten järjestämiseksi Hyvinvoivan kasvuyhteistyömallin käyttöönotto.</p>	<p>POPSote, Oulunkaari ja hyvinvointipalvelut</p>
	<p>Erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen toimintamallin kehittäminen. Vertaisryhmät esim nepsy-lasten ja nuorten vanhemmille sekä lapsille ja nuorille.</p>	<p>POPSote, Oppilashuoltoyhteistyö, sivistysosasto, hyvinvointiosasto, Oulunkaari</p>
	<p>Opettajien positiivisen pedagogiikan-koulutus Vanhempainyhdistys toimii aktiivisena linkkinä koulun ja kodin välillä. Vanhempainyhdistys tiedonkerääjänä esim. perhekeskustoiminnan tarve. Toimenpiteiden miettiminen vanhempien vastuun aktivointiin, miten saadaan vanhempainilat kiinnostamaan ja aikuiset tulemaan paikalle ja osallistumaan. Uuden teknologian hyödyntämistä selvitetään mm. vanhempainiltojen striimaus / lukion mediakurssi. Oppilaskunnan toiminta lisää hyvinvointia ja osallisuutta. Oppilaskunnan roolia lapsiparlamenttina kehitetään Tiedottamisen kehittäminen, yhteistyö tiedottamisessa, wilma-viestinnän kehittäminen: positiivinen kannustaminen. Ilmaisutaidon kehittäminen (perhekerho). "Koulumummu ja -pappa" -toiminta "Hammaslääkärikummi" -toiminta.</p>	<p>päiväkoti, koulu, vanhemmat järjestöt Vaalan viestintätiimi Vaalan Lions Club + koulu Hyvinvointipalvelut Oulunkaari, Vaalan kunta Sivistysosasto Neittävän kyläyhdistys</p>
	<p>Lapsiperheiden avustaminen joulun alla. LC Vaala varaa 500€ jaettavaksi vähävaraisille lapsiperheille yhteistyössä kunnan sosiaalitoimen kanssa joulurahaksi</p>	<p>LC Vaala Hyvinvointiosasto</p>

	(ruokaa, vaatetta, "lahjoja"lapsille). Joulupuukeräys Suomen Punaisen Ristin Utajärven osasto varaa vaalalaisille lapsiperheille HYVÄN MIELEN lahjakortteja joulun alla jaettavaksi. MLL Vaalan yhdistys ry tukee vaalalaisten lasten ja nuorten harrastustoimintaa harrastusraha-tuella. Tuki on tarkoitettu kaikille lasten ja nuorten perheille harrastuksiin ja yhteiseen tekemiseen.	SPR Utajärven osasto MLL Vaalan yhdistys ry
Vaala-hengen kasvattaminen	Retkeilyä, ohjattuja toimintoja koko perheille ympäri vuoden.	
	Erilaiset tapahtumat Kylä tapahtumat-avoimet ovet tapahtumat	Kulttuuriklubi Kyläyhdistykset
	Luonnon ja Vaalan omintakeisuuden näkyminen kaikessa mitä teemme :)	
	Kannustetaan ja tuetaan lasten kehittyviä osallistumisen taitoja sekä osallistetaan huoltajia	varhaiskasvatus, koulut, hyvinvointiosasto, järjestöt
	Vaala-päivän kehittäminen: Kehutaan Vaalaa kilpaa- ohjelmanumeroksi Kierretään paikkakunnan Helmikohteita #HyväVaala- teema	

Nuoret

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit
Jokaista nuorta kannustetaan omatoimisuuteen, oman elämänsä hallintaan sekä vastuuseen valinnoistaan	Koulukoppari toimintaa jatketaan ja kehitetään. Koppari toimii aktiivisesti yhteistyössä oppilaan/opiskelijan, koulukuraattorin ja -psykologin, oppilaan perheen, opettajien ja rehtorien kanssa.	Hyvinvointipalvelu, perhe, oppilas, koulu: opettajat, kuraattori, koulupsykologi
	Koulu kannustaa osaltaan jokaista lasta löytämään itsestään omat vahvuutensa. Koulu auttaa lasta yksilönä, joka otetaan huomioon	Koulu ja lukio: opettajat ja koulun muu henkilökunta, perheet, vanhemmat,

	<p>kokonaisuutena. Koulu tekee monialaista yhteistyötä muiden toimijatahojen ja kotien kanssa. Koulun tehtävä on opettamisen ohella myös kasvattaa yhteistyössä kotien kanssa. Oppilas- ja opiskelijahuollon lisäämisen tarpeen tarkastelu huomioiden mm lisääntyvä lukion oppilasmäärä, kouluterveyskyselyjen tuloksia (mm lisääntynyttä yksinäisyyttä, perheiden toimeentulo-ongelmia) sekä koronaepidemian vaikutukset erityisesti jo ennestään huonommin voiviin lapsiin ja nuoriin. Uuden teknologian hyödyntämistä selvitetään mm. vanhempainiltojen striimaus / lukion mediakurssi. Nuorisoneuvosto ja oppilas- ja opiskelijakunnat toimivat aktiivisesti.</p> <p>Nuorisoneuvostolla käytössä talousarvioon kirjattu määräraha. Hyvinvointipalvelut, neuvoston sihteerinä hyvinvointikoordinaattori. Koulujen oppilaskunnat ja vastuuopettajat Nuorisoneuvoston edustajalla on osallistumis- ja puheoikeus lautakuntien, kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston kokouksissa.</p> <p>Lapsiparlamenttitoimintaa kehitetään Oppilas- ja opiskelijakuntien toiminta lisää hyvinvointia ja osallisuutta. Tukioppilastoiminta on aktiivista ja sitä kehitetään jatkuvasti, koulukummit-toiminta jatkuu</p>	<p>hyvinvointipalvelut, seurakunta, vanhempainyhdistys, oppilaat.</p>
	<p>Vaalan karhun hanke selvittää myös kyyditysasioita. Mestari-Kisälli-hanke</p>	<p>Vaalan Karhu</p>
	<p>Lisätään nuorten osallistumismahdollisuuksia sekä itsetutemusta ja itsetuntoa lisäävää toimintaa ja tapahtumia.</p>	<p>koulu hyvinvointiosasto nuorisotyö etsivä nuorisotyö</p>

	<p>Hyvinvointia edistävien palveluiden hankkiminen-edistetään monipuolista harrastamista Vaala-setelin avulla esim. Moottoripajatoiminta</p>	<p>Hyvinvointipalvelut</p>
	<p>Nuorten harrastushankkeen mahdollisuuksien selvittäminen (liikunta, kulttuuri, moottorikerho, eräily). Eräkummi- ja leiritoiminnan kehittäminen. (Neittävän kyläyhdistys). Nuorten illat, lisätään tapahtumia sivukylillä. Kannustetaan vanhempia yhteisten kyytien organisoimiseen. Yhteisten kyytien mahdollistaminen sivukyliltä harrastuksiin urheiluseurojen/ kyläyhdistysten organisoitavaksi. Peruskoulussa on kerhotoimintaa osana koulupäivää jokaisena päivänä. Joustavaa koulupäivää ja koulun kerhotoimintaa kehitetään ja monipuolistetaan jatkuvasti. Moottorikerhon suunnittelu jatkuu.</p>	<p>sivistysosasto, hyvinvointipalvelut Metsästysseurat, Riistanhoitoyhdistys, Vapaa-ajankalastajat, Vaalan kulttuuriklubi, 4H järjestöt</p>
	<p>Koko perheen olympialaiset 2021.</p>	
	<p>Nuorille liikunnan harrastustilat veloitusetta ohjattuun toimintaan</p>	<p>Liikuntatilat, hyvinvointikoordinaattori, liikuntajärjestöt</p>
	<p>Vanhempainyhdistyksen toiminnan kehittäminen. Yhdistykset/ kyselyt tiedonkerääjänä esim. perhekeskustoiminnan tarve. Kunnan omistamien tilojen käytön arviointi.</p>	<p>Vanhempainyhdistys koulu</p>
	<p>Nuorisotila Ampparin aukioloaikoja lisätään mahdollisuuksien mukaan (fobiat ja torstaitupa). Fobiat perjantaisin, kolme eri ryhmää ikäkausittain jaettuna. Fobioihin tarvitaan kaksi valvojaa joka kerta 2021. Pienten fobia torstaisin. Torstaitupa Discordissa torstai-</p>	<p>Hyvinvointipalvelut 4H</p>

	<p>iltaisin yläkouluikäisille ja sitä vanhemmille. (etsivä nuorisotyö)</p>	
	<p>Hyvinvointipalvelut järjestää vuosittain nuorille tapahtumia ja retkiä. Lasketteluretki mahdollisuuksien mukaan</p>	<p>Hyvinvointipalvelut Vaalan 4H Vaalan kulttuuriklubi</p>
	<p>Varhainen apu nuorille. Etsivä nuorisotyö löytää alle 29 –vuotiaat nuoret, jotka eivät pääse koulutukseen tai löydä töitä. Nuorten seinätön työpaja auttaa opiskelu-, työkokeilu- tai työpaikan löytämisessä. Ohjaamo-toiminnan suunnittelu ja aloittaminen nuorille alle 29-vuotiaille. tutustuminen Tyrnävän malliin</p>	<p>Etsivä nuorisotyöntekijä Nuorten työpaja ja yksilövalmentaja TE-toimisto Oulunkaaren sosiaalihoaja Lähde-hanke Järjestöt (mm. Lions Clubin avustus) hyvinvointiosasto Oulunkaari, POPSote</p>
	<p>Vaalan ehkäisevän päihdetyön ohjelman mukaiset toimet otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana mm. Tehdään yhteistyötä NikotiiniPakka – hankkeessa. Tunnistetaan päihteiden ongelmakäyttö sekä rahapeliriippuvuus sekä myös koululahaluttomuutta, syrjäytymistä lisäävä digipeliriippuvuus. Osaamisen lisääminen: Koulutusta päihteiden käytön tunnistamisesta sekä puheeksi ottamisesta kaikille ehkäisevää päihdetyötä tekeville tahoille, kuten lasten, nuorten ja perheiden parissa työskenteleville ammattilaisille sekä julkisen että kolmannen sektorin toimijoille, että mahdollisimman moni kunnassa tunnistaa päihteisiin ja ongelmapelaamiseen (myös digipelaaminen) liittyvät riskit ja haitat ja osaa ottaa ne puheeksi sekä tarjota tukea/ ohjata tuen piiriin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. :tiedon jakaminen eri tavoin eri-ikäisille, avoin muutosta motivoiva keskusteluilmapiiri</p>	<p>Hyvinvointiosasto Koulu Kunnan omat asiantuntijat, kuten koulupsykologi, kuraattori, etsivä nuorisotyöntekijä Ulkopuoliset luennoitsijat Kaupat Oulunkaari, POPSote</p>

	<p>-Päihteistä puhuminen vanhempainilloissa Juteltasko-päihdetunnit sekä vanhempainilta 4-5-luokalle keväällä 2021. (hyvinvointisuunnittelija ja kuraattori) Kouluun on koulutettu Ehyt ry:n oppien mukaiset Nuuska-agentit. Toimintaa jatketaan 2021. Koulutetaan uudet nuuska-agentit keväällä 2021. Nuuska-agentit (nykyiset) menevät esittämään toimintaansa 2021 toukokuussa Helsinkiin valtakunnallisille Päihdepäiville. PAKKA-toimintamallin (alaikäisille alkoholin ja tupakan välittämisen ehkäisy) käynnistäminen Vaalassa EPT-kampanjat 2021: -Ennalta ehkäisevän päihdetyön eli EPT-viikkoon vko 45 osallistuminen 2021 syksyllä. - Anna lapselle raitis-joulu -Tipaton tammikuu (lapset ja nuoret kohdistuen vanhempiin) -Selvänä kesään-kampanja -peliviikko lisää kampanjoita löytyy ept-suunnitelmasta -Energiajuomiin ja alkoholittomaan siideriin liittyvä kampanja; ei myyntiä alle 15-vuotiaille. Matalan kynnyksen päihdepalvelut ovat saatavissa ja palveluiden ohjaus toimii. Palvelut näkyviksi. Luodaan matalan kynnyksen monialainen työryhmä, jonka avulla pystytään auttamaan ko. ongelmista kärsiviä (vrt. varhaiskasvatuksen LATU-ryhmä). Tiedotetaan erilaisista tukea antavista tahoista, palveluista sekä valtakunnallisista vertaisryhmistä joita internetissä. Oma-apu- tiedon ja lähteiden suunnitelmallinen, motivoiva jakaminen eri lähteissä. Erilaisten ehkäisevän päihdetyön työvälineiden käyttöönotto. Kampanja alkoholin, huumeiden välittämisestä</p>	
--	--	--

	ja myynnistä alaikäisille. + EHYT ry Nuorisotyössä, koululla ja koko kunnassa hyödynnetään mm. Ehyt ry:n tarjoamia koulutuksia monipuolisesti.	
	Väkivallan / perheväkivallan ehkäisytyö Osaamisen lisääminen: Koulutusta, jotta varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilöstöllä on hyvät valmiudet tunnistaa ja auttaa perheväkivallasta kärsiviä lapsia ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnalla tulee olla perustietoa lähisuhde- ja perheväkivallasta ilmiönä, väkivallan vaikutuksista hyvinvointiin ja terveyteen sekä väkivallan uhrin kohtaamisesta. -kunnan asukkaat tietävät mistä apua voi hakea eli tiedon jakaminen.	Hyvinvointiosasto Koulu Kunnan omat asiantuntijat, kuten koulupsykologi, kuraattori, etsivä nuorisotyöntekijä Ulkopuoliset luennoitsijat Kaupat Oulunkaari, POPSote
	Harrastusrahaston perustaminen valmistelussa. (Kunnanjohtaja)	
Nuoret kesätöihin	kesäsetelityöllistäminen	hyvinvointipalvelut Vaalan 4H Kunnan eri hallintokunnat Yritykset ja järjestöt

Aikuisväestö / työikäiset

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit
Työttömyyden ehkäisy ja työttömyyskierteen katkaisu	Ohjaamo-toiminnan käynnistämisen mahdollisuuksien selvittäminen: palveluohjauksen kehittäminen. kaikkien työikäisten Ohjaamo-toiminnan selvittäminen?	Hyvinvointipalvelut työllistämistiimi Oulunkaari, POPSote
	Kyläyhdistykset työllistäjinä. Kyläyhdistystoimijoiden kouluttaminen ohjaajiksi - selvitetään. Kyläyhdistysten yhteisen työvoimapolitiittisen hankkeen mahdollisuuksien selvittäminen	Kyläkerrokset kyläyhdistysten ja yritysten yhteistyö

	Oppisopimuskoulutuksen edistäminen. Palkkatuki. Työkokeilu. Koulutukseen ohjaus. VERTY -hankkeen toimenpiteet Lähde -hankkeen toimenpiteet	Hyvinvointiosasto ja hallinto-osasto, VERTY-hanke, Lähde-hanke, hyvinvointipalvelut ja kansalaisopisto
	Avoimet työpaikat ja työnhakijat kohtaavat. Yritysten ja kunnan välinen yhteistyö. Työtä hyvässä seurassa – PoPLi:n hanke VERTY -hanke	PoPLi hanke, VERTY-hanke, Humanpolis Oy-elinvoimakoordinaattori
	Mestari-kisälli –mallin käyttöön ottaminen	Kunnan työllisyystiimi kyläyhdistykset
Työttömän hyvinvoinnin lisääminen ja työllisyysmahdollisuuksien parantaminen	Kuntouttava työtoiminta. Yksilövalmennus. Työvalmennuksen (nuoret, aikuiset) kehittäminen. VERTY-hankkeen tavoitteiden eteenpäin vieminen	Työkykyä ja hyvinvointia luonnosta –hanke (2017-2020) Yksilövalmentajan ja sosiaalihoajaan yhteistyön tiivistäminen Hyvinvointipalvelut ja kansalaisopisto (liikunta ja kulttuuri) Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja. VERTY-hankkeen henkilöstö ja kehittäjäasiakkaat.
	Osallisuuden vahvistaminen: · Tiedottaminen eri osallisuuden mahdollisuuksista · Meidän Vaala-tilaisuudet · Työikäiset verkoston toiminta Kunta olemme me -hankeyhteistyö Maaseudun Sivistysliiton kanssa: hankkeen toimenpiteet suunnitellaan 2021 hankerahoituksen varmistuttua.	
	Pitkäaikaistyöttömien terveystarkastuksien jatkaminen.	Oulunkaaren kuntyhtymä

	Psykiatrisen sairaanhoitajan palveluiden näkyväsitekeminen TYP -toiminta Vertaistervarit -hankeyhteistyö yhdistysten toimijoiden elintapaohjausneuvonnan kehittämiseksi	
Yrittäjyyden edistäminen ja olemassa olevien yritysten toimintaedellytysten turvaaminen	Kohtaamispaikkatoiminnan selvittäminen -Kahvilakulttuurin edistäminen	
	Yrittäjien välisen yhteistyön kehittäminen. Geopark-yritysyhteistyön kehittäminen: -matkailukehittämissuunnitelman toteuttaminen · GEOPARK –kurssi kansalaisopistoon Kotiseututuntemuksen lisääminen. Retkeilypaikat merkitty.	Elinkeinopalvelut Hyvinvointiosasto Säräisniemen museo- ja kotiseutuyhdistys
	Kunnan strategian mukaisesti	
Päihteiden käytön vähentäminen	Ohjaamopalveluiden selvittäminen	Oulunkaari, POPSote Hallinto-osasto Hyvinvointiosasto
	Kuntalaisten kutsuminen mukaan harrastuksiin. - uusille kuntalaisille tervetulokirje	Järjestöt, yksityiset henkilöt, vapaa-ajan asukkaat, kulttuurikummit- ja liikuntakaveri-toiminta Hyvinvointipalvelut
	Päihteiden ongelmakäytön varhainen tunnistaminen ja siihen puuttuminen.	Neuvola, varhaiskasvatus (Lapset puheeksi -menetelmä), koulu, sosiaalityö. Tiivis yhteistyö. POPSote, Oulunkaari

	<p>Matalan kynnyksen päihdepalvelut ovat saatavissa ja palveluiden ohjaus toimii. Vaalan ehkäisevän päihdetyön ohjelman mukaiset toimet otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana mm.</p> <p>OSAAMISEN LISÄÄMINEN: -koulutusta päihteiden käytön tunnistamisesta sekä puheeksi ottamisesta kaikille ehkäisevää päihdetyötä työikäisten kanssa työskenteleville ammattilaisille sekä julkisen että kolmannen sektorin toimijoille, sekä työnantajille ! että mahdollisimman moni kunnassa tunnistaa päihteisiin ja ongelmapelaamiseen (myös digipelaaminen) liittyvät riskit ja haitat ja osaa ottaa ne puheeksi sekä tarjota tukea/ ohjata tuen piiriin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.</p> <p>-tiedon jakaminen eri tavoin eri-ikäisille, avoin muutosta motivoiva keskusteluilmapiiri</p> <p>EPT-kampanjat 2021: -Ennalta ehkäisevän päihdetyön eli EPT- viikkoon vko 45 2021 syksyllä. - Anna lapselle raitis-joulu -Tipaton tammikuu -peliviikko lisää kampanjoita löytyy ept-suunnitelmasta</p> <ul style="list-style-type: none"> - alaikäisille alkoholin ja nikotiintuotteiden välittämisestä kampanjointi! <p>koko kunnassa hyödynnetään mm. Ehyt ry:n tarjoamia koulutuksia monipuolisesti. Tiedotetaan erilaisista tukea antavista tahoista, palveluista sekä valtakunnallisista vertaisryhmistä joita internetissä. Oma-apu- tiedon ja lähteiden suunnitelmallinen, motivoiva jakaminen eri lähteissä.</p> <p>Väkivallan / perheväkivallan ehkäisytyö</p>	<p>Vaalan kunta, Oulunkaari Hyvinvointiosasto, POPSote</p>
--	--	---

	Osaamisen lisääminen ammattilaisten kouluttamisella: lisätään valmiuksia tunnistaa ja auttaa. Tehdään näkyväksi auttamis- ja tukimuotoja.	
Hyvät harrastukset hyvinvoinnin edistäjinä	Erätoiminnan, harrastustoiminnan ja luontomahdollisuuksien hyödyntämisen kehittäminen, ammutaharrastuksen kehittäminen. Moottorikelkkaurat kuntoon! Harrastusmahdollisuuksien kartoittaminen ja näkyväksi tekeminen kunnan uusiutuville nettisivuille. Avoimet ovet Alatalolle: kannustetaan järjestämään avoimien ovien päivä harrastusmahdollisuuksia tarjoaville tahoille Erityisryhmien huomioiminen harrastustoiminnoissa. Kirjaston harrastusmahdollisuuksien näkyville tekeminen: urheiluvälinelainausta, Olotila, näyttelyt, työpajat	Oulujokivarren ampujat, metsästysseurat Vaalan kulttuuriklubi Vaalan kehitysvammaisten tukiry Kirjasto
	Kansalaisopiston kurssitarjonnan pitäminen monipuolisena myös sivukylillä.	Kunta, Kansalaisopisto
	Whatsapp-ryhmien perustaminen: kimppakyytien organisointi harrastuksiin pääsemiseksi.	Kyläyhdistykset ja urheiluseurat

Senioriväestö

Tavoite	Toimenpiteet	Vastuutaho ja resurssit
Voimavarana varhaisseiorit	Senioreiden jumpparyhmät, uintiretket ja kuntosalipalvelut. Voimaa vanhuuteen toiminnot Säräisniemellä jumppa mahdollisuuksien mukaan. Selvitetään mahdollisuutta järjestää	Hyvinvointikoordinaattori, Rokuan kylpylä, Vaalan fysioterapia, Yhdistykset

	<p>alakoululaisten kerho, jossa Seniorikammarin lukuhetkiä kokeiltaisiin. Seurakunnan hartaushetki välitetään AC-laitteilla ikäihmisille.</p> <p>Uintitekniikan opetus, selvitetään mahdollisuutta?!</p>	
	Aktiivinen eläkeläis- ja erityisjärjestöjen toiminta.	
Terve ja hyvinvoiva vanhusväestö	<p>Mahdollisuus terveelliseen ruokailuun edullisesti oppilasravintola Sapuskassa. Tehostetaan tämän mahdollisuuden tiedottamista!</p> <p>Kotipalvelun ateriat suositusten mukaiset Ylijäämäruoan jakelumahdollisuus selvitetään.</p>	Ruokapalvelut, järjestöt
	<p>Kultaisen iän kotikäynnit</p> <p>Kahvikaveri ja kahvikamari -toiminta</p> <p>Koulutuksiin osallistuminen yhdessä-koordinointi FB-sivuston kautta</p> <p>Liikuntaa yhdessä, tiedottaminen seuratoimintapalstalla, infotv:t, FB-sivut ja ryhmät</p> <p>Mökkiläisten huomioiminen tiedottamisessa esteettömät nettisivut, tapahtumakalenterin helppokäyttöisyys</p> <p>Seurakunnan kahvikamari, kotikäynnit ja syntymäpäiväjuhlat ikäihmisille</p> <p>Järjestöjen ja yritysten esittelypäivä senioreille</p>	Järjestöt (kartoitetaan järjestöt, jotka sitoutuvat) yhteistyössä kunnan ja vanhuspalvelujen kanssa Seurakunta
	<p>Kulttuuritapahtumat ja retket</p> <p>Seurakunnan retket, leiri/ konsertit/ laulajaiset</p> <p>Kuorojen kevätlaulajaiset</p> <p>Seurakunnan kerhot kuntakeskuksessa, Pelsolla sekä Manamansalossa</p> <p>Pyritään aktiiviseen tiedottamiseen kaikista tapahtumista!</p>	Hyvinvointipalvelut ja järjestöt seurakunta, kansalaisopisto
	Veteraanien yhteiset kahvitukset kerran	Lions Club Vaala

kuukaudessa (myös avustajat kutsuttuja) ja tervehdyskäynnit veteraanien luona.	Vaalan rintamaveteraanit
Yhteistyössä vanhus- ja vammaisneuvoston sekä muiden järjestöjen kanssa selvitetään eri luontoreittien ja julkisten kohteiden estettämyysasiat. Toimenpiteet estettämyyden edistämiseksi suunnitellaan. Penkit kylänraitille Selvitellään kauppojen kanssa rollaattorilla tai pyörätuolilla liikkuvien ikäihmisten kauppa-asioinnin helpottamista. Onko esimerkiksi seniorikäräryjen hankkiminen mahdollista?	kunta, järjestöt, yritykset Kotiapua sivukylille: kylätalkkaritoiminnan selvittäminen Hyvinvointipalvelut, työllisyyspalvelut, Neittävän kyläyhdistys
Löytävän seniorityön suunnittelun käynnistäminen sekä toimintojen toteuttaminen	Hyvinvointiosasto
Kohtaamispaikkatoiminnan mahdollisuuksien selvittäminen kaikenikäisille.	Hyvinvointipalvelut, tekninen osasto, yhdistykset
Kotiapua sivukylille: kylätalkkaritoiminnan selvittäminen. Otakantaa.fi kyselyssä esiinnousseiden ikäihmisten kotona pärjäämisen tuen ja kodin ylläpitötöiden järjestämisen selvittäminen	
Voimaa vanhuuteen mentorointiohjelma. Pyritään edistämään ikäihmisten yli 75-vuotiaiden kotona asumista erilaisin liikunnallisoin koulutuksin ja menetelmin.	Hyvinvointipalvelut, Voimaa vanhuuteen sopimuskumppanit
Ilmaiset salivuorot ohjattuun liikuntaan kuntosalilla eläkeikäisille.	Kunnanhallituksen päätös Kunnan liikuntatilat (urheilutalo, koulu, Amppari)
Tehdään näkyviksi erilaiset harrastusmahdollisuudet.	Kansalaisopisto, hyvinvointipalvelut,

		järjestöt
Vanhuksille tilanteeseen sopiva hoiva ja hoito	Seurakunnan hartaushetket laitoksissa.	seurakunta
	Hyödynnetään teknologiaa osana turvallista kotona asumista. Seurataan ja arvioidaan aktiivisesti uusia teknologisia mahdollisuuksia. Videovälitteinen kotihoito vakiintuu ja toiminta laajenee. Asumisyksiköt ovat toiminnallisia ja yhteisöllisiä koteja. Ikäihmisiä tiedotetaan kodin muutostöiden mahdollisuuksista sekä muista ikäihmisille kuuluvista etuuksista. Selvitetään millaisia mahdollisuuksia on saada tukea liikkumiseen – esimerkiksi kolmipyörä?	Oulunkaari
	Palvelutarpeenarviointi lain edellyttämällä tavalla. Sosiaali- ja terveysministeriön laatusuositus toteutuu. Palvelut tuotetaan ensisijaisesti kotiin.	Oulunkaari
	Ikäihmiset tarvitsevat lisätietoa turvapuhelimen toiminnan periaatteista	Oulunkaari
Turvallinen ja viihtyisä asuinympäristö	Kyläyöntekijän palvelujen laajentaminen koko kunnan alueelle. Selvitetään kyläyhdistysten mahdollisuutta koordinoida toimintaa.	Kyläyhdistykset, kunnan johtoryhmä ja hyvinvointijohtaja kuntouttava työtoiminta
	Paloturvallisuus Käynnistetään turvallisuussuunnitelman laatiminen ja liittäminen osaksi hyvinvointisuunnitelmaa.	Järjestöt, vanhus- ja vammaisneuvosto, Kainuun pelastuslaitos, SPEK kyläyhdistykset
	Vanhusten liikenneturvallisuus: liikenneluotsi toiminnan edistäminen Pyöräilykypärä- ja heijastinkampanja	Järjestöt, vanhus- ja vammaisneuvosto, Oulun poliisi

	<p>Varhaiskasvatukset IP-kerhotoiminnan ja ikäihmisten kerhotoiminnan yhteiset hetket/ toiminnan yhdistäminen.</p>	Hyvinvointiosasto ja varhaiskasvatus
	<p>Toimintaohjeet huijareiden varalle.</p> <p>Väkivallan / perheväkivallan ehkäisytyö Osaamisen lisääminen: Koulutusta, jonka tavoitteena, että ikäihmisten kanssa toimivilla sekä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnalla tulee olla valmiudet tunnistaa väkivaltaa kohdanneet ikä-ihmiset, perustietoa lähisuhde- ja perheväkivallasta ilmiönä, väkivallan vaikutuksista hyvinvointiin ja terveyteen sekä väkivallan uhrin kohtaamiseen ja auttamiseen. -kunnan asukkaat tietävät mistä apua voi hakea eli tiedon jakaminen.</p>	Järjestöt, vanhus- ja vammaisneuvosto, Oulun poliisi, Oulunkaari, POPSote, hyvinvointiosasto
Vanhuksille mielekäs elämä kotona	<p>Ruokapalvelut kotihoidon tukipalveluna niitä tarvitseville.</p> <p>Päivätoiminta on suunnitelmallista ja kuntouttavaa. Päivätoimintaa toteutetaan kokopäiväisesti yhtenä päivänä viikossa.</p>	Kunta, Oulunkaari
	<p>Digitaaliset palvelut osaksi vanhusten mielekästä elämää kotona.</p> <p>Selvitetään, miten saadaan nuoret mukaan auttamaan ikäihmisiä digitaalisten palveluiden oppimisessa</p>	Kunta, Oulunkaari, järjestöt
	<p>Omaishoito toteutuu optimaalisesti tukien kotona asumista. Omaishoitajien jaksamista tuetaan.</p> <p>Organisoidaan ja tiedotetaan omaishoitajien vapaa –mahdollisuuksista.</p> <p>Selvitellään omaishoitajien muuta jaksamisen tukea.</p> <p>Omaishoitajien hyvinvointikäynnit toteutetaan suunnitellusti niitä haluaville</p>	Oulunkaari, kunta, järjestöt Vaalán seurakunta
	<p>Seurakunnan omaishoitajien kirkkopyhä</p> <p>Sosiaali- ja terveysministeriön laatusuositus</p>	Oulunkaari, omaiset,

	toteutuu ja vanhuspalvelulain 14 § mukaisesti palvelut tulee tuottaa ensisijaisesti kotiin ja arkiympäristöön yhteistyössä verkoston kanssa.	sosiaali- ja terveystalvet, vapaaehtoistyö (yksityiset ja järjestöt)
	Senioripisteen toiminnasta tiedotetaan riittävästi ja toimintaa kehitetään.	Oulunkaari
Teknologian ja sähköisen maailman tuominen lähelle ikäihmistä	Matalan kynnyksen koulutukset senioreille. Digikummitoiminnan näkyväksi tekeminen Digitaaliset palvelut osaksi vanhusten mielekästä elämää kotona.	Kansalaisopisto, kirjasto Oulunkaari, kunta, järjestöt
	Yhteispalvelupiste toimii kunnantalolla ja sieltä saa apua ja ohjausta palveluihin. KELAN lomakkeiden täyttöavun organisoiminen selvittäminen	Kunnan keskushallinto, sopimuskumppanit yhteispalvelussa Hyvinvointipalvelut
	Kirjasto on yhä enemmän kansalaisten tietopiste, josta saa käytännön apua teknologian käyttöön.	Kirjasto
	Vaalan ehkäisevän päihdetyön ohjelman mukaiset toimet otetaan käyttöön vuoden 2021 aikana mm. OSAAMISEN LISÄÄMINEN: Koulutusta päihteiden käytön tunnistamisesta sekä puheeksi ottamisesta kaikille ehkäisevää päihdetyötä tekeville tahoille, kuten seniori-ikäisten parissa työskenteleville ammattilaisille sekä julkisen että kolmannen sektorin toimijoille, että mahdollisimman moni kunnassa tunnistaa päihteisiin ja rahapelipelaamiseen liittyvät riskit ja haitat ja osaa ottaa ne puheeksi sekä tarjota tukea/ ohjata tuen piiriin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. :tiedon jakaminen eri tavoin eri-ikäisille, avoin muutosta motivoiva keskusteluilmapiiri -Päihteistä puhuminen eri tilaisuuksissa , infoiskut Vaalassa EPT-kampanjat 2021: -Ennalta ehkäisevän päihdetyön eli EPT-viikkoon vko 45 osallistuminen 2021	

syksyllä. - Anna lapsenlapselle raitis-joulu -Tipaton tammikuu lisää kampanjoita löytyy ept- suunnitelmasta -koko kunnassa hyödynnetään mm. Ehyt ry:n tarjoamia koulutuksia monipuolisesti. Tiedotetaan erilaisista tukea antavista tahoista, palveluista sekä valtakunnallisista vertaisryhmistä joita internetissä. Oma-apu- tiedon ja lähteiden suunnitelmallinen, motivoiva jakaminen eri lähteissä.	
--	--

5. INVESTOINTIOSA

5.1 INVESTOINNIT 2021 JA RAKENTAMISSUUNNITELMA 2022-2023

	TP2019	TA2020	TA2021
HALLINTOPALVELUT			
Hallintopalvelut			
Osakkeet ja osuudet			
MENOT	-68 €		
NETTO	-68 €		
Kunnantalo			
MENOT	-159 224 €	-60 000 €	
NETTO	-159 224 €	-60 000 €	

Taulukko: Hallintopalvelut investoinneittain

	TP2019	TA2020	TA2021
HALLINTOPALVELUT			
MENOT	-159 292 €	-60 000 €	-26 000 €
TULOT	0 €	0 €	0 €
NETTO	-159 292 €	-60 000 €	-26 000 €

Taulukko: Hallintopalveluiden investoinnit yhteenveto

	TP2019	TA2020	TA2021
--	--------	--------	--------

SIVISTYSPALVELUT			
Sivistystoimen hallinto			
Sivistyksen kalusto			
MENOT			-179 000 €
NETTO			-179 000 €
Kuvaus	Windows-läppärit noin 30 kpl 25 000€, Älytäulut luokkiin n. 30 kpl (sis. Apajan älytaulu) 104 000€, teknologialuokan varustus/STEAM-luokka 50 000 €		

Taulukko: Sivistyspalvelut investoinneittain

	TP2019	TA2020	TA2021
SIVISTYSPALVELUT			
MENOT	0 €	0 €	-179 000 €
TULOT	0 €	0 €	0 €
NETTO	0 €	0 €	-179 000 €

Taulukko: Sivistyspalvelut investoinnit yhteenveto

	TP2019	TA2020	TA2021
TEKNISET PALVELUT			
Viranomaispalvelut			
Kiinteistöjen myynti			
TULOT	55 196 €		
NETTO	55 196 €		
Maa- ja vesialueet			
TULOT	14 319 €		
NETTO	14 319 €		
Urheilualueiden rakentaminen			
MENOT	-5 430 €	-10 000 €	
NETTO	-5 430 €	-10 000 €	
Puistojen rakentaminen			
MENOT	-7 106 €	-10 000 €	
NETTO	-7 106 €	-10 000 €	
Kiloniemen kalasatama			
MENOT	-18 802 €	-58 000 €	
TULOT		84 000 €	
NETTO	-18 802 €	26 000 €	
Oulujoen hankkeet			
MENOT	-20 210 €	-10 000 €	
TULOT	11 501 €		
NETTO	-8 709 €	-10 000 €	
Kiinteistöjen korjausraha			
MENOT	-40 278 €	-50 000 €	
NETTO	-40 278 €	-50 000 €	
Asfaltoidut Pump Tracking suunnittelu			
MENOT		-10 000 €	
NETTO		-10 000 €	
Rakentaminen ja kunnossapito			
Koulukeskus			

MENOT		-70 000 €	-66 800 €
NETTO		-70 000 €	-66 800 €
Kuvaus	Koulukeskus		
Lukion remontti			
MENOT	-19 350 €		-15 000 €
NETTO	-19 350 €		-15 000 €
Kuvaus	Lukion remontti		
Kirjaston muutostyöt			
MENOT	-48 487 €	-70 500 €	-41 000 €
NETTO	-48 487 €	-70 500 €	-41 000 €
Kuvaus	Kirjaston muutostyöt		
Lokkipaja/ent. ammattikoulun halli/autopuoli			
MENOT			-64 000 €
NETTO			-64 000 €
Kuvaus	Lokkipaja/ent. ammattikoulun halli/autopuoli		
Sahanrannan kioski			
MENOT		-25 000 €	-20 000 €
NETTO		-25 000 €	-20 000 €
Kuvaus	Sahanrannan kioski		
Saha			
MENOT			-12 000 €
NETTO			-12 000 €
Kuvaus	Saha		
Ahmala			
MENOT			-50 000 €
NETTO			-50 000 €
Kuvaus	Ahmala		
Taidetalo			
MENOT			-110 000 €
NETTO			-110 000 €
Kuvaus	Taidetalo		
Kaavateiden rakentaminen			
MENOT	-125 003 €	-407 000 €	-355 000 €
NETTO	-125 003 €	-407 000 €	-355 000 €
Kuvaus	Kaavateiden rakentaminen		
Valaisinpylväiden uusiminen			
MENOT	-39 226 €		-40 000 €
NETTO	-39 226 €		-40 000 €
Kuvaus	Valaisinpylväiden uusiminen		
Liikenteen ohjauslaitteet			
MENOT			-20 000 €
NETTO			-20 000 €
Kuvaus	Liikenteen ohjauslaitteet		
Vankilan kevyenliikenteen väylän suunnittelu ja rakentaminen			
MENOT			-250 000 €
NETTO			-250 000 €
Kuvaus	Vankilan kevyenliikenteen väylän suunnittelu ja rakentaminen		
Liikuntapaikat			
MENOT			-6 000 €

NETTO			-6 000 €
Kuvaus	Liikuntapaikat		
Leikkikentät			
MENOT		-10 000 €	-10 000 €
NETTO		-10 000 €	-10 000 €
Kuvaus	Leikkikentät		
Retkeilyreitit			
MENOT		-15 000 €	-30 000 €
NETTO		-15 000 €	-30 000 €
Kuvaus	Retkeilyreitit		
Satamat			
MENOT	-10 856 €	-60 000 €	-29 000 €
NETTO	-10 856 €	-60 000 €	-29 000 €
Kuvaus	Satamat		
Uimarannat			
MENOT			-18 000 €
NETTO			-18 000 €
Kuvaus	Uimarannat		
Kalusto / tekninen			
MENOT	-10 487 €	-15 000 €	-10 000 €
NETTO	-10 487 €	-15 000 €	-10 000 €
Kuvaus	Kalusto / tekninen		
Geoparkin Rokuan hankkeet			
MENOT		-20 000 €	-63 700 €
TULOT			44 600 €
NETTO		-20 000 €	-19 100 €
Kuvaus	Rokua Geopark alueen reitistöhanke		

Taulukko: Tekniset palvelut investoinneittain

	TP2019	TA2020	TA2021
TEKNISET PALVELUT			
MENOT	-345 235 €	-840 500 €	-1 210 500 €
TULOT	81 016 €	84 000 €	44 600 €
NETTO	-264 219 €	-756 500 €	-1 165 900 €

Taulukko: Tekniset palvelut investoinnit yhteenveto

	TP2019	TA2020	TA2021
INVESTOINNIT VAALA 2021			
MENOT	-504 527 €	-900 500 €	-1 415 500 €
TULOT	81 016 €	84 000 €	44 600 €
NETTO	-423 511 €	-816 500 €	-1 370 900 €

Taulukko: Vaalan kunta investoinnit yhteenveto

5.2. INVESTOINTIOSAN PERUSTELUT

Kohde	TA 2021	TS 2022-2023
TALONRAKENNUS		
Kirjaston ulkoseinien alaosien kengitys n. 110 jm. Töiden loppuun saattaminen.	26 000	
Sisäpuolen muutostyöt:		
oviaukon teko, työpisteen siirto	5 000	
Kalusto	3 000	
Rakennussiivous	7 000	
Koulukeskus julkisivujen huoltomaalaus, loput seinät, siirtyy vuodelta 2020	10 800	
Koulukeskuksen yläpohjan tuuletuksen parantaminen, alipainetuulettimien ja palopeltien asennus	50 000	
Suunnittelu	6 000	
Sahanrannan kiosk, pesutilojen korjaus	16 000	
Sahanrannan kioskin julkisivujen ja sisäseinien maalaus	4 000	
Lokkipajan lattiapinnoitteiden korjaaminen 1. vaihe n. 200 m ²	42 000	
Varaus asbestin purku	15 000	
Korjaustöiden suunnittelu, asbestikartoitus	7 000	
Sahan pressuseinien ja oven asennus takaosan varastoon	12 000	
Lukion uuden ATK-luokan peruskorjaus ja suunnittelu	15 000	
Taidetalon vesikaton korjaus ja tuuletuksen parantaminen	60 000	10000 €
Taidetalo/asuinrakennuksen katon uusiminen	50 000	
Ahmala, katon uusiminen	50 000	
Leikkipaikkojen kunnostus	10 000	10 000
Kaavatiet rakentaminen:		600 000
Eteläpolun peruskorjaus (ei sisällä asfaltointia)	80 000	
Sahanrannantien		

peruskorjaus (Uimaranta-Mäkikuja)+AB	40 000	
Sahanrannantien parantaminen (Vaalantie-Uimaranta)+AB	80 000	
Pitkoskujan massanvaihto (ei päällystystä)	20 000	
Vaalankurkku, kevyenliikenteen väylän rakentaminen	100 000	
Käpytien päällystys	12 000	
Kevyenliikenteen väylän päällystys (Sahanranta)	9 000	
Takatien päällystys 100 m	7 000	
Teollisuustie, sillan kohta, päällystys	7 000	
Vankilan kevyenliikenteen väylän suunnittelu ja rakentaminen	250 000	60 000
Katuvalaistus: Vaalankurkun asemakaavatiet	40 000	30 000
Sahanrannan uimarannan paikoitusalueen laajennus	3 000	
Sahanrannan uimalaiturin laiturin korjaus	15 000	
Sahanrannan sataman viheralueen rakentaminen	7 000	
Satamien opastus	7 000	
Enonkylän satama	10 000	
Vaalankurkun satama, laiturin asennus	5 000	
Liikenteen ohjauslaitteet: Manamansalon Kassu Halonen -taidetalon liikenneopastepäivitys	15 000	10 000
Vaalan keskustan liikennemerkkien uudistus	5 000	
Liikuntapaikat: Suonperän ja hiihtomajan latupohjien tasaus	4 000	20 000
Grillikota, frisbeegolf-rata	2 000	
Retkeilyreitit, kunnostusta ja		10 000

opasteet	30 000	
Konekeskus: Puominiittikone, käytetty	10 000	

6 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

HENKILÖSTÖ- SUUNNITELMA					Suun- ni- telma	Muut os	Suun- ni- telma	Suun- ni- telma		Huom.
					2020		2021	2022	2023	
Tehtäväalue / yksikkö	KP		2018	2019	2020		2021	2022	2023	
HALLINTO- PALVELUT						Muut os	Suun- ni- telma	Suun- ni- telma	Suun- ni- telma	
Kunnanhallitus	1302	Kunnanjohtaja	1	1	1	0	1	1	1	
Keskustoimisto ja taloushallinto	1303	Hallintojohtaja	1	1	1	0	1	1	1	
	1303	Palvelusihteeri	2,3	2,2	2	0	2	2	2	
	1304	Hallintosihteeri	1	1	1	0	1	1	1	
Vetoa ja pitoa kuntatyöhön-hanke	1308	Työhyvinvointikoordinaattori			0,37	0,63	1	0,92		Määräaikainen tehtävä 11/2022
Elinkeinotoiminta	1412	Viestinnän asiantuntija			1	1	1	1	1	
Työllistäminen	1601	Työllistämiskoordinaattori	0,3	0,3	1	0	1	1	1	
Valmennusajan muu toiminta	1606	Työvalmentaja	1	0,5	0,625	0,125	0,5	0,5	0,5	
Työkykyä ja hyvinvointia luonnosta-hanke		Hankekoordinaattori ja työvalmentaja	1	1,5	0,5	-0,5	0	0	0	Hanke loppui 4/2020
VERTY-hanke		Hankekoordinaattori ja työhön valmentaja			1,33	0,67	2	2	0,5	Uusi hanke 2020
Digiverty-hanke		Digikehittäjä			0,46	-0,46	0	0	0	Uusi hanke, loppuu 12/2020
		Hallintopalvelut yhteensä		8,42	10,29	0,22	10,5	10,42	8	
Tehtäväalue / yksikkö	KP		2018	2019	2020		2021	2022	2023	
HYVINVOINTI- PALVELUT						Muut os	Suun- ni- telma	Suun- ni- telma	Suun- ni- telma	
	1902	Hyvinvointijohtaja	0	1	1		1	1	1	
	1902	hyvinvointikoordinaattori	0	1	1		1	1	1	

	1932	Etsivä nuorisotyöntekijä	0	1	1		1	1	1	
	1902	hyvinvointisuunnittelija			0.23	0.77	1			Määräaikainen tehtävä
	1934	Yksilövalmentaja	0	0,7	1		1	1	1	
	1934	työvalmentaja			0.5		0.5	0.5	0.5	
	1902	palvelusihteeri			1		1	1	1	
Kirjasto	1941	Kirjastonhoitaja		1	1		1	1	1	
	1941	Kirjastovirkailija	2	1	1		1	1	1	
		Hyvinvointi-palvelut yhteensä	3,0	6,1	8.73	0.77	9.5	7,5		
Tehtäväalue / yksikkö	KP		2018	2019	2020		2021	2022	2023	
SIVISTYSPALVELUT						Muutos	Suunnitelma	Suunnitelma	Suunnitelma	
Hallinto	3101	Koulukeskuksen rehtori	1	1	1		1	1	1	
	3101	Palvelusihteeri	1	1	1		1	1	1	
Perusopetus	3200	Lehtori	12	12	12		12	12	12	
	3200	Luokanopettaja	9	9	9	-1	8	8	8	Yksi virka ollut jo täyttämättä 2 vuotta
	3200	Erytisopettaja	2	2	2	+1	3	3	3	Ollut määräaikaisena ELO
	3200	Jopo	1	1	1	-1	0	0	0	Virka lakkaa 1.8.2021
	3200	Erytislukuanopettaja	3	3	3	-1	2	2	2	Määräaikaisuus päättyy, siirto ERO
	3200	Tuntiopettaja	1	0	0		0	0	0	
	3200	Koulunkäynninohjaaja	8	6	5		5	5	5	
	3200	Atk-tukihenkilö	1	1	1		1	1	1	
Lukio	3310	Lehtori	5	4	4		4	4	4	
	3310	Palvelusihteeri	0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5	
Kansalaisopisto	3321	Palvelusihteeri	0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5	
Varhaiskasvatus	3800	Varhaiskasvatuksen johtaja	1	1	1		1	1	1	
Päiväkoti	38103812	Varhaiskasvatuksen opettaja	5	6	6		6	6	6	
		Lastenhoitaja	5	7	7	+4	11	11	11	Tuulentuvalta siirtynyt henkilöstö
	3810	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	0	0,42	1		1	1	1	
Ryhmäperhepäivähoito (Tuulentupa)		Ryhmäperhepäivähoitaja	3	3	3	-3	0	0	0	Tuulentupa lakkautettu,

)										
	3822	Lastenhoitaja	1	1	1	-1	0	0	0	henkilöstö siirretty Päiväkotiin
Perhepäivähoito	3821	Perhepäivähoidon taja	6	3	3	-1	2	2	2	
		Sivistys yhteensä	66,0	63,0	62,0		59,0	59,0	59,0	
Tehtäväalue / yksikkö	KP		2018	2019	2020		2021	2022	2023	
TEKNISET PALVELUT						Muutos	Suunnitelma	Suunnitelma	Suunnitelma	
	4101	Tekninen johtaja	1	1	1	0	1	1	1	
		Palvelusihteeri	1,15	0,7	0	0	0	0	0	0,3 ostopalvelu Vaalan Vesi ja Lämpö Oy
		Palvelusihteeri	1	1	1	0	1	1	1	
Kaavoitus ja suunnittelu	4211	Aluearkkitehti	0	0	0	0	0	0	0	2020 alkaen maankäyttösojimuksella 66% ostopalveluna Muhoksen ja Utajärven kunnilta
Rakennustarkastus	4221	Rakennustarkastaja	0,85	0,85	1	0	1	1	1	2020 vuoden loppuun myyty 50% Utajärvelle, 2021 alusta 100% Vaala
		Projektityöntekijä	0	0	0	1	1	0	0	Kiinteistörekisterin ajantasalle saattaminen, osoitejärjestelmän laatiminen, paperiarkiston digitointi, rakennustarkastajan sijaisuus tarvittaessa, määräaikainen
Ympäristösuojelu		Ympäristösuojelutarkastaja	0,15	0,15	0	0	0	0	0	2020 alkaen ostopalveluna 50% Oulunkaaren ympäristöpalveluilta
Rakentamisen ja kunnossapito										
Talonrakenn	4311	Talonrakennusmestari	0	1	1	0	1	1	1	

us	i									
		Sähkömies	1	1	1	0	1	1	1	
		Ammattimies / talonrakennus	2	3	3	0	3	3	3	
	4340	Varastomies	0,6	0,6	0,3	-0,3	0	0	0	Eläkkeelle siirtyminen huhtikuun 2020. Ostopalveluna koulukeskuksen terähuolto 2020 alkaen.
Maanrakennus	4351	Maanrakennusmestari	1	1	1	0	1	1	1	
	4354	Ympäristötyönjohtaja	1	1	1	0	1	1	1	
	4352	Ammattimies	1	1	0	1	1	0	0	Metsä- /monitoimityöntekijä, määräaikainen
	4354	Ympäristö-työntek.	1	1	0	1	1	0	0	Ympäristö- /monitoimityöntekijä määräaikainen
Konekeskus	4360	Koneenkuljettaja	1,5	1,5	1	0	1	1	1	
Ravitsemis- ja siivouspalvelut										
Ravitsemis- palvelut	4410	Ruokapalvelupäällikkö	1	0,7	0,5	0	0,5	0,5	0,5	
		Ateriapalvelupäällikkö	0	0	0	0,18	0,18	0,18	0,18	Yhteinen virka Muhos, Utajärvi, Vaala 18%
		Ravitsemistyönohjaaja	2	2	2	0	2	2	2	
		Ravitsemistyöntekijä	8	8,5	7,5	0	7,5	7,5	7,5	
Siivouspalvelut	4420	Siivoustyön-ohjaaja	0,3	0,3	0,5	0	0,5	0,5	0,5	
		Laitosapulainen/tk	3,7	3,8	4,3	0	4,3	4,3	4,3	
		Koulutyöntekijä-rav+siivous-Veneheitto	1	1	0	0	0	0	0	
		Siivooja	5,3	5,05	6,5	-0,63	5,87	5,87	5,87	Eläköityminen
Asuntopalvelut	4511	Isännöitsijä	0,69	0	0	0	0	0	0	KOY Vaalan Niskalle
		Toimistosih-teeri	0,75	0	0	0	0	0	0	KOY Vaalan Niskalle
Talonmiehet	4521	Talonmies	3	2	2	0	2	2	2	
		Tekniikka yhteensä	41,19	38,24	34,6	1,25	36,85	36,85	35,85	
			2018	2019	2020		2021	2022	2023	
						Muutos	Suunnitelma	Suunnitelma	Suunnitelma	
		Kaikki yhteensä	122,24	118,54	115,62	0,23	115,85	113,77	110,35	

7 LIITTEET

7.1. Talousarviotavoitteet

Oulunkaaren kuntayhtymä - Hyvinvointia ihmistä lähellä
vaihe: (08) 587 561 00 | kirjaamo@oulunkaari.com | www.oulunkaari.com

Järjestämissopimus 2021

Oulunkaaren kuntayhtymä
li, Pudasjärvi, Simo, Utajärvi, Vaala

Sisältö

1 Sopimuksen osapuolet _____	3
2 Sopimuksen voimassaolo _____	3
3 Strategiset tavoitteet _____	4
4 Strategian toimeenpano _____	4
5 Hankkeet _____	4
6 Talousarvio ja sen kohdentaminen _____	5
7 Sopimuksen tarkastaminen ja muutokset _____	11
8 Sopimuksen liitteet _____	11
9 Sopimuksen seuranta _____	11
10 Allekirjoitukset _____	13

Järjestämissopimus vuodelle 2021

Järjestämissopimus perustuu Oulunkaaren ja kuntien strategioihin sekä omistajaohjauksen neuvottelukunnassa tehtyihin linjauksiin. Järjestämissopimuksessa osapuolet sopivat vuotuisista taloudellisista ja toiminnallisista tavoitteista.

1 Sopimuksen osapuolet

Oulunkaaren kuntayhtymä

Piisilta 1, 91100 Ii

Vastuuhenkilö: Leena Pimper-Koivisto, kuntayhtymän johtaja

Iin kunta

Jokisuuntie 2, 91100 Ii

Vastuuhenkilö: Ari Alatossava, kunnanjohtaja

Pudasjärven kaupunki

Varsitie 7, 93100 Pudasjärvi

Vastuuhenkilö: Tomi Timonen, kaupunginjohtaja

Simon kunta

Ratatie 6, 95200 Simo

Vastuuhenkilö: Vivi Marttila, kunnanjohtaja

Utajärven kunta

Vanhatie 46, 91600 Utajärvi

Vastuuhenkilö: Anne Sormunen, kunnanjohtaja

Vaalan kunta

Vaalantie 14, 91700 Vaala

Vastuuhenkilö: Miira Raiskila, kunnanjohtaja

2 Sopimuksen voimassaolo

Sopimus on voimassa 1.1.2021–31.12.2021.

3 Strategiset tavoitteet

Strategiset tavoitteet on linjattu syksyllä 2020 päivitetystä Oulunkaaren kuntayhtymän strategiassa.

- Jokainen voi osallistua oman ja läheisten hyvinvoinnin ja turvallisen arjen rakentamiseen
- Ennaltaehkäisevät ja varhaisen tuen palvelut ovat vaikuttavia
- Palveluketjut ovat sujuvia, yhteen toimivia ja vastaavat kuntalaisten palvelutarpeisiin
- Lähipalvelut uudistuvat
- Oulunkaari on haluttu työpaikka ja yhteistyökumppani
- ”Kehittäminen kuuluu kaikille” -toimintamalli toteutuu
- Kuntayhtymätasoinen vaikuttavuus tukee yhteistyötä ja tasapainoista taloutta

4 Strategian toimeenpano

Järjestämissopimuksessa linjataan keinoja Oulunkaaren päivitetyn strategian toimeenpanoon. Järjestämissopimuksen liitteenä on palvelualojen yhteinen toimeenpano-ohjelma.

1. Mielekäs elämä kotona
  - a. Kotona asumisen monimuotoinen tuki
  - b. Sähköiset palvelut, teknologia ja uudenlaiset lähipalvelut arjen tukena
2. Hyvinvointia yhdessä
  - a. Ennaltaehkäisevä työ, varhainen tuki
  - b. Toimivat hyte-yhdyspinnat ja yhteistyö kunnan muiden palveluiden kanssa
  - c. Integroidut palvelut
  - d. Sähköiset palvelut ja teknologia arjen tukena
3. Kuntayhtymätasoinen vaikuttavuus
  - a. Tasapainoinen talous, kuntien kantokyky
  - b. Toimivat, integroituneet ja palvelutarpeita vastaavat palvelurakenteet ja -prosessit
  - c. Kuntien tiivistyvä yhteistyö
4. Rohkea kehittäminen ja muutosvalmius
  - a. Kehittäminen kuuluu kaikille -periaatteen edistäminen
  - b. Mukana maakunnallisessa kehittämistyössä
  - c. Sote-uudistukseen valmistautuminen

5 Hankkeet

Yhteenveto sosiaali- ja terveyspalveluiden hankkeista on kuvattu järjestämissopimuksen liitteenä olevassa Oulunkaaren kuntayhtymän talousarviokirjassa.

6 Talousarvio ja sen kohdentaminen

Sitovuus: Oulunkaaren kuntayhtymän ja kunnan välillä nettoraamin taso (pois lukien erikoissairaanhoido). **Muutokset:** Käyttösuunnitelmatason muutokset ovat mahdollisia.

	TP	TA	TA	Muutos TA 2020-> TA 2021	
	2019	2020	2021	€	%
Perhepalvelut					
Tuotot	3 036 930	3 159 111	4 654 516	1 495 405	47,3
Kulut	-26 639 707	-25 727 940	-30 603 933	4 875 993	19,0
Kate	-23 602 778	-22 568 829	-25 949 417	3 380 588	15,0
<i>Henkilöstömenot</i>	-9 548 872	-9 944 232	-10 390 992	446 760	4,5
<i>Palvelut</i>	-11 869 391	-11 198 496	-15 173 372	3 974 876	35,5
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-1 288 801	-1 251 981	-1 272 502	20 521	1,6
Terveyspalvelut					
Tuotot	6 943 670	4 785 691	4 900 059	114 368	2,4
Kulut	-29 208 574	-26 631 444	-27 447 574	816 130	3,1
Kate	-22 264 905	-21 845 753	-22 547 515	701 762	3,2
<i>Henkilöstömenot</i>	-16 134 431	-14 903 028	-15 267 851	364 823	2,4
<i>Palvelut</i>	-8 285 356	-7 037 224	-7 280 902	243 678	3,5
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-3 068 295	-2 850 162	-3 282 135	431 973	15,2
Vanhuspalvelut					
Tuotot	8 235 537	10 191 366	10 147 951	-43 415	-0,4
Kulut	-33 220 414	-33 494 284	-33 420 862	-73 422	-0,2
Kate	-24 984 878	-23 302 918	-23 272 911	-30 007	-0,1
<i>Henkilöstömenot</i>	-19 308 933	-18 256 970	-18 642 169	385 199	2,1
<i>Palvelut</i>	-8 207 504	-8 704 991	-9 581 647	876 656	10,1
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-4 642 067	-4 688 763	-4 430 107	-258 656	-5,5
Oma toiminta yhteensä					
Tuotot	18 216 137	18 136 168	19 702 526	1 566 358	8,6
Kulut	-89 068 696	-85 853 668	-91 472 369	5 618 701	6,5
Kate	-70 852 560	-67 717 500	-71 769 843	4 052 343	6,0
<i>Henkilöstömenot</i>	-44 992 236	-43 104 230	-44 301 012	1 196 782	2,8
<i>Palvelut</i>	-28 362 251	-26 940 711	-32 035 921	5 095 210	18,9
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-8 999 163	-8 790 906	-8 984 744	193 838	2,2
Esh					
Tuotot	405 255	357 600	381 100	23 500	0,0
Kulut	-37 953 961	-36 865 100	-36 661 706	-203 394	-0,6
Kate	-37 548 706	-36 507 500	-36 280 606	-226 894	-0,6
Yhteensä					
Tuotot	18 621 392	18 493 768	20 083 626	1 589 858	8,6
Kulut	-127 022 657	-122 718 768	-128 134 075	5 415 307	4,4
Kate	-108 401 266	-104 225 000	-108 050 449	3 825 449	3,7
Poistot ja arvonalent.	0	0	0	0	0,0
Soten hankkeet	-96 894	-141 000	-175 500	34 500	24,5
Yhteensä	-108 498 160	-104 366 000	-108 225 949	3 859 949	3,7

	TP	TA	TA	Muutos TA 2020->	
	2019	2020	2021	TA 2021	
				€	%
li	-33 601 415	-32 196 000	-33 594 061	1 398 061	4,3
Pudasjärvi	-36 193 705	-34 263 000	-35 389 700	1 126 700	3,3
Simo	-13 432 682	-12 516 000	-12 853 570	337 570	2,7
Utajärvi	-10 976 004	-10 986 000	-11 462 403	476 403	4,3
Vaala	-14 294 354	-14 405 000	-14 926 215	521 215	3,6
Yhteensä	-108 498 160	-104 366 000	-108 225 949	3 859 949	3,7

li

	TP	TA	TA	Muutos TA 2020->	
	2019	2020	2021	TA 2021	
				€	%
lin perhepalvelut					
Tuotot	406 055	414 185	966 438	552 253	133,3
Kulut	-7 991 484	-7 637 190	-9 515 418	1 878 228	24,6
Kate	-7 585 430	-7 223 005	-8 548 980	1 325 975	18,4
<i>Henkilöstömenot</i>	-2 918 107	-3 010 372	-3 239 137	228 765	7,6
<i>Palvelut</i>	-3 479 372	-3 273 490	-4 719 227	1 445 737	44,2
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-286 311	-286 740	-269 056	-17 684	-6,2
lin terveyspalvelut					
Tuotot	1 935 409	1 146 097	1 242 497	96 400	8,4
Kulut	-9 238 812	-8 184 967	-8 261 706	76 739	0,9
Kate	-7 303 403	-7 038 870	-7 019 209	-19 661	-0,3
<i>Henkilöstömenot</i>	-4 767 001	-4 412 150	-4 502 013	89 863	2,0
<i>Palvelut</i>	-2 874 746	-2 340 886	-2 379 961	39 075	1,7
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-1 056 958	-988 580	-936 859	-51 721	-5,2
lin vanhuspalvelut					
Tuotot	2 169 054	2 873 460	2 748 740	-124 720	-4,3
Kulut	-8 877 480	-9 185 089	-9 136 305	-48 784	-0,5
Kate	-6 708 426	-6 311 629	-6 387 565	75 936	1,2
<i>Henkilöstömenot</i>	-4 740 693	-4 909 761	-5 011 550	101 789	2,1
<i>Palvelut</i>	-2 672 745	-2 808 554	-3 033 255	224 701	8,0
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-1 175 068	-1 117 896	-1 131 749	13 853	1,2
Oma toiminta yhteensä					
Tuotot	4 510 518	4 433 742	4 957 675	523 933	11,8
Kulut	-26 107 776	-25 007 246	-26 913 429	1 906 183	7,6
Kate	-21 597 259	-20 573 504	-21 955 754	1 382 250	6,7
<i>Henkilöstömenot</i>	-12 425 801	-12 332 283	-12 752 700	420 417	3,4
<i>Palvelut</i>	-9 026 863	-8 422 930	-10 132 443	1 709 513	20,3
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-2 518 337	-2 393 216	-2 337 664	-55 552	-2,3
Esh					
Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	-11 968 053	-11 570 000	-11 570 000	0	0,0
Kate	-11 968 053	-11 570 000	-11 570 000	0	0,0
Yhteensä					
Tuotot	4 510 518	4 433 742	4 957 675	523 933	11,8
Kulut	-38 075 829	-36 577 246	-38 483 429	1 906 183	5,2
Kate	-33 565 312	-32 143 504	-33 525 754	1 382 250	4,3
Soten hankkeet	-36 103	-52 496	-68 307	15 811	30,1
Yhteensä	-33 601 415	-32 196 000	-33 594 061	1 398 061	4,3

Kuntien tukipalvelut sisältävät jäsenkunnan laskuttamat ateriat- ja siivouspalvelut sekä toimitilavuokrat. Ateriat ja siivoukset sisältyvät myös palvelujen ostojen summiin.

Pudasjärvi

	TP	TA	TA	Muutos TA 2020-> TA 2021	
	2019	2020	2021	€	%
Pudasjärven perhepalvelut					
Tuotot	1 670 464	1 755 600	2 146 925	391 325	22,3
Kulut	-9 723 237	-8 979 234	-10 671 218	1 691 984	18,8
Kate	-8 052 773	-7 223 634	-8 524 293	1 300 659	18,0
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-3 612 083</i>	<i>-3 732 515</i>	<i>-3 750 740</i>	18 225	0,5
<i>Palvelut</i>	<i>-4 121 407</i>	<i>-3 584 219</i>	<i>-5 107 172</i>	1 522 953	42,5
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	<i>-525 048</i>	<i>-490 790</i>	<i>-503 689</i>	12 899	2,6
Pudasjärven terveystalvelut					
Tuotot	2 188 604	1 537 048	1 494 875	-42 173	-2,7
Kulut	-9 200 442	-8 299 428	-8 702 380	402 952	4,9
Kate	-7 011 838	-6 762 380	-7 207 505	445 125	6,6
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-5 294 621</i>	<i>-4 698 344</i>	<i>-4 812 243</i>	113 899	2,4
<i>Palvelut</i>	<i>-2 257 257</i>	<i>-1 958 980</i>	<i>-2 080 287</i>	121 307	6,2
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	<i>-991 576</i>	<i>-990 764</i>	<i>-1 153 460</i>	162 696	16,4
Pudasjärven vanhuspalvelut					
Tuotot	3 064 180	3 535 038	3 816 462	281 424	8,0
Kulut	-12 513 383	-12 469 429	-12 146 627	-322 802	-2,6
Kate	-9 449 203	-8 934 391	-8 330 165	-604 226	-6,8
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-7 634 757</i>	<i>-7 273 651</i>	<i>-6 969 903</i>	-303 748	-4,2
<i>Palvelut</i>	<i>-2 264 927</i>	<i>-2 440 064</i>	<i>-2 638 363</i>	198 299	8,1
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	<i>-2 320 748</i>	<i>-2 333 273</i>	<i>-2 189 471</i>	-143 802	-6,2
Oma toiminta yhteensä					
Tuotot	6 923 248	6 827 686	7 458 262	630 576	9,2
Kulut	-31 437 062	-29 748 091	-31 520 225	1 772 134	6,0
Kate	-24 513 814	-22 920 405	-24 061 963	1 141 558	5,0
<i>Henkilöstömenot</i>	<i>-16 541 461</i>	<i>-15 704 510</i>	<i>-15 532 886</i>	-171 624	-1,1
<i>Palvelut</i>	<i>-8 643 591</i>	<i>-7 983 263</i>	<i>-9 825 822</i>	1 842 559	23,1
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	<i>-3 837 372</i>	<i>-3 814 827</i>	<i>-3 846 620</i>	31 793	0,8
Esh					
Tuotot	405 050	357 600	381 100	-23 500	6,6
Kulut	-12 055 691	-11 657 600	-11 654 206	-3 394	0,0
Kate	-11 650 641	-11 300 000	-11 273 106	-26 894	-0,2
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	<i>-155 010</i>	<i>-164 478</i>	<i>-166 081</i>	-1 603	1,0
Yhteensä					
Tuotot	7 328 298	7 185 286	7 839 362	-654 076	9,1
Kulut	-43 492 753	-41 405 691	-43 174 431	1 768 740	4,3
Kate	-36 164 455	-34 220 405	-35 335 069	1 114 664	3,3
Soten hankkeet	-29 250	-42 595	-54 631	12 036	28,3
Yhteensä	-36 193 705	-34 263 000	-35 389 700	1 126 700	3,3

Kuntien tukipalvelut sisältävät jäsenkunnan laskuttamat ateria- ja siivouspalvelut sekä toimitilavuokrat. Ateriat ja siivoukset sisältyvät myös palvelujen ostojen summiin.

Simo

	TP	TA	TA	Muutos TA 2020-> TA 2021	
	2019	2020	2021	€	%
Simon perhepalvelut					
Tuotot	463 960	450 800	593 876	143 076	31,7
Kulut	-2 658 071	-2 486 813	-2 793 072	306 259	-12,3
Kate	-2 194 111	-2 036 013	-2 199 196	163 183	-8,0
<i>Henkilöstömenot</i>	-923 743	-970 816	-981 582	10 766	-1,1
<i>Palvelut</i>	-1 147 296	-915 274	-1 279 248	363 974	-39,8
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-149 939	-150 835	-134 038	-16 797	11,1
Simon terveystalvet					
Tuotot	800 709	572 633	614 134	41 501	7,2
Kulut	-3 283 273	-3 136 359	-3 195 529	59 170	-1,9
Kate	-2 482 564	-2 563 726	-2 581 395	17 669	-0,7
<i>Henkilöstömenot</i>	-1 941 402	-1 777 448	-1 870 418	92 970	-5,2
<i>Palvelut</i>	-926 335	-938 514	-895 884	-42 630	4,5
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-239 234	-167 126	-249 794	82 668	-49,5
Simon vanhuspalvelut					
Tuotot	779 527	1 360 063	1 232 876	-127 187	-9,4
Kulut	-3 934 636	-4 060 103	-4 291 236	231 133	-5,7
Kate	-3 155 109	-2 700 040	-3 058 360	358 320	-13,3
<i>Henkilöstömenot</i>	-2 739 509	-2 477 898	-2 757 797	279 899	-11,3
<i>Palvelut</i>	-663 944	-1 065 384	-928 973	-136 411	12,8
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-357 742	-383 181	-389 116	5 935	-1,5
Oma toiminta yhteensä					
Tuotot	2 044 196	2 383 496	2 440 886	57 390	2,4
Kulut	-9 875 980	-9 683 275	-10 279 837	596 562	-6,2
Kate	-7 831 784	-7 299 779	-7 838 951	539 172	-7,4
<i>Henkilöstömenot</i>	-5 604 654	-5 226 162	-5 609 797	383 635	-7,3
<i>Palvelut</i>	-2 737 575	-2 919 172	-3 104 105	184 933	-6,3
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-746 915	-701 142	-772 948	71 806	-10,2
Esh					
Tuotot	205	0	0	0	0,0
Kulut	-5 589 956	-5 200 000	-5 000 000	-200 000	3,8
Kate	-5 589 751	-5 200 000	-5 000 000	-200 000	3,8
Yhteensä					
Tuotot	2 044 401	2 383 496	2 440 886	57 390	2,4
Kulut	-15 465 936	-14 883 275	-15 279 837	396 562	-2,7
Kate	-13 421 535	-12 499 779	-12 838 951	339 172	-2,7
Soten hankkeet	-11 147	-16 221	-14 619	-1 602	9,9
Yhteensä	-13 432 682	-12 516 000	-12 853 570	337 570	-2,7

Kuntien tukipalvelut sisältävät jäsenkunnan laskuttamat ateria- ja siivouspalvelut sekä toimitilavuokrat. Ateriat ja siivoukset sisältyvät myös palvelujen ostojen summiin.

Utajärvi

	TP	TA	TA	Muutos TA 2020-> TA 2021	
	2019	2020	2021	€	%
Utajärven perhepalvelut					
Tuotot	299 025	407 674	616 753	209 079	51,3
Kulut	-2 964 435	-2 904 291	-3 467 418	563 127	19,4
Kate	-2 665 410	-2 496 617	-2 850 665	354 048	14,2
<i>Henkilöstömenot</i>	-1 153 368	-1 213 919	-1 410 572	196 653	16,2
<i>Palvelut</i>	-1 237 481	-1 218 359	-1 468 906	250 547	20,6
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-173 663	-169 942	-176 140	6 198	3,6
Utajärven terveystyöpalvelut					
Tuotot	1 063 425	853 200	881 340	28 140	3,3
Kulut	-3 477 289	-3 407 322	-3 492 015	84 693	2,5
Kate	-2 413 864	-2 554 122	-2 610 675	56 553	2,2
<i>Henkilöstömenot</i>	-1 965 629	-1 988 099	-2 021 145	33 046	1,7
<i>Palvelut</i>	-909 684	-741 433	-766 749	25 316	3,4
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-347 917	-285 845	-486 603	200 758	70,2
Utajärven vanhuspalvelut					
Tuotot	1 019 853	879 722	909 019	29 297	3,3
Kulut	-3 689 763	-3 445 595	-3 536 513	90 918	2,6
Kate	-2 669 910	-2 565 873	-2 627 494	61 621	2,4
<i>Henkilöstömenot</i>	-1 733 557	-1 369 397	-1 499 037	129 640	9,5
<i>Palvelut</i>	-1 363 431	-839 117	-1 734 993	895 876	106,8
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-268 955	-257 165	-264 975	7 810	3,0
Oma toiminta yhteensä					
Tuotot	2 382 303	2 140 596	2 407 112	266 516	12,5
Kulut	-10 131 488	-9 757 208	-10 495 946	738 738	7,6
Kate	-7 749 185	-7 616 612	-8 088 834	472 222	6,2
<i>Henkilöstömenot</i>	-4 852 554	-4 571 415	-4 930 754	359 339	7,9
<i>Palvelut</i>	-3 510 596	-2 798 909	-3 970 648	1 171 739	41,9
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-790 535	-712 952	-927 718	214 766	30,1
Esh					
Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	-3 216 928	-3 355 000	-3 355 000	0	0,0
Kate	-3 216 928	-3 355 000	-3 355 000	0	0,0
Yhteensä					
Tuotot	2 382 303	2 140 596	2 407 112	266 516	12,5
Kulut	-13 348 416	-13 112 208	-13 850 946	738 738	5,6
Kate	-10 966 113	-10 971 612	-11 443 834	472 222	4,3
Soten hankkeet	-9 891	-14 388	-18 569	4 181	29,1
Yhteensä	-10 976 004	-10 986 000	-11 462 403	476 403	4,3

Kuntien tukipalvelut sisältävät jäsenkunnan laskuttamat ateria- ja siivouspalvelut sekä toimitilavuokrat. Ateriat ja siivoukset sisältyvät myös palvelujen ostojen summiin.

Vaala

	TP 2019	TA 2020	TA 2021	Muutos TA 2020-> TA 2021	
				€	%
Vaalan perhepalvelut					
Tuotot	197 426	130 852	330 524	199 672	152,6
Kulut	-3 302 480	-3 720 412	-4 156 807	436 395	11,7
Kate	-3 105 054	-3 589 560	-3 826 283	236 723	6,6
<i>Henkilöstömenot</i>	-941 571	-1 016 610	-1 008 961	-7 649	-0,8
<i>Palvelut</i>	-1 883 835	-2 207 154	-2 598 819	391 665	17,7
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-153 840	-153 674	-189 579	35 905	23,4
Vaalan terveystalvet					
Tuotot	955 523	676 713	667 213	-9 500	-1,4
Kulut	-4 008 758	-3 603 368	-3 795 944	192 576	5,3
Kate	-3 053 235	-2 926 655	-3 128 731	202 076	6,9
<i>Henkilöstömenot</i>	-2 165 778	-2 026 987	-2 062 032	35 045	1,7
<i>Palvelut</i>	-1 317 334	-1 057 411	-1 158 021	100 610	9,5
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-432 610	-417 847	-455 419	37 572	9,0
Vaalan vanhuspalvelut					
Tuotot	1 202 923	1 543 083	1 440 854	-102 229	-6,6
Kulut	-4 205 152	-4 334 068	-4 310 181	-23 887	-0,6
Kate	-3 002 229	-2 790 985	-2 869 327	78 342	2,8
<i>Henkilöstömenot</i>	-2 460 417	-2 226 263	-2 403 882	177 619	8,0
<i>Palvelut</i>	-1 242 457	-1 551 872	-1 246 063	-305 809	-19,7
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-519 554	-597 248	-454 796	-142 452	-23,9
Oma toiminta yhteensä					
Tuotot	2 355 872	2 350 648	2 438 591	87 943	3,7
Kulut	-11 516 390	-11 657 848	-12 262 932	605 084	5,2
Kate	-9 160 518	-9 307 200	-9 824 341	517 141	5,6
<i>Henkilöstömenot</i>	-5 567 766	-5 269 860	-5 474 875	205 015	3,9
<i>Palvelut</i>	-4 443 626	-4 816 437	-5 002 903	186 466	3,9
<i>Kuntien tukipalvelut</i>	-1 106 004	-1 168 769	-1 099 794	-68 975	-5,9
Esh					
Tuotot	0	0	0	0	0,0
Kulut	-5 123 333	-5 082 500	-5 082 500	0	0,0
Kate	-5 123 333	-5 082 500	-5 082 500	0	0,0
Yhteensä					
Tuotot	2 355 872	2 350 648	2 438 591	87 943	3,7
Kulut	-16 639 723	-16 740 348	-17 345 432	605 084	3,6
Kate	-14 283 851	-14 389 700	-14 906 841	517 141	3,6
Soten hankkeet	-10 503	-15 300	-19 374	4 074	26,6
Yhteensä	-14 294 354	-14 405 000	-14 926 215	521 215	3,6

Kuntien tukipalvelut sisältävät jäsenkunnan laskuttamat ateria- ja siivouspalvelut sekä toimitilavuokrat. Ateriat ja siivoukset sisältyvät myös palvelujen ostojen summiin.

7 Sopimuksen tarkastaminen ja muutokset

Olellaisista toiminnallisista tai taloudellisista muutoksista sopimukseen liittyen neuvotellaan erikseen sopijaosapuolten välillä.

8 Sopimuksen liitteet

Liitteenä Oulunkaaren kuntayhtymän talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma.

9 Sopimuksen seuranta

Oulunkaaren kuntayhtymässä on käytössä vuosikelloon pohjautuva laadun ja toiminnan seuranta-/arviointijärjestelmä. Järjestämissopimuksen toteutumista tarkastellaan kuukausittaisen talousarvioseurannan yhteydessä sekä kolme kertaa vuodessa toteutettavalla laajemmalla osavuosikatsauksella talouden toteutumasta ja tuotetuista palveluista. Lisäksi tilinpäätöksen yhteydessä toteutetaan laaja-alainen toiminnan arviointi.

Järjestämissopimukseen liittyvät mahdolliset täsmennys- ja muutostarpeet huomioidaan kuntaneuvotteluissa sekä seuraavan vuoden järjestämissopimusta ja talousarviota laadittaessa.

Toimeenpano-ohjelmia seurataan osavuosikatsausten yhteydessä.

Osavuosikatsauksissa seurattavat mittarit:

Perhepalvelut

- Lastensuojeluilmoitusten ja sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen määrä (alle 18-vuotiaat)
- Uusien sijoitusten määrä
- Lastensuojelun asiakasmäärä / työntekijä (alle 30)
- Palvelutarpeen arviointi tehty kaikille (100 %) 18-64-vuotiaille aikuissosiaalityön asiakkaille
- Henkilökohtaisen avun asiakas- ja tuntimäärät

Terveyspalvelut

- Perustason palveluiden saatavuuden parantaminen: T3-aika (3. vapaa kiireetön aika), HbA1C (sokerihemoglobiini), henkilöstön vaihtuvuus
- pitkäaikaissairaat ja paljon palveluita käyttävä: osuus paljon palveluita käyttävistä potilaista/monisairaista, joilla on nimetty omalääkäri ja omahoitaja
- Palvelujärjestelmän kehittäminen: Vakavat haittatapahtumat (HaiPro)

Vanhuspalvelut

- Välittömän työajan toteutuminen: min. 60 % (kotihoito, asuminen, hoiva)
- Omaishoidon vapaiden käyttö: min. 72 h/kk/omaishoitaja
- Viriketoiminnan toteutuminen: toteutuneiden kertojen määrä/kk ja toiminnan kohdentuminen eri kategorioihin (liikunta/kuntoutuminen, kulttuuri, osallisuus, rentoutuminen/hyvinvointi)
- Huoli-ilmoitukset: tehtyjen ilmoitusten määrä ja kuinka moni ilmoituksista johti palvelujen aloittamiseen tai päivittämiseen

Kuukausikatsauksissa seurattavat mittarit:

Mittari	Vihreä	Keltainen	Punainen
Tuotot: Soten oman toiminnan tuotot kertyneet vähintään budjetin mukaisesti	Tuotot kertyneet vähintään budjetin mukaisesti	Tuotot alittavat budjetoidun enintään 5 %	Tuotot alittavat budjetoidun yli 5 %
Henkilöstökulut: Soten oman toiminnan henkilöstökulut budjetin mukaiset	Henkilöstökulut enintään budjetin mukaiset	Henkilöstökulut ylittävät budjetoidun enintään 5 %	Henkilöstökulut ylittävät budjetoidun yli 5 %
Asiakaspalvelujen ostot: Soten oman toiminnan asiakaspalvelujen ostot budjetin mukaiset	Oman toiminnan asiakaspalvelujen ostot enintään budjetin mukaiset	Oman toiminnan asiakaspalvelujen ostot ylittävät budjetoidun enintään 5 %	Oman toiminnan asiakaspalvelujen ostot ylittävät budjetoidun yli 5 %
Oma toiminta yhteensä: Soten oman toiminnan talouden toteuma yhteensä budjetin mukainen	Soten oman toiminnan netto enintään budjetin mukainen	Soten oman toiminnan netto ylittää budjetoidun enintään 5 %	Soten oman toiminnan netto ylittää budjetoidun yli 5 %
E SH: Erikoissairaanhoidon kustannusten toteuma enintään viime vuoden vastaavan ajankohdan tasolla	Erikoissairaanhoidon nettokustannukset enintään viime vuoden tasolla	Erikoissairaanhoidon nettokustannukset ylittävät viime vuoden vastaavan ajankohdan enintään 5 %	Erikoissairaanhoidon nettokustannukset ylittävät viime vuoden vastaavan ajankohdan yli 5 %
Käsittelyaikojen toteutuminen, perhepalvelut: Lastensuojeluilmoitusten käsittely aloittaminen 7 päivän kuluessa Suunnitelmallisen aikuissosiaalityön piiriin pääsy 7 päivän kuluessa <u>Toimeentulotukipäätökset 7 päivän kuluessa</u>	Palvelujen saatavuus määritellyillä mittareilla toteutuu kaikissa kunnissa	Palvelujen saatavuus määritellyillä mittareilla toteutuu 3-4 kunnassa	Palvelujen saatavuus määritellyillä mittareilla toteutuu 1-2 kunnassa
Palvelujen saatavuus, terveyspalvelut: T3-aika lääkärille enintään 35 päivää (3. vapaa kiireetön aika) T3-aika hoitajalle enintään 7 päivää (3. vapaa kiireetön aika) T3-aika hammaslääkärille enintään 50 päivää (3. vapaa kiireetön aika)	Palvelujen saatavuus määritellyillä mittareilla toteutuu kaikissa kunnissa	Palvelujen saatavuus määritellyillä mittareilla toteutuu 3-4 kunnassa	Palvelujen saatavuus määritellyillä mittareilla toteutuu 1-2 kunnassa
Palvelujen saatavuus, vanhushpalvelut: Kotihoidopalveluiden palvelutarpeen arvioinnin käynnistyminen 7 päivän kuluessa Palvelupäätökset (omaishoito, kotihoito, asumispalvelut) 3 kk kuluessa palvelun hakemisesta Myydyt palvelut aloitettu 3 kk kuluessa päätöksestä	Palvelujen saatavuus määritellyillä mittareilla toteutuu kaikissa kunnissa	Palvelujen saatavuus määritellyillä mittareilla toteutuu 3-4 kunnassa	Palvelujen saatavuus määritellyillä mittareilla toteutuu 1-2 kunnassa
Sairauspoissaolot: Sairauspoissaolot ovat vähentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna	Sairauspoissaolot / työntekijä ovat vähentyneet edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna	Sairauspoissaolot / työntekijä ovat pysyneet samana tai kasvaneet enintään 5 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna	Sairauspoissaolot / työntekijä ovat kasvaneet yli 5 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna
Sähköinen asiointi: Omahoitopalvelun käyttäjämäärä on lisääntynyt	Omahoitopalvelun käyttäjämäärä on lisääntynyt vähintään 1 % edellisen kuukauden tilanteeseen verrattuna	Omahoitopalvelun käyttäjämäärä on lisääntynyt alle 1 % edellisen kuukauden tilanteeseen verrattuna	Omahoitopalvelun käyttäjämäärä ei ole lisääntynyt edellisen kuukauden käyttäjämäärään verrattuna

10 Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi saman sisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopimusosapuolelle.

Paikka ja aika

Paikka ja aika

Leena Pimper-Koivisto
kuntayhtymän johtaja
Oulunkaaren kuntayhtymä

Ari Alatossava
kunnanjohtaja
lin kunta

Paikka ja aika

Paikka ja aika

Tomi Timonen
kaupunginjohtaja
Pudasjärven kaupunki

Vivi Marttila
kunnanjohtaja
Simon kunta

Paikka ja aika

Paikka ja aika

Anne Sormunen
kunnanjohtaja
Utajärven kunta

Miira Raiskila
kunnanjohtaja
Vaalan kunta

